

ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ, ΣΛΑΒΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΝΩΤΑΤΗ ΔΙΑΚΛΑΔΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Διπλωματική Εργασία

του

Ιωάννη Προβατίδη του Γεωργίου,

με τίτλο: «Η πολεμική βιομηχανία της Ινδίας»

Επιβλέπων Καθηγητής: Χρήστος Νίκας

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, Δεκέμβριος 2021

Σελίδα Σκόπιμα Κενή

*«... Αφιερώνω
την παρούσα Διπλωματική Εργασία μου
στην οικογένειά μου...»*

Σελίδα Σκόπιμα Κενή

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Πρωτίστως, ευχαριστώ θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου, κ. Χρήστο Νίκα, ο οποίος μου έδωσε τις πολύτιμες και απαραίτητες συμβουλές του και με καθοδήγησε για μια επιτυχημένη προσπάθεια.

Δευτερευόντως, ένα μεγάλο ευχαριστώ οφείλω να αποδώσω στους υπόλοιπους καθηγητές του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στις Διεθνείς Σχέσεις και Ασφάλεια, του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών και του Τμήματος Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, που σε συνεργασία με την Ανωτάτη Σχολή Πολέμου, μου μεταλαμπάδευσαν τις γνώσεις τους, πλούσια και απλόχερα.

Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για την συμπαράστασή της. Η ακαδημαϊκή φιλοδοξία μου αυτή ήταν για όλους μας μια δύσκολη δοκιμασία.

Σελίδα Σκόπιμα Κενή

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

«Δηλώνω υπευθύνως ότι όλα τα στοιχεία σε αυτήν την εργασία τα απέκτησα, τα επεξεργάστηκα και τα παρουσιάζω σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, καθώς και τους νόμους που διέπουν την έρευνα και την πνευματική ιδιοκτησία.

Δηλώνω επίσης υπευθύνως ότι, όπως απαιτείται από αυτούς τους κανόνες, αναφέρομαι και παραπέμπω στις πηγές όλων των στοιχείων που χρησιμοποιώ και τα οποία δεν συνιστούν πρωτότυπη δημιουργία μου.»

Ιωάννης Προβατίδης

Σελίδα Σκόπιμα Κενή

ΣΥΝΟΨΗ

Στη σημερινή εποχή παρατηρείται ένα έντονο ενδιαφέρον για την περιοχή της Νοτιοανατολικής Ασίας και του Ειρηνικού, όπου εμφανίζεται ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη και ιδιαίτερες συνεργατικές μορφές οικονομικής προόδου. Ο οικονομικός ανταγωνισμός των κρατών της περιοχής, σε συνδυασμό με παλιές και νέες εδαφικές διεκδικήσεις και τις ποικιλόμορφες προσπάθειες επιβολής των ιδίων συμφερόντων, εξωθούν τα κράτη στην εξεύρεση της απαραίτητης ισχύος, για την διατήρηση της θέσης τους ή και την ανέλιξη τους στο διεθνές σύστημα. Στο πλαίσιο αυτό, επηρεάζεται και επηρεάζει σημαντικά η πολεμική βιομηχανία οποιοδήποτε κράτους.

Είναι αδιαμφισβήτητο ότι μπροστά σε διλήμματα ασφαλείας οι ισχυρές ένοπλες δυνάμεις ενός κράτους αποτελούν τον σταθεροποιητικό παράγοντα που δημιουργεί τις ευνοϊκές συνθήκες για ένα περιβάλλον ασφάλειας, ευστάθειας και δημιουργικότητας, εντός των οποίων αυτό ευδοκιμεί και αναπτύσσεται. Η βασική προϋπόθεση για την επιτυχία μιας οργανωμένης άμυνας είναι ο απαραίτητος εξοπλισμός, μαζί με την έγκαιρη προετοιμασία και η ετοιμότητα, ώστε να εξασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή η διαθεσιμότητα του μέγιστου των δυνατοτήτων και του δυναμικού του κράτους.

Κατά πρώτον, η μελέτη αυτή επιχειρεί να αναδείξει την Ινδία ως μια σημαντική δύναμη της περιοχής με βάσιμες αξιώσεις, αναλύοντας διεξοδικά όλες τις επιμέρους συνιστώσες που αφορούν και επηρεάζουν την πολεμική της βιομηχανία. Επίσης, ενδιαφέρει η επισήμανση σχετικών ζητημάτων που οφείλει να αντιμετωπίσει η Ινδία εξοπλιστικά, για να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα των προκλήσεων και απειλών που φέρνει η νέα εποχή. Κατά δεύτερον, η μελέτη αυτή προσπαθεί να συμπυκνώσει στοιχεία και να καταλήξει σε συμπεράσματα, τα οποία θα υποστηρίξουν μελλοντικές αναλύσεις και μελέτες σχετικές με την Ινδία και την θέση της στην περιφέρεια της.

Λέξεις κλειδιά: Νοτιοανατολική Ασία και Ειρηνικός, Περιβάλλον Ασφάλειας, Άμυνα, Διλήμματα Ασφαλείας, Εξοπλισμοί, Συντελεστές Ισχύος, Ισορροπία Ισχύος.

Σελίδα Σκόπιμα Κενή

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΣΚΟΠΟΣ.....	2
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ.....	2
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο : Η ΙΝΔΙΑ ΩΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	4
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΙΣΧΥΟΣ.....	8
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο : Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	15
ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ.....	19
ΕΓΓΕΝΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	23
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	25
ΤΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ.....	31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο : Η ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	34
ΑΠΟ ΤΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ.....	34
Η ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΙΡΡΟΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ.....	50
ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΙΝΔΙΚΕΣ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ.....	52

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο : ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΙΝΔΙΚΕΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	56
ΕΠΙΓΕΙΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ.....	57

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ.....	57
ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ.....	58
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο : ΤΑ ΠΥΡΗΝΙΚΑ	
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	60
Η ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ.....	62
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο : ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ - ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ	
ΓΕΝΙΚΑ.....	66
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7ο : ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ	
ΓΕΝΙΚΑ.....	69
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8ο: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	
ΓΕΝΙΚΑ.....	71
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	76
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	77
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	83

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πολεμική βιομηχανία της Ινδίας είναι ένας σημαντικός τομέας για την οικονομία. Η ζήτηση για αμυντικό εξοπλισμό στην Ινδία αυξάνεται, λόγω των συνεχιζόμενων εδαφικών διαφορών με το Πακιστάν και την Κίνα, σχετικά με την ιδιοκτησία του βόρειου κράτους του Κασμίρ και του βορειοανατολικού κράτους του Arunachal Pradesh, αντίστοιχα. Καθώς, λοιπόν, υπάρχει αυξανόμενη ανησυχία για την εθνική ασφάλεια, αναμένεται ότι ο κλάδος θα αναπτυχθεί περαιτέρω (Ministry of Defence, Government of India, 2021).

Οι αμυντικές εξαγωγές στην Ινδία εκτιμήθηκαν σε 1,29 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ τη διετία 2019-2020, παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση. Η αξία των αμυντικών εισαγωγών της Ινδίας ανήλθε σε 463 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ για το 2020 και αναμένεται να είναι 469,5 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ το 2021. Η Ινδία στοχεύει να εξάγει στρατιωτικό υλικό αξίας πέντε δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ τα επόμενα πέντε έτη. Το 2019, η Ινδία κατέλαβε την 19η θέση στη λίστα με τους κορυφαίους εξαγωγείς αμυντικών προϊόντων στον κόσμο εξάγοντας αμυντικά προϊόντα σε 42 χώρες (Ministry of Defence, Government of India, 2021). Η αξία των αμυντικών εξαγωγών το 2020-21 ανήλθε σε Rs. 5.711 crore (Make in India, 2021β). Η εισροή Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στον αμυντικό τομέα για την περίοδο Απρίλιος 2000 - Ιούνιος 2021 ανήλθε σε 10,15 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ (Ministry of Defence, Government of India, 2021).

Η ινδική κυβέρνηση έχει θέσει τον στόχο αμυντικής παραγωγής στα 25,00 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ έως το 2025. Ήδη από το 2017 η Ινδία βρίσκεται μεταξύ των κορυφαίων εισαγωγέων αμυντικού εξοπλισμού προκειμένου να αποκτήσει τεχνολογικά πλεονεκτήματα σε σχέση με αντίπαλες χώρες όπως η Κίνα και το Πακιστάν. Για να εκσυγχρονίσει τις ένοπλες δυνάμεις της και να μειώσει την εξάρτηση από την εξωτερική εξάρτηση για αμυντικές προμήθειες, έχουν αναληφθεί αρκετές υποστηρικτικές πρωτοβουλίες από την κυβέρνηση στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Make in India» και του οράματος «Aatmanirbhar Bharat Abhiyan» (Ministry of Defence, Government of India, 2021).

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να εξεταστεί η πολεμική βιομηχανία της Ινδίας. Πιο συγκεκριμένα, απώτεροι στόχοι της παρούσας εργασίας είναι οι κάτωθι: α) να αξιολογηθεί η υφιστάμενη κατάσταση της αμυντικής βιομηχανίας της Ινδίας, β) να προσδιοριστεί αν η αμυντική βιομηχανία της Ινδίας μπορεί να εκπληρώσει τη στρατηγική φιλοδοξία της χώρας σε αυτόν τον τομέα και γ) να κατατεθούν προτάσεις που αφορούν μελλοντικές εκτιμήσεις για την αμυντική βιομηχανία της Ινδίας.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ

Κατά την εκπόνηση της παρούσας εργασίας, λήφθηκαν υπόψη οι παρακάτω προϋποθέσεις και παραδοχές:

- Με τον όρο πολεμική βιομηχανία θα εννοείται και θα λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των παραγωγικών δυνατοτήτων της Ινδίας, όσον αφορά τους εξοπλισμούς και τα οπλικά συστήματα για όλους τους κλάδους των ενόπλων δυνάμεων, από ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις, εντός της επικράτειας της χώρας.
- Οι όροι πολεμική βιομηχανία, αμυντική βιομηχανία και βιομηχανία οπλικών συστημάτων είναι ταυτόσημοι.
- Η μελέτη θα είναι γενική και θα περιλάβει στοιχεία από προσβάσιμες ελεύθερες πηγές του διαδικτύου, τα οποία και παρουσιάζονται με αντικειμενικό τρόπο, χωρίς παραποίηση ή κάποια προκατάληψη.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Για την εξυπηρέτηση του σκοπού της εργασίας, η δομή της θα είναι ως εξής:

- Στο 1ο κεφάλαιο γίνεται μία γενική αναφορά στη θέση και στον ρόλο που επιθυμεί η Ινδία να διαδραματίσει τόσο περιφερειακά, όσο και στην παγκόσμια σκηνή, λαμβάνοντας υπόψη τους συντελεστές ισχύος της.

- Στο 2ο κεφάλαιο γίνεται μία αναλυτική αναφορά στην οικονομία της Ινδίας. Περιγράφονται βασικά μακροοικονομικά μεγέθη, τις πολιτικές κατευθύνσεις της προκειμένου να αναπτυχθεί η οικονομία της, τα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει προς την κατεύθυνση της οικονομικής της ανάπτυξης, αλλά και ο ρόλος της βιομηχανίας της εν λόγω χώρας.
- Στο 3ο κεφάλαιο αρχικά εξετάζεται η ιστορική εξέλιξη της ινδικής πολεμικής βιομηχανίας, ενώ έπειτα γίνεται αναφορά στην επίδραση της συνεργασίας της με τη Ρωσία. Το κεφάλαιο κλείνει παρουσιάζοντας τις κυριότερες ινδικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην πολεμική βιομηχανία.
- Στο 4ο κεφάλαιο παρουσιάζονται αναλυτικά στοιχεία που αφορούν τις σύγχρονες ινδικές δυνάμεις στρατού, θαλάσσης και αέρος.
- Στο 5ο κεφάλαιο εξετάζεται η πυρηνική πολιτική της Ινδίας, σε συνδυασμό με τη θεωρία αποτροπής.
- Στο 6ο κεφάλαιο εξετάζεται ο αντίκτυπος των σχέσεων Ινδίας-Κίνας και Ινδίας-Πακιστάν στον στρατιωτικό εξοπλισμό της Ινδίας και στις απειλές για την ασφάλεια της χώρας.
- Στο 7ο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι προοπτικές για το μέλλον, με εστίαση στην αντι-πυραυλική τεχνολογία της Ινδίας.
- Στο 8ο κεφάλαιο αρχικά παρουσιάζονται τα κυριότερα συμπεράσματα αυτής της εργασίας. Εν συνεχεία κατατίθενται προτάσεις για τη βελτίωση των συντελεστών ισχύος της Ινδίας προκειμένου να ενδυναμώσει την αμυντική της βιομηχανία και συνολικά να οδηγηθεί σε οικονομική ανάπτυξη. Προοπτικές που αφορούν τις σχέσεις Ελλάδας και Ινδίας επίσης συζητούνται σε αυτό το κεφάλαιο.
- Τέλος, η διατριβή ολοκληρώνεται με τον επίλογο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : Η ΙΝΔΙΑ ΩΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Προκειμένου να κατανοηθεί η θέση της Ινδίας στο διεθνές σύστημα, θα πρέπει αρχικά να γίνει μία αναφορά στη μεταβαλλόμενη διεθνή τάξη, δηλαδή στους παράγοντες που διαμορφώνουν τη διεθνή παγκόσμια τάξη πραγμάτων. Οι παράγοντες αυτοί είναι: 1) η επιθετική και επεκτατική άνοδος της Κίνας, 2) η εμφάνιση «ανελεύθερων δημοκρατιών», 3) η επιστροφή της πολιτικής ταυτότητας και του έθνους-κράτους, 4) ο τεχνολογικός μετασχηματισμός, 5) η γεωπολιτική αντιπαλότητα λόγω της ανάδυσης νέων κέντρων εξουσίας και νέων συμμαχιών και ανταγωνισμών, 6) η απειλή των μέχρι πρότινος θεσμών που βασίζονταν σε φιλελεύθερες αξίες (π.χ. ΟΗΕ, ΠΟΕ, ΔΝΤ, Παγκόσμια Τράπεζα) και που διασφάλιζαν τη διεθνή σταθερότητα από τη νέα τάση της παγκόσμιας διακυβέρνησης εξαιτίας της ανεπάρκειας και της παρωχημένης διασφάλισης της ειρήνης από τις υφιστάμενες δομές διακυβέρνησης, οι απειλές για την παγκόσμια διακυβέρνηση (κρίση νομιμότητας, εκπροσώπησης, συλλογικότητας, ταυτότητας και κυριαρχίας, αλλά και κυβερνοχώρος που διαμορφώνει ένα παγκόσμιο κοινό που αφηφά την επίσημη διακυβέρνηση στη βάση της δύναμης της πληροφορίας), 7) η κλιματική αλλαγή που έχει οδηγήσει σε μια συζήτηση ανισότητας Βορρά-Νότου και στη μονόπλευρη ανάπτυξη των κρατών που ανήκουν σε αυτό το δίπολο (π.χ. τεχνολογία που μονοπωλείται σε μεγάλο βαθμό από τον παγκόσμιο βορρά που ευνόησε μια ρύθμιση βασισμένη στην αγορά. αδυναμία ή αμέλεια του παγκόσμιου Βορρά να ανταποκριθεί στις οικονομικές του υποχρεώσεις σε τομείς κλιματικής αλλαγής και ανάπτυξης, επιστήμη, έρευνα και γνώση που εξαρτώνται από την υπεροχή του Βορρά) (Jamir, 2020).

Σε παρόμοιο πλαίσιο, ο Jaishankar (2020, σελ. 22) υποστηρίζει ότι, η έννοια της διεθνούς τάξης αντιμετωπίζει μεγάλα εμπόδια: διάβρωση της διακυβέρνησης των παγκόσμιων κοινών, ανταγωνιστικές οικονομικές δομές και υπολειπόμενους θεσμούς ασφάλειας. Οι κινητήριες δυνάμεις του ανταγωνισμού των μεγάλων δυνάμεων, συμπεριλαμβανομένων των χαμηλού κινδύνου και ισχυρών επιθετικών όπλων, των μεταβαλλόμενων εκτιμήσεων κόστους-οφέλους και του αυξανόμενου εθνικισμού, υποκαθιστούν σταδιακά τους μοχλούς της

συνεργασίας μεγάλων δυνάμεων (πυρηνική αποτροπή, οικονομική αλληλεξάρτηση και κοινωνικές ανταλλαγές). Στα ανωτέρω θα πρέπει ενδεχομένως να προστεθεί και η θρησκευτικά υποκινούμενη βία και η απειλή της τρομοκρατίας, αλλά και το προσφυγικό / μεταναστευτικό.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Ινδία επιθυμεί έναν πολυπολικό κόσμο στον οποίο μπορεί να προστατεύσει τα συμφέροντά της και να διαδραματίσει ρόλο στη διαμόρφωση της διεθνούς τάξης. Επιδιώκει επίσης ισχυρότερους πολυμερείς μηχανισμούς για την καλύτερη διαχείριση της αστάθειας που θα προκύψει αναπόφευκτα από την πολυπολικότητα. Ως αποτέλεσμα, η Ινδία είναι μία ανερχόμενη αλλά σε μεγάλο βαθμό προσανατολισμένη στο status quo δύναμη, μια δύναμη που επιδιώκει να μεταρρυθμίσει τη διεθνή τάξη, αλλά όχι απαραίτητα να την ανατρέψει (Jaishankar, 2020, σελ. 18).

Εξαιτίας των παραπάνω και συνολικά της μεταβαλλόμενης παγκόσμιας κατανομής ισχύος, σε συνδυασμό και με τον μειωμένο ρόλο των Ηνωμένων Πολιτειών στη διεθνή τάξη, ο Mukherjee (2020, σελ. 420) υποστηρίζει ότι, σε αντίθεση με πολλές άλλες μεγάλες δυνάμεις, η Ινδία βρίσκεται σε πολύ καλή θέση για να επωφεληθεί από τη σύγχρονη αναταραχή. Οι σχέσεις της Ινδίας με τις ΗΠΑ έχουν εξελιχθεί σημαντικά από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 λόγω της πυρηνικής συμφωνίας τους. Η Ινδία βασίζεται όλο και περισσότερο στις ΗΠΑ για κεφάλαιο, τεχνολογία και διπλωματική υποστήριξη για την επιδίωξη της μεγάλης στρατηγικής της σε εγχώριο, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο. Οι ΗΠΑ υποστηρίζουν τη μεγάλη στρατηγική της Ινδίας για την ανάπτυξη δυνατοτήτων σκληρής δύναμης, ενώ αντιμετωπίζει περιφερειακές απειλές προκειμένου να αποκτήσει ένα καθεστώς της μεγάλης δύναμης. Σε αντάλλαγμα, η Ινδία έχει υποστηρίξει τον πρωταρχικό στόχο της Ουάσιγκτον να εξασφαλίσει επιρροή στην περιοχή του Ινδο-Ειρηνικού. Ωστόσο, η επιθυμία της Ινδίας για αυτονομία, ιδίως στον αμυντικό τομέα, ενδεχομένως να υπονομεύσει τον στόχο της για ηγεμονία (Mukherjee, 2020, σελ. 433).

Στο πλαίσιο του ρόλου στη διεθνή σκηνή, η Ινδία είναι ένας σημαντικός γεωπολιτικός αντίπαλος της Κίνας για περιφερειακή επιρροή και ισχύ. Μια εκδήλωση αυτού του ανταγωνισμού περιλαμβάνει σοβαρές διαφορές για τα

εθνικά σύνορα στην περιοχή Τζαμού και Κασμίρ της βόρειας Ινδίας. Η Ινδία ανησυχεί επίσης πολύ για την αναδυόμενη οικονομική σχέση Κίνας-Πακιστάν. Σε απάντηση, η Ινδία ενήργησε για να ενισχύσει τις συμμαχίες με την Ιαπωνία και την Αυστραλία, αν όχι να περιορίσει την προώθηση της Κίνας στην άμεση περιοχή της, τουλάχιστον για να ελαχιστοποιήσει την επιρροή της (Jannace & Tiffany, 2019, σελ. 1387).

Περαιτέρω, οι δεσμεύσεις της Ινδίας σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο αντικατοπτρίζονται σε τέσσερα σύνολα σχέσεων. Αυτές οι δεσμεύσεις αντικατοπτρίζουν επίσης τις διαρθρωτικές αλλαγές στην παγκόσμια πολιτική, ιδιαίτερα τη ρευστότητα στην αναδυόμενη ιεραρχία εξουσίας και τις μεταβαλλόμενες πολιτικές, οικονομικές απαιτήσεις και απαιτήσεις ασφάλειας της Ινδίας (Bava, 2007, σελ. 3). Πρώτον, υπάρχει η άμεση περιοχή της Νότιας Ασίας, όπου η Ινδία μοιράζεται σύνορα με άλλες έξι χώρες (Πακιστάν, Νεπάλ, Μπουτάν, Μπαγκλαντές, Σρι Λάνκα και Μαλδίβες) που μαζί αποτελούν την Ένωση Περιφερειακής Συνεργασίας της Νότιας Ασίας (SAARC). Λόγω του μεγέθους του πληθυσμού, της ιστορίας, του πολιτισμικού ρόλου, η Ινδία είναι η μεγαλύτερη αδιαμφισβήτητη δύναμη στη Νότια Ασία, αν και αυτή η θέση δεν γίνεται αποδεκτή χωρίς κριτική. Το δεύτερο σύνολο σχέσεων είναι με τις μεγάλες δυνάμεις, ήτοι ΗΠΑ, ΕΕ, Κίνα, Ρωσία και Ιαπωνία. Ειδικότερα, η παρουσία και ο ρόλος των ΗΠΑ και της Κίνας επηρεάζουν την πολιτική δυναμική και τη στρατηγική σταθερότητα της Νότιας Ασίας. Καθώς η Κίνα αναδεικνύεται ως ο κατεξοχόν παίκτης στην περιοχή Ασίας-Ειρηνικού, υπάρχει προβληματισμός για το αν η Ινδία θα μπορούσε να δράσει εξισορροπητικά στην περιοχή. Ωστόσο, η Στρατηγική Εταιρική Σχέση της Ινδίας με τις ΗΠΑ και την ΕΕ καταδεικνύουν ότι η Ινδία αναγνωρίζεται ως σημαντικός εταίρος. Το τρίτο σύνολο σχέσεων αντικατοπτρίζει ένα διευρυνόμενο σύνολο δικτύων με χώρες της Νοτιοανατολικής Ασίας (με στόχο την ενίσχυση των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων) και τη Δυτική Ασία και την Κεντρική Ασία (με έμφαση στην ενίσχυση και περαιτέρω διασφάλιση της ενεργειακής ασφάλειας της Ινδίας). Αυτό καλύπτει επίσης τον Ινδικό Ωκεανό και τα παράλια. Το τέταρτο σύνολο σχέσεων είναι η δέσμευση με τη Λατινική Αμερική και την Αφρική, όπου η Ινδία επιδιώκει ενεργά τις ενεργειακές της απαιτήσεις.

Τέλος, αναφορά θα πρέπει να γίνει και στην εξωτερική πολιτική της χώρας, καθώς αντανακλά την επιθυμία και τον προσανατολισμό της Ινδίας ως προς τον ρόλο της στην παγκόσμια τάξη πραγμάτων. Η εξωτερική πολιτική που διαμορφώθηκε από την Ινδία μετά την ανεξαρτησία της από τη βρετανική αποικιακή κυριαρχία το 1947 επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από τα ιδανικά των φιλοσοφιών του Gandhi και του Nehruvi: swaraj (αυτοδιαχείριση), ahimsa (μη βία) και ranchsheel (οι βασικές αρχές της κυρίαρχης ισότητας, ήτοι εδαφική ακεραιότητα, μη ευθυγράμμιση με μπλοκ εξουσίας κατά την περίοδο του Ψυχρού Πολέμου, μη ανάμειξη στις εσωτερικές υποθέσεις άλλων κρατών και ειρηνική συνύπαρξη/συνεργασία για αμοιβαίο όφελος). Η εξωτερική πολιτική της Ινδίας, όπου η «ηθική» φαινόταν να διαδραματίζει πιο σημαντικό ρόλο από τη χρήση βίας, καθοδηγήθηκε από δύο στόχους: τη διασφάλιση της κυριαρχίας και την οικονομική ανάπτυξη (Sashi, 2014, σελ. 2). Καθ' όλη τη διάρκεια του μεγαλύτερου μέρους της πρώιμης περιόδου του Ψυχρού Πολέμου, η εξωτερική πολιτική της Ινδίας βασιζόταν στη μη δέσμευση και την ηγεσία του αναπτυσσόμενου κόσμου, σε συνδυασμό με την έμφαση στην πολυμέρεια και την ειρηνική συνύπαρξη.

Τις δεκαετίες 1970-1980 επετεύχθη μία αλλαγή στην εξωτερική πολιτική με την εισαγωγή του Δόγματος Indira. Αυτή η πολιτική βασίστηκε στον πιο ενεργό ρόλο της Ινδίας στην επίλυση περιφερειακών προκλήσεων και συγκρούσεων, καθώς και στο ότι οι εξωτερικές δυνάμεις δεν θα έπρεπε να έχουν κανένα ρόλο στην περιοχή. Είναι χαρακτηριστικές οι στρατιωτικές επιθέσεις στις Μαλδίβες και τη Σρι Λάνκα κατόπιν αιτήματος αυτών των κρατών (Section for Policy Planning in the Department for Security Policy, Norwegian Ministry of Defense, 2009, σελ. 9). Ως αποτέλεσμα αυτών των εμπειριών, η εξωτερική πολιτική της Ινδίας μεταβλήθηκε εκ νέου στη δεκαετία του 1990. Η νέα πολιτική «Look East» σήμαινε μια πιο συμφιλιωτική προσέγγιση προς τους γείτονες της Ινδίας. Ο στόχος ήταν να προωθήσει το προφίλ της χώρας στην Ασία, αλλά αυτή τη φορά με οικονομική συνεργασία και οικοδόμηση εμπιστοσύνης. Η νέα πολιτική σήμαινε επίσης μεγαλύτερη έμφαση στην περιφερειακή συνεργασία στον τομέα της ασφάλειας στο πλαίσιο του ASEAN, χωρίς να καταργηθεί η συνολική πολιτική της Ινδίας να μη συνάπτει συμμαχίες (Section for Policy Planning in the Department for Security Policy, Norwegian Ministry of Defense, 2009, σελ. 9).

Μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου ο Wojczewski (2019, σελ. 180) υποστηρίζει ότι η ρητορική που υιοθετήθηκε χρησιμοποιήθηκε για την (ανα)παραγωγή της ταυτότητας της Ινδίας. Η εν λόγω ρητορική για την εξωτερική πολιτική της Ινδίας πλαισιώνει την παγκόσμια τάξη σύμφωνα με τις εθνικές εμπειρίες της Ινδίας και έτσι επιδιώκει να αναβαθμίσει την ταυτότητα της Ινδίας σε μια θέση από όπου μπορεί να αντιπροσωπεύει μια παγκόσμια πολιτική κοινότητα. Αυτή η έννοια του ινδικού 'Exceptionalism' συνιστά τη συναισθηματική διάσταση του λόγου που καλύπτει την απουσία μιας ορθολογικής βάσης στην οποία θα μπορούσε να θεμελιωθεί η εθνική ταυτότητα της Ινδίας.

Πλέον η Ινδία κινείται σε μεγάλο βαθμό με γνώμονα την ενεργειακή της και αμυντική της ασφάλεια. Για να αντιμετωπίσει τις ανησυχίες της για την ασφάλεια, η Ινδία χρησιμοποίησε έναν συνδυασμό εσωτερικών κοινωνικών πολιτικών και παραγόντων εξωτερικής πολιτικής. Σε επίπεδο εσωτερικής και οικονομικής ασφάλειας θα πρέπει να αναφερθεί ο οικονομικός εκσυγχρονισμός, καθώς και τα δημογραφικά της δεδομένα (μεγάλος πληθυσμός, αυξημένο ποσοστό νέων στον γενικό πληθυσμό). Προκειμένου να ενισχυθεί η εξωτερική ασφάλεια, δίνεται επίσης έμφαση στον εκσυγχρονισμό της άμυνας και στην αναβάθμιση των οπλικών συστημάτων, με ένα περιεκτικό πυρηνικό δόγμα που βασίζεται στην ελάχιστη αποτροπή και μια πολιτική «No First Use». Σε επίπεδο εξωτερικής πολιτικής, έχουν γίνει προσπάθειες για την ενίσχυση της περιφερειακής σταθερότητας και για την επέκταση της εμβέλειας της Ινδίας πέρα από τη Νότια Ασία στη Νοτιοανατολική Ασία και την Κεντρική Ασία. Οι αυξανόμενες εταιρικές σχέσεις με τις ΗΠΑ και την Ευρωπαϊκή Ένωση στοχεύουν στην ενίσχυση των δυνατοτήτων και ικανοτήτων σκληρής και ήπιας ισχύος της Ινδίας, οι οποίες θα διασφαλίσουν τη στρατηγική της αυτονομία και θα βοηθήσουν επίσης στην επίτευξη του καθεστώτος μεγάλης ισχύος (Bava, 2007, σελ. 4).

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΙΣΧΥΟΣ

Παρά τον πλουραλισμό και την πολυπολιτισμικότητα που διακρίνει τη χώρα, η Ινδία έχει καταφέρει να δημιουργήσει μια γενική εθνική ταυτότητα που βασίζεται ακριβώς σε αυτόν τον πλουραλισμό και την κοσμικότητα. Το σημείο τομής της ινδικής κοινωνίας ήταν η ικανότητα των Ινδών με διαφορετικό υπόβαθρο να ζουν

μαζί σε μια σύνθετη κουλτούρα. Βαθιά ενσωματωμένες σε αυτήν την κουλτούρα είναι οι αρχές της μη βίας που είχαν τεράστιο αντίκτυπο στην ινδική κοινωνία και την πολιτική της κουλτούρα. Αυτή η παράδοση άφησε επίσης το αποτύπωμά της στην ινδική εξωτερική πολιτική κατά το μεγαλύτερο μέρος του 20ου αιώνα, βασισμένη στις αρχές της μη δέσμευσης, της παγκόσμιας ρύθμισης προτύπων, της πολυμέρειας και της ηγεσίας του Τρίτου Κόσμου. Το πολιτικό σύστημα της Ινδίας ήταν επίσης εξαιρετικά σταθερό και ανθεκτικό. Ένας λόγος είναι η ύπαρξη ενός λειτουργικού κοινοβουλευτικού συστήματος και ελεύθερων εκλογών (Section for Policy Planning in the Department for Security Policy, Norwegian Ministry of Defense, 2009, σελ. 14).

Από την ανεξαρτησία της το 1947 η Ινδία ήταν ενεργή με την προσέγγιση της ήπιας δύναμης και διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στη διαδικασία από-αποικιοποίησης. Η χώρα ήταν επίσης ενεργή σε διεθνείς θεσμούς όπως τα Ηνωμένα Έθνη. Η Ινδία έχει επίσης ενσωματώσει επιτυχώς τον πλουραλισμό και την ποικιλομορφία της με τη θεσμοθετημένη δημοκρατία. Αυτό οφειλόταν στο όραμα του Jawaharlal Nehru, του πρώτου πρωθυπουργού της Ινδίας, για την Ινδία, ότι ως μια μεγάλη χώρα με μακρά πολιτισμική ιστορία, η Ινδία δεν ήταν απλώς μια περιφερειακή, αλλά και μια διεθνής δύναμη, παρά το ότι οι επιλογές εξωτερικής πολιτικής της περιορίζονταν από την πολιτική του Ψυχρού Πολέμου. Επιπλέον, το μακροχρόνιο δημοκρατικό ιστορικό της και η εσωτερική της μάχη κατά της τρομοκρατίας έχουν βρει απήχηση τόσο στους Ευρωπαίους όσο και στις ΗΠΑ, ιδίως μετά τα γεγονότα της 9/11 (Bava, 2007, σελ. 2).

Ένας ακόμη συντελεστής ισχύος είναι η οικονομική ανάκαμψη της χώρας τα τελευταία χρόνια. Μετά την ανεξαρτησία της η Ινδία υιοθέτησε μια μικτή οικονομία με κυρίαρχο ρόλο του κράτους στη βιομηχανική παραγωγή και έμφαση σε μια στρατηγική υποκατάστασης εισαγωγών. Αυτή η πολιτική βοήθησε να τεθούν τα θεμέλια για την εκβιομηχάνιση και την τεχνολογική αλλαγή, αλλά σε σύγκριση με τους γείτονές της στην Ανατολική Ασία, η αύξηση του εθνικού εισοδήματος της Ινδίας παρέμεινε χαμηλή (στο 3-4% ετησίως) για αρκετές δεκαετίες, έως και τη δεκαετία του 1990. Οι ασιατικές χώρες με εξαγωγικό προσανατολισμό αναπτύχθηκαν πολύ πιο γρήγορα κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου εκμεταλλευόμενοι τη μεταπολεμική επέκταση του διεθνούς εμπορίου και των επενδυτικών ροών (Sashi, 2014, σελ. 4). Από την οικονομική απελευθέρωση της

δεκαετίας του 1990, η οποία οδήγησε σε ρυθμούς ανάπτυξης 6-7% ετησίως, η παγκόσμια παρουσία της Ινδίας είναι σταθερά ορατή (Bava, 2007, σελ. 2). Μετά τις μεταρρυθμίσεις της δεκαετίας του 1990 και του 2000, η Ινδία πλέον διαχειρίζεται τη μετάβαση από μια αναπτυσσόμενη σε μια ανεπτυγμένη χώρα, στη βάση του ότι διαθέτει καλή νομική δομή, εταιρική διακυβέρνηση, τραπεζικό σύστημα, χρηματοπιστωτικό τομέα, ασφάλεια των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, εξειδικευμένο και νέο σε ηλικία εργατικό δυναμικό (Bava, 2007, σελ. 2).

Ένας ακόμη συντελεστής ισχύος είναι η γεωγραφική της θέση. Η Ινδία βρίσκεται στη Νότια Ασία. Η Ινδία υποστηρίζει το αίτημα του Ινδικού Ωκεανού ως Ζώνης Ειρήνης, επειδή αυτό είναι ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια της Ινδίας. Η Ινδία έχει κοινά χερσαία σύνορα με το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές, την Κίνα, τη Μιανμάρ (Βιρμανία) το Νεπάλ και το Μπουτάν. Το Αφγανιστάν αγγίζει το βόρειο τμήμα του Τζαμού και του Κασμίρ. Η ακτογραμμή της Ινδίας είναι ζωτικής σημασίας για την εξωτερική της πολιτική. Ο Ινδικός Ωκεανός χρησιμοποιήθηκε ως οδός διείσδυσης στην Ινδία κατά τον 17ο-19ο αιώνα από Γάλλους, Βρετανούς, Ολλανδούς και Πορτογάλους. Το μεγαλύτερο μέρος του εξωτερικού εμπορίου της Ινδίας διέρχεται από τον Ινδικό Ωκεανό. Η τεράστια ακτογραμμή της Ινδίας απαιτεί όχι μόνο ένα ισχυρό ναυτικό, αλλά και φιλικές σχέσεις με άλλες ναυτικές δυνάμεις που υπάρχουν στον Ινδικό Ωκεανό. Αυτές περιλαμβάνουν τη Βρετανία καθώς και τις Ηνωμένες Πολιτείες που έχουν μια ισχυρή ναυτική βάση στο Diego Garcia. Η Ινδία πάντα επιθυμούσε σχέσεις καλής γειτονίας με όλες τις προαναφερθείσες χώρες, εκτός από άλλες περιφερειακές δυνάμεις όπως το Ιράν, το Αφγανιστάν, η Σρι Λάνκα, η Μαλαισία, η Ινδονησία, το Βιετνάμ, η Καμπότζη και το Λάος (Alam, 2015, σελ. 820).

Κατά τη διάρκεια του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα, η βρετανική Ινδική Αυτοκρατορία και ο Ινδικός Στρατός, που αποτελούνταν από γηγενείς Ινδούς στρατιώτες, ήταν η κυρίαρχη δύναμη στη λεκάνη του Ινδικού Ωκεανού. Η Ινδία ήταν το κέντρο ενός τεράστιου δικτύου εμπορίου και επικοινωνίας που εκτινόταν από το Αδεν έως τη Σιγκαπούρη. Η μετά την ανεξαρτησία Νερουβιανή σκέψη στην Ινδία δεν αξιοποίησε αυτό το πλεονέκτημα, αλλά σήμερα η Ινδία ανακαλύπτει εκ νέου τους φυσικούς στρατηγικούς της συντελεστές ισχύος. Η στρατηγική της Ινδίας για την αύξηση της επιρροής της στην Ασία καθοδηγείται από τη θέση της και τα απορρέοντα από αυτήν γεωγραφικά της πλεονεκτήματα,

δεδομένου ότι βρίσκεται ανάμεσα στη Μέση Ανατολή, την Κεντρική Ασία, την Κίνα, τη Νοτιοανατολική Ασία και τον Ινδικό Ωκεανό. Η Ινδία μπορεί να χρησιμοποιήσει τους ιστορικούς δεσμούς, την επιρροή των κοινοτήτων της διασποράς και την εγγύηση της ασφάλειας για να αυξήσει τη ναυτική της εμπλοκή τόσο στα ανατολικά όσο και στα δυτικά άκρα του Ινδικού Ωκεανού, κοντά στα Στενά της Malacca και στον Περσικό Κόλπο και την Ερυθρά Θάλασσα. Επιπλέον, η Ινδία μπορεί επίσης να χρησιμοποιήσει την κεντρική της θέση στον Ινδικό Ωκεανό για να καταστεί κόμβος μεταφορών, επικοινωνίας και εμπορίου (Pillalamarri, 2014).

Το γεωστρατηγικό όραμα της Ινδίας για τον Ινδο-Ειρηνικό απομακρύνεται από αντιλήψεις περί μη δέσμευσης ή στρατηγικής αυτονομίας, εργαλεία εξωτερικής πολιτικής που μπορεί να έχουν ξεπεράσει την αντίστοιχη γεωπολιτική τους χρησιμότητα. Όταν ο Πρωθυπουργός Modi δήλωσε ότι «η περιοχή Ινδο-Ειρηνικού δεν είναι μια περιορισμένη λέσχη μελών», σηματοδότησε την πρόθεση του Νέου Δελχί να ηγηθεί μιας νέας διαμόρφωσης κρατών, καθοδηγούμενη από κοινότητες που επιδιώκουν ανάπτυξη, αγορές που απαιτούν συνδεσιμότητα και έθνη που αναζητούν ασφάλεια. Για να εφαρμόσει αυτό το όραμα η Ινδία θα πρέπει να προβεί σε τέσσερις βασικές ενέργειες (Saran, 2018). Πρώτον, θα πρέπει να καθορίσει την «πολιτική του για την Κίνα». Ο Modi έχει καταστήσει σαφές ότι κανένα έθνος δεν μπορεί μονομερώς να «διαμορφώσει και να εξασφαλίσει» μια τάξη Ινδο-Ειρηνικού. Δεύτερον, θα πρέπει να αναπτύξει μια σαφή πολιτική έναντι των ΗΠΑ. Τρίτον θα πρέπει να επανεξετάσει τη δέσμευσή της με τους γείτονές του, ιδιαίτερα γύρω από δύο υπάρχουσες περιφερειακές συμμαχίες. Η Ένωση για την Περιφερειακή Συνεργασία της Νότιας Ασίας (SAARC), μια οκταμελής ένωση που προορίζεται να προωθήσει την οικονομική και περιφερειακή ολοκλήρωση, βρίσκεται σε ρήξη. Η Πρωτοβουλία στον Κόλπο της Βεγγάλης για Πολυτομεακή Τεχνική και Οικονομική Συνεργασία (BIMSTEC), ένας επταμελής οργανισμός που αποσκοπεί στην προώθηση της οικονομικής συνεργασίας και του εμπορίου, έχει μετατραπεί σε φόρουμ συζήτησης και όχι δράσης. Τέταρτον, θα πρέπει να ασχοληθεί πιο δυναμικά με το παγκόσμιο θεσμικό πλαίσιο. Στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ τον Ιανουάριο του 2018, ο Modi προειδοποίησε για «ένα χάσμα μεταξύ των παλαιών συστημάτων των [διεθνών] θεσμών και των αναγκών πολλών αναπτυσσόμενων χωρών», απηχώντας μια νέα αίσθηση ότι η Ινδία πρέπει να βοηθήσει προς αυτήν την κατεύθυνση (Saran, 2018).

Στον τομέα της οικονομίας και της αμυντικής βιομηχανίας, ένας από τους πιο βασικούς παράγοντες που καθορίζει τους συντελεστές ισχύος της Ινδίας είναι η Διαδικασία Προμηθειών Άμυνας (DPP) που αναθεωρήθηκε το 2016, βάσει της οποίας εισήχθησαν ειδικές διατάξεις για την ανάπτυξη της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας. Το DPP εστιάζει στη θεσμοθέτηση, τον εξορθολογισμό και την απλούστευση της διαδικασίας προμήθειας στον τομέα της άμυνας για να δώσει ώθηση στην πρωτοβουλία «Make in India». Το DAP 2020 ενθαρρύνει τον εγχώριο σχεδιασμό και την κατασκευή αμυντικών αγαθών. Η Διαδικασία «Make» στοχεύει στην επίτευξη του στόχου της αυτάρκειας περιλαμβάνοντας μεγαλύτερη συμμετοχή των ινδικών βιομηχανιών συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού τομέα μέσω δύο μηχανισμών. Ο πρώτος είναι ο μηχανισμός Make-I (Κρατική Χρηματοδότηση), ο οποίος περιλαμβάνει τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη εξοπλισμού, συστημάτων, μεγάλων πλατφορμών ή αναβαθμίσεων τους από τη βιομηχανία. Το Υπουργείο παρέχει οικονομική υποστήριξη έως και 70% του κόστους ανάπτυξης πρωτοτύπου ή ανώτατο όριο Rs. 250 INR crore ανά Αναπτυξιακό Οργανισμό. Ο δεύτερος είναι ο μηχανισμός Make-II (Βιομηχανική Χρηματοδότηση), ο οποίος περιλαμβάνει σχεδιασμό και ανάπτυξη και καινοτόμες λύσεις από εγχώριους προμηθευτές, για τις οποίες δεν παρέχεται κρατική χρηματοδότηση, αλλά παρέχεται η διαβεβαίωση προμήθειας για επιτυχημένη ανάπτυξη πρωτοτύπων προϊόντων (Make in India, 2021β). Πιο συγκεκριμένα (Make in India, 2021β):

- Στοχεύει στην προώθηση του εγχώριου σχεδιασμού, ανάπτυξης και κατασκευής αμυντικού εξοπλισμού, πλατφορμών, συστημάτων και υποσυστημάτων. Στοχεύει επίσης στην ενίσχυση του ρόλου των MME (μικρομεσαίες επιχειρήσεις) στην αμυντική βιομηχανία.

- Μια νέα κατηγορία κεφαλαιουχικών προμηθειών εισήχθη για να ενθαρρύνει τον εγχώριο σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την κατασκευή αμυντικού εξοπλισμού.

- Προτίμηση έχει δοθεί στις κατηγορίες «Buy (Indian)», «Buy and Make (Indian)» και «Make» έναντι των κατηγοριών «Buy (Global)» και «Buy and Make (Global)».

□ Η διαδικασία «Make» έχει απλοποιηθεί με διατάξεις για χρηματοδότηση του 90% του κόστους ανάπτυξης από την κυβέρνηση στην ινδική βιομηχανία.

□ Ξεχωριστή διαδικασία για την κατηγορία «Make-II» έχει κοινοποιηθεί στο πλαίσιο DPP για την ενθάρρυνση της εγχώριας ανάπτυξης και κατασκευής αμυντικού εξοπλισμού. Σε αυτή τη διαδικασία έχει εισαχθεί αριθμός φιλικών προς τον κλάδο διατάξεων, όπως χαλάρωση του κριτηρίου επιλεξιμότητας, ελάχιστη τεκμηρίωση κ.λπ.

□ Ο κατάλογος των αμυντικών προϊόντων που απαιτούν βιομηχανικές άδειες έχει εξορθολογιστεί και η κατασκευή των περισσότερων εξαρτημάτων δεν απαιτεί βιομηχανική άδεια. Η αρχική ισχύς της Βιομηχανικής Άδειας που χορηγήθηκε βάσει του Νόμου IDR έχει αυξηθεί από 3 έτη σε 15 έτη με διάταξη για περαιτέρω παράτασή της κατά τρία έτη κατά περίπτωση.

□ Υπάρχει πρόβλεψη για Συντήρηση Μεταφορά Τεχνολογίας (Maintenance Transfer of Technology) σε Ινδούς εταίρους.

□ Υπάρχουν διατάξεις που επιτρέπουν στον αλλοδαπό κατασκευαστή πρωτότυπου εξοπλισμού να επιλέξει την Ινδική Υπηρεσία Παραγωγής.

□ Για το έτος 2021-22, η κατανομή για εγχώριες προμήθειες έχει ενισχυθεί σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη και είναι περίπου 64,09% (71.438,36 INR) του ποσού που διατέθηκε για τον στρατιωτικό εκσυγχρονισμό.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και οι αυξανόμενες επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης έχουν οδηγήσει την Ινδία να επαναπροσδιορίσει τη θέση και τον ρόλο της τόσο σε περιφερειακό, όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ στο παρελθόν, η Ινδία φαίνεται έτοιμη να αναλάβει έναν ηγετικό ρόλο στην παγκόσμια σκηνή δεδομένων της δημοκρατικής της ιστορίας, του προσανατολισμού της χώρας σε συμμαχίες με μεγάλες δυνάμεις, της οικονομικής και επιχειρηματικής της αναδιάρθρωσης, της στρατηγικής γεωγραφικής της έκτασης, του ρόλου της στην παγκόσμια διακυβέρνηση και

ανάπτυξη και της θετικής της θέσης για μεγαλύτερη διεθνή ισότητα. Ωστόσο, διαπιστώνεται ότι η δυνατότητα της Ινδίας να διαδραματίσει παγκόσμιο οικονομικό, πολιτικό και ρόλο ασφάλειας εξαρτάται από τις εξελίξεις στη διεθνή δομή και καθεστώτα, την περιφερειακή σταθερότητα και τη δική της εσωτερική οικονομική ανάπτυξη και την εσωτερική πολιτική σταθερότητα. Το γεγονός ότι είναι μία από τις σημαντικές δυνάμεις της περιοχής με λόγο στις συνεχόμενες οικονομικές και συστημικές εξελίξεις αναγνωρίζεται μέσα από το ότι αποτελεί σημαντικό εταίρο άλλων χωρών σε επίπεδο διμερών συνεργασιών, αλλά και μεγάλων δυνάμεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η οικονομία της Ινδίας είναι η πέμπτη μεγαλύτερη στον κόσμο με ΑΕΠ 2,94 τρισεκατομμυρίων δολαρίων, ξεπερνώντας το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γαλλία το 2019. Το ΑΕΠ της Ινδίας σε ισοτιμία αγοραστικής δύναμης είναι 10,51 τρισεκατομμύρια δολάρια, ξεπερνώντας αυτό της Ιαπωνίας και της Γερμανίας. Λόγω του υψηλού πληθυσμού της Ινδίας, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ινδίας είναι 2.170 δολάρια (με των ΗΠΑ να είναι 62.794 δολάρια). Ωστόσο, η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ της Ινδίας αναμένεται να αποδυναμωθεί για τρίτη συνεχόμενη χρονιά από 7,5% σε 5% το 2021. Η Ινδία εξελίσσεται σε μια οικονομία ανοιχτής αγοράς εγκαταλείποντας τις προηγούμενες αυταρχικές και κρατικά παρεμβατικές πολιτικές της. Η οικονομική απελευθέρωση της Ινδίας ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του 1990 και περιλάμβανε βιομηχανική απορρύθμιση, μειωμένο έλεγχο στο εξωτερικό εμπόριο και επενδύσεις και ιδιωτικοποίηση κρατικών επιχειρήσεων. Αυτά τα μέτρα βοήθησαν την Ινδία να επιταχύνει την οικονομική ανάπτυξη. Ο τομέας των υπηρεσιών της Ινδίας είναι ο πιο ταχέως αναπτυσσόμενος τομέας στον κόσμο και αντιπροσωπεύει το 60% της οικονομίας και το 28% της απασχόλησης στη χώρα. Η μεταποίηση και η γεωργία είναι δύο άλλοι σημαντικοί τομείς της οικονομίας της Ινδίας (World Population Review, 2021).

Σύμφωνα με στοιχεία του Ministry of Statistics and Programme Implementation της Ινδίας, της Παγκόσμιας Τράπεζας και του ΔΝΤ, το πραγματικό ΑΕΠ το έτος 2020-2021 υπολογίζεται σε Rs. 135,13 lakh crore (τιμή βάσης 2011-2012). Η αύξηση του ΑΕΠ κατά την περίοδο 2019-20 εκτιμάται στο -7,3%. Το ονομαστικό ΑΕΠ (δηλαδή ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές) το έτος 2020-21 εκτιμάται ότι θα φτάσει σε επίπεδο Rs. 197,46 lakh crore. Σε σταθερές τιμές, η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία, το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα και το Καθαρό Εθνικό Εισόδημα της Ινδίας εκτιμώνται σε 124,53, 133,85 και 117,46 lakh crore αντίστοιχα. Το ΑΕΠ της Ινδίας έχει αυξηθεί κατά 2,47 φορές από το 2004-05. Η Ινδία συνεισφέρει το 3,25% του παγκόσμιου ΑΕΠ. Το ποσοστό της Ινδίας στην παγκόσμια οικονομία αυξήθηκε από 1,08% το 1993 σε 3,27% το 2019. Η Ινδία βρίσκεται στην 3η θέση μετά την Κίνα και την Ιαπωνία μεταξύ των ασιατικών

χωρών και στην περιοχή αυτή κατέχει το 9% του συνόλου του ΑΕΠ της Ασίας. Σε τιμές αγοραστικής δύναμης η Ινδία συνεισφέρει το 7,19% του παγκόσμιου ΑΕΠ (Statistics Times, 2021).

Τέλος, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η Ινδία είναι μέλος αρκετών περιφερειακών και διεθνών οργανισμών και πιο συγκεκριμένα (Career Launcher, 2021):

- AALCO - Asian-African Legal Consultative Organization
- ADB - Asian Development Bank
- AfDB - African Development Bank (μη περιφερειακό μέλος)
- AG - Australia Group
- ASEAN Regional Forum - The Association of Southeast Asian Nations
- BIMSTEC - Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation
- BIS - Bank for International Settlements
- BRICS - Brazil, Russia, India, China and South Africa
- CoN - Commonwealth of Nations
- CERN - European Organization for Nuclear Research
- CP - Colombo Plan
- EAS - East Asia Summit
- FAO - Food and Agriculture Organization of the United Nations

- G-15 - Group of 15
- G-20 - Group of 20
- G-77 - Group of 77
- IAEA - International Atomic Energy Agency
- IBRD - International Bank for Reconstruction and Development (World Bank)
- ICAO - International Civil Aviation Organization
- ICC - International Chamber of Commerce
- IDA - International Development Association
- IEA - International Energy Agency
- IFAD - International Fund for Agricultural Development
- IFC - International Finance Corporation
- ILO - International Labour Organization
- IMF - International Monetary Fund
- IMO - International Maritime Organization
- IMSO - International Mobile Satellite Organization
- Interpol - International Criminal Police Organization
- IOC - International Olympic Committee
- IPEEC - International Partnership for Energy Efficiency Cooperation

- ISO - International Organization for Standardization
- ITSO - International Telecommunications Satellite Organization
- ITU - International Telecommunication Union
- ITUC - International Trade Union Confederation
- MTCR Missile Technology Control Regime
- NAM - Non-Aligned Movement
- OPCW - Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons
- PCA - Permanent Court of Arbitration
- PIF - Pacific Islands Forum (partner)
- SAARC - South Asian Association for Regional Cooperation
- SACEP - South Asia Co-operative Environment Programme
- SCO - Shanghai Cooperation Organisation
- UN - United Nations
- UNAIDS - United Nations Programme on HIV/AIDS
- UNESCO - United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation
- WHO- World Health Organization

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ

Το ΑΕΠ της Ινδίας σε τρέχουσες τιμές διαμορφώθηκε σε Rs. 51,23 lakh crore (694,93 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) το πρώτο τρίμηνο του FY22, σύμφωνα με τις προσωρινές εκτιμήσεις του ΑΕΠ για το πρώτο τρίμηνο 2021-2022. Η Ινδία πρέπει να αυξήσει τον ρυθμό αύξησης της απασχόλησης και να δημιουργήσει 90 εκατομμύρια μη γεωργικές θέσεις εργασίας μεταξύ 2023 και 2030, για παραγωγικότητα και οικονομική ανάπτυξη. Το καθαρό ποσοστό απασχόλησης πρέπει να αυξάνεται κατά 1,5% ετησίως από το 2023 έως το 2030 για να επιτευχθεί αύξηση του ΑΕΠ 8-8,5% μεταξύ 2023 και 2030. Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών Υποθέσεων, τον Αύγουστο του 2021, τα συναλλαγματικά αποθέματα στην Ινδία έφτασαν τα 633,5 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ (India Brand Equity Foundation, 2021).

Οι εξαγωγές εμπορευμάτων της Ινδίας μεταξύ Απριλίου 2021 και Αυγούστου 2021 υπολογίστηκαν σε 164,10 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ (αύξηση 67,33% σε ετήσια βάση). Οι εισαγωγές εμπορευμάτων μεταξύ Απριλίου 2021 και Αυγούστου 2021 υπολογίστηκαν σε 219,63 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ (αύξηση 80,89% σε ετήσια βάση). Η ακαθάριστη εισπραξη εσόδων GST (Φόρος Αγαθών και Υπηρεσιών) ανήλθε σε Rs. 112.020 crore (15,21 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) τον Αύγουστο του 2021. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής της Ινδίας (IIP) για τον Ιούλιο του 2021 ήταν 131,4 έναντι 122,6 τον Ιούνιο του 2021. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή τροφίμων ήταν 3,11 τον Αύγουστο του 2021 έναντι 3,96 τον Ιούλιο του 2021, ενώ ο δείκτης τιμών καταναλωτή ήταν 5,30 τον Αύγουστο του 2021 έναντι 5,59 τον Ιούλιο του 2021 (India Brand Equity Foundation, 2021).

Σύμφωνα με το Υπουργείο Προώθησης Βιομηχανίας και Εσωτερικού Εμπορίου, η εισροή κεφαλαίων ΑΞΕ στην Ινδία ανήλθε σε 547,2 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ μεταξύ Απριλίου 2000 και Ιουνίου 2021, υποδεικνύοντας ότι οι προσπάθειες της κυβέρνησης να βελτιώσει την ευκολία της επιχειρηματικής δραστηριότητας και να χαλαρώσει τα πρότυπα ΑΞΕ έχουν αποδώσει αποτελέσματα. Η εισροή μετοχικού κεφαλαίου ΑΞΕ στην Ινδία ανήλθε σε 17,56 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ μεταξύ Απριλίου 2021 και Ιουνίου 2021. Τα στοιχεία μεταξύ Απριλίου 2021 και Ιουνίου 2021 δείχνουν ότι ο κλάδος της

αυτοκινητοβιομηχανίας προσέλκυσε την υψηλότερη εισροή ιδίων κεφαλαίων 4,66 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ, ακολουθούμενος από τον τομέα λογισμικού και υλικού υπολογιστών (3,06 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ), τον τομέα των υπηρεσιών (1,89 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) και τις μεταλλουργικές βιομηχανίες (1,26 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) (India Brand Equity Foundation, 2021α).

Μεταξύ Απριλίου 2021 και Ιουνίου 2021, η Ινδία κατέγραψε την υψηλότερη εισροή κεφαλαίων ξένων επενδύσεων από τη Σιγκαπούρη (3,31 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ), ακολουθούμενη από τον Μαυρίκιο (3,29 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ), τις ΗΠΑ (1,95 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ), τα Νησιά Cayman (1,32 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ), την Ολλανδία (1,09 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ), την Ιαπωνία (539 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) και το Ηνωμένο Βασίλειο (345 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ). Την ίδια περίοδο, η Karnataka κατέγραψε την υψηλότερη εισροή ιδίων κεφαλαίων 8,45 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ, ακολουθούμενη από τη Maharashtra (4,09 δισεκατομμύρια δολάρια), το Δελχί (1,95 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) και το Gujarat (765 εκατομμύρια δολάρια) (India Brand Equity Foundation, 2021α).

Η ινδική οικονομία επηρεάστηκε αρνητικά από την πανδημία Covid-19 και τα μέτρα περιορισμού αυτής. Πιο συγκεκριμένα, τα μέτρα που επιβλήθηκαν για τον περιορισμό της εξάπλωσης της πανδημίας Covid-19 στην Ινδία, επηρέασαν την απασχόληση, τις επιχειρήσεις, το εμπόριο, τη μεταποίηση και τις υπηρεσίες. Η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ προβλέπεται να συρρικνωθεί κατά 7,7% το 2020-2021 σε σύγκριση με αύξηση 4,2% το 2019-2020. Αυτή η συρρίκνωση της αύξησης του ΑΕΠ αποδίδεται κυρίως στη συρρίκνωση στον κλάδο της βιομηχανίας και των υπηρεσιών. Η αύξηση της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ) σε σταθερές τιμές βάσης (2011-2012) εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί κατά 7,2% το 2020-21, σε σύγκριση με την αύξηση 3,9% που επιτεύχθηκε το 2019-2020. Από την πλευρά της ζήτησης, η ιδιωτική καταναλωτική δαπάνη εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί στο 9,5% το 2020-2021 έναντι αύξησης 5,3% το 2019-2020 και οι πάγιες επενδύσεις εκτιμάται ότι θα μειωθούν κατά 14,5% το 2020-2021 έναντι 2,8% το 2019-2020. Οι τελικές δαπάνες της δημόσιας κατανάλωσης εκτιμάται ότι θα αυξηθούν κατά 5,8% το 2020-2021 έναντι 11,8% το 2019-2020. Οι εξαγωγές

και οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών εκτιμάται ότι θα συρρικνωθούν σε 8,3% και 20,5% (σε σταθερές τιμές) αντίστοιχα το 2020-2021. Η αύξηση του ΑΕΠ, ωστόσο, αναμένεται να ανακάμψει ισχυρά το 2021-2022 λόγω των μεταρρυθμιστικών μέτρων που έλαβε η κυβέρνηση (Ministry of Finance, Union Budget, 2021).

Οι επιδόσεις των βιομηχανικών τομέων με βάση τον Δείκτη Βιομηχανικής Παραγωγής που περιλαμβάνει την εξόρυξη, τη μεταποίηση και την ηλεκτρική ενέργεια κατέγραψαν αύξηση (-) 0,8% το 2019-2020 σε σύγκριση με 3,8% το 2018-19. Σύμφωνα με την κλαδική ταξινόμηση, οι τομείς εξόρυξης, μεταποίησης και ηλεκτρικής ενέργειας κατέγραψαν αύξηση 1,6% , (-) 1,4% και 1% κατά την περίοδο 2019-2020 αντίστοιχα. Η σωρευτική αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής κατά την περίοδο Απριλίου-Νοεμβρίου 2020-2021 είναι (-) 15,5% σε σύγκριση με 0,3% την περίοδο Απριλίου-Νοεμβρίου 2019-2020. Οι οκτώ βασικοί κλάδοι που υποστηρίζουν τις υποδομές (άνθρακας, αργό πετρέλαιο, φυσικό αέριο, προϊόντα διύλισης, λιπάσματα, χάλυβας, τσιμέντο και ηλεκτρική ενέργεια) που έχουν συνολικό βάρος σχεδόν 40% στον δείκτη βιομηχανικής παραγωγής αυξήθηκαν κατά 0,4% το 2019-2020 σε σύγκριση με 4,4% το 2018-2019. Η παραγωγή προϊόντων διύλισης, λιπασμάτων, χάλυβα και ηλεκτρικής ενέργειας αυξήθηκε κατά 0,2%, 2,7%, 3,4% και 0,9% αντίστοιχα κατά την περίοδο 2019-2020, ενώ η παραγωγή άνθρακα, αργού πετρελαίου, φυσικού αερίου και τσιμέντου μειώθηκε κατά 0,4%, 5,9%, 5,6%, 0,9% αντίστοιχα κατά την ίδια περίοδο. Η σωρευτική ανάπτυξη οκτώ βασικών βιομηχανιών κατά την περίοδο Απριλίου-Νοεμβρίου 2020-2021 είναι (-) 11,4% σε σύγκριση με 0,3% την περίοδο Απριλίου-Νοεμβρίου 2019-2020 (Ministry of Finance, Union Budget, 2021).

Το επενδυτικό κλίμα στην Ινδία έχει βελτιωθεί σημαντικά μετά το άνοιγμα της οικονομίας το 1991. Αυτό αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στη διευκόλυνση των κανόνων σχετικά με τις άμεσες ξένες επενδύσεις σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Τα βήματα που έγιναν για τη βελτίωση της ευκολίας επιχειρηματικότητας από την Ινδία τα τελευταία χρόνια, κυρίως ως μέρος της πρωτοβουλίας «Make in India», περιλαμβάνουν την απλοποίηση και τον εξορθολογισμό των υφιστάμενων διαδικασιών. Ως αποτέλεσμα των μέτρων που λήφθηκαν για τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος της χώρας, η Ινδία ανέβηκε

στην 63η θέση στην κατάταξη Ease of Doing Business της Παγκόσμιας Τράπεζας σύμφωνα με την Έκθεση Doing Business (DBR) της Παγκόσμιας Τράπεζας για το 2020. Αυτό οφείλεται στις μεταρρυθμίσεις στους τομείς Έναρξη επιχείρησης, Πληρωμή φόρων, Διασυννοριακές συναλλαγές και επίλυση της αφερεγγυότητας (Ministry of Commerce & Industry, 2021).

Ως αποτέλεσμα, οι εισροές ΑΞΕ στην Ινδία ανήλθαν σε 45,15 δισ. δολάρια το 2014-15 και έκτοτε αυξάνονται σταθερά. Επιπλέον, οι συνολικές εισροές ΑΞΕ αυξήθηκαν κατά 65,3%, δηλαδή από 266,21 δισ. δολάρια ΗΠΑ το 2007-2014 σε 440,01 δισ. δολάρια ΗΠΑ το 2014-21 και οι εισροές ιδίων κεφαλαίων ΑΞΕ αυξήθηκαν επίσης κατά 68,6% κατά την περίοδο 2007-2014 (Invest India, 2021α). Η Ινδία έχει προσελκύσει συνολική εισροή ΑΞΕ 27,37 δισ. δολαρίων ΗΠΑ κατά τους πρώτους τέσσερις μήνες του οικονομικού έτους 2021-2022 που είναι 62% υψηλότερο (16,92 δισεκατομμύρια δολάρια) σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του οικονομικού έτους 2020-2021 (Invest India, 2021α). Επίσης, η Ινδία κατέγραψε την υψηλότερη ετήσια εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων το οικονομικό έτος 2019-2020, ύψους 74,39 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ σε σύγκριση με 45,15 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ το 2014-2015. (Ministry of Commerce & Industry, 2021; Make in India, 2021α). Επίσης, οι εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων την περίοδο 2020-2021 ανήλθαν σε 81,72 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ (AIR News, 2021).

Συνολικά, τα τελευταία έξι οικονομικά έτη (2014-2020), η Ινδία έλαβε εισροές ΑΞΕ αξίας 358,30 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ, που είναι το 53% των ΑΞΕ που αναφέρθηκαν τα τελευταία 20 χρόνια (681,87 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) (Ministry of Commerce & Industry, 2021; Make in India, 2021α). Οι συνολικές εισροές ΑΞΕ στη χώρα τα τελευταία 21 χρόνια (Απρίλιος 2000 - Μάρτιος 2021) είναι 763,5 δισεκατομμύρια δολάρια, ενώ οι συνολικές εισροές ΑΞΕ την περίοδο Απρίλιος 2014- Σεπτέμβριος 2019 ήταν 319 δισεκατομμύρια δολάρια, που αντιστοιχεί σχεδόν στο 50% του συνόλου εισροών ΑΞΕ τα τελευταία 20 χρόνια. Κατά τη διάρκεια του έτους 2020-2021, η συνολική εισροή ΑΞΕ ανήλθε σε 58,37 δισ. δολάρια ΗΠΑ, 22% υψηλότερη σε σύγκριση με τους πρώτους οκτώ μήνες του 2019-20. Οι εισροές μετοχικού κεφαλαίου ΑΞΕ που ελήφθησαν κατά την περίοδο Απριλίου - Νοεμβρίου 2020 ανέρχονται σε 43,85 δισ. δολάρια ΗΠΑ, που

είναι 37% περισσότερες σε σύγκριση με τον Απρίλιο - Νοέμβριο 2020 (32,11 δισ. δολάρια ΗΠΑ). Η εισροή μετοχικού κεφαλαίου ΑΞΕ αυξάνεται κατά 168% τους πρώτους τρεις μήνες του έτους 2021-22 (17,57 δισ. δολάρια ΗΠΑ) σε σύγκριση με την ίδια αντίστοιχη περίοδο πέρυσι (6,56 δισ. δολάρια ΗΠΑ) (Invest India, 2021α). Η σωρευτική εισροή ιδίων κεφαλαίων ΑΞΕ στον αμυντικό κλάδο είναι 10,15 εκατ. Δολάρια ΗΠΑ κατά την περίοδο Απρίλιος 2000-Ιούνιος 2021 (Make in India, 2021β).

ΕΓΓΕΝΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Προς την κατεύθυνση της οικονομικής της ανάπτυξης, καθώς και της ανάπτυξης του αμυντικού της τομέα, η Ινδία θα πρέπει να αντιμετωπίσει υφιστάμενες αδυναμίες και σημαντικές προκλήσεις. Ζητήματα που αφορούν τη διαφθορά, τη διαφάνεια και επιβολή του νόμου και της τάξης, την ανεργία, την ανισότητα υπό το πρίσμα της ιεραρχίας βάσει κάστας, των αδύναμων πολιτικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων είναι ορισμένα από τα εγγενή προβλήματα της Ινδίας που εμποδίζουν την ανάπτυξή της. Περαιτέρω, οι εσωτερικές πολιτικές, συμπεριλαμβανομένης της ανάκλησης της αυτονομίας του Τζαμού και του Κασμίρ, της ψήφισης του αμφιλεγόμενου νόμου για την τροποποίηση της ιθαγένειας και της δυνατότητας εφαρμογής ενός Εθνικού Μητρώου Πολιτών απεικονίζουν πολιτικές εγγενώς ασύμβατες με το ήθος του φιλελεύθερου διεθνισμού (Jamir, 2020).

Η ανάγκη για ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, με έντονες επενδύσεις στην υγεία, την εκπαίδευση και τις υποδομές που συνδέουν τις ανάγκες της αγοράς με την ανάπτυξη δεξιοτήτων στο νέο εργατικό δυναμικό θα πρέπει επίσης να αναφερθούν (Bava, 2007, σελ. 4). Ο Madhavan (2021) αναφέρεται σε πιο συγκεκριμένες αδυναμίες που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν και αφορούν σε μεγάλο βαθμό τους παράγοντες που επιβαρύνουν τη λειτουργία των ινδικών εταιρειών, συμπεριλαμβανομένου και του τομέα της άμυνας:

α. Κόστος παραγωγής: Η Ινδία δεν είναι ακριβώς μια βάση παραγωγής χαμηλού κόστους, όπως ενδεχομένως να παρουσιάζεται. Μπορεί να έχει πιο φθηνό παραγωγικό κόστος από τις ανεπτυγμένες οικονομίες, αλλά όχι σε σύγκριση με άλλες αναδυόμενες χώρες τα πηγαίνουν καλύτερα. Για παράδειγμα το

κόστος ισχύος ανέρχεται σε 11 σεντς η μονάδα στην Ινδία, σε σύγκριση με 8 σεντς στο Βιετνάμ και 9 στην Κίνα. Το κόστος εργασίας, σε πραγματικούς όρους, είναι χαμηλό, αλλά αν συνυπολογιστεί η παραγωγικότητα, τότε αυξάνεται σημαντικά σε σχέση με την Κίνα, τη Βραζιλία ή τη Νότια Κορέα. Εκτός των ανωτέρω, όσον αφορά το σύνολο δεξιοτήτων, η Ινδία κατατάσσεται στην 107η θέση στον Παγκόσμιο Δείκτη Ανταγωνιστικότητας σε σύγκριση με την 64η θέση της Κίνας και την 27η θέση της Νότιας Κορέας. Το Βιετνάμ και η Βραζιλία βρίσκονται στην 93η και 96η θέση αντίστοιχα. Αυτό σημαίνει ότι οι ινδικές εταιρείες αναγκάζονται να επενδύσουν περισσότερα χρήματα για την εκπαίδευση του εργατικού τους δυναμικού σε σύγκριση με άλλες χώρες. Η πρόκληση έγκειται στην επένδυση για μείωση από την εξάρτηση από τον άνθρακα, στην επένδυση για επαναπροσαρμογή των δεξιοτήτων των εργαζομένων, την ανάγκη εντοπισμού αναδυόμενων συνόλων δεξιοτήτων και εκπαίδευσης του ανθρωπίνου δυναμικού, αλλά και συνολικά στις μεταρρυθμίσεις στον εργασιακό τομέα προκειμένου να βελτιωθεί η παραγωγικότητα

β. Κόστος εφοδιαστικής αλυσίδας: Στο 14% του ΑΕΠ, το κόστος εφοδιαστικής της Ινδίας είναι πολύ υψηλότερο από τα αντίστοιχα στον ανεπτυγμένο κόσμο (6-8%). Ωστόσο, θα πρέπει ακόμα να τονιστεί πως στην Ινδία το κόστος εφοδιαστικής συνήθως ισοδυναμεί με το κόστος μεταφοράς, ενώ στις προηγμένες οικονομίες περιλαμβάνει προγραμματισμό, προμήθεια και αποθήκευση λόγω πολύ υψηλού επιπέδου εξωτερικής ανάθεσης. Ως εκ τούτου, το κόστος εφοδιαστικής της Ινδίας είναι τουλάχιστον τρεις φορές πιο πάνω σε σύγκριση με τις ανεπτυγμένες χώρες. Επομένως, η κυβέρνηση θα πρέπει να ενθαρρύνει και να δώσει κίνητρα για την εξωτερική ανάθεση για τη μείωση του κόστους logistics, ενώ θα πρέπει επίσης να επενδύσει σε υποδομές. Παράλληλα, ο χρόνος διεκπεραίωσης στα λιμάνια της Ινδίας πρέπει να μειωθεί από 2,62 ημέρες που είναι σήμερα, δεδομένου ότι σε άλλες χώρες (π.χ. Κίνα) είναι λιγότερο από μια μέρα.

γ. Κόστος συμμόρφωσης: Οι ινδικές εταιρείες επιβαρύνονται από ένα υψηλό ρυθμιστικό κόστος συμμόρφωσης. Παρ' όλο που η κυβέρνηση καταβάλει προσπάθειες μείωσης αυτού του κόστους μέσω της ψηφιοποίησης, συνεχίζει να παραμένει υψηλό και να θέτει τη χώρα σε μειονεκτική θέση στην παγκόσμια

σκηνή.

δ. Επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη: Οι συνολικές επενδύσεις στην έρευνα και ανάπτυξη και στην καινοτομία μειώνονται κατά τα τελευταία χρόνια. Για παράδειγμα, οι επενδύσεις αυτές ανέρχονταν στο 0,84% του ΑΕΠ το 2008, ενώ το 2018 ανέρχονται στο 0,6%. Το μεγαλύτερο ποσοστό των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης πραγματοποιείται στους τομείς της άμυνας και του διαστήματος. Στον ιδιωτικό τομέα πραγματοποιείται στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας και της φαρμακοβιομηχανίας. Επίσης, θα πρέπει να τονιστεί και η σημαντική έλλειψη επενδύσεων σε τεχνολογίες αιχμής.

ε. Υψηλά επιτόκια: Ενώ η Ινδία μπορεί να χαρακτηρίζεται από μια περίοδο χαμηλών επιτοκίων, το κόστος δανεισμού για τις ινδικές εταιρείες συνεχίζει να είναι υψηλότερο σε σύγκριση με άλλες χώρες, όπως οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία. Τα υψηλά επιτόκια μειώνουν την ανταγωνιστικότητα της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό η κυβέρνηση θα πρέπει να διασφαλίσει ότι οι ισχυρές εταιρείες έχουν απεριόριστη πρόσβαση σε φθηνά κεφάλαια παγκοσμίως.

στ. Εμπορικές πολιτικές: Σε αντίθεση με τη Ινδία, χώρες όπως το Μπαγκλαντές και το Βιετνάμ υπογράφουν εμπορικές συμφωνίες προκειμένου να καταστούν πιο ανταγωνιστικές και να προσελκύσουν επενδύσεις. Ως παράδειγμα αναφέρεται η μη ολοκλήρωση της συμφωνίας ελεύθερου εμπορίου Ινδίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και της συμφωνίας οικονομικής συνεργασίας με την Αυστραλία.

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Οι πολιτικές κατευθύνσεις της ανάπτυξης της Ινδίας στο μέλλον, που επηρεάζουν τους τομείς της οικονομίας και της αμυντικής βιομηχανίας, βασίζονται σε δυο πυλώνες. Ο πρώτος πυλώνας είναι η πρωτοβουλία «Made in India» και ο δεύτερος είναι ο στόχος «Aatmanirbhar Bharat Abhiyan».

Made in India

Η πρωτοβουλία «Make in India» ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2014 ως μέρος ενός ευρύτερου συνόλου πρωτοβουλιών οικοδόμησης της Ινδίας, με στόχο τη διευκόλυνση των επενδύσεων, την προώθηση της καινοτομίας, τη δημιουργία βέλτιστης κατηγορίας υποδομών παραγωγής, τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και την ενίσχυση της ανάπτυξης δεξιοτήτων. Η πρωτοβουλία στοχεύει περαιτέρω στη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για επενδύσεις, σύγχρονων και αποτελεσματικών υποδομών, ανοίγματος νέων τομέων για ξένες επενδύσεις και δημιουργίας εταιρικής σχέσης μεταξύ κυβέρνησης και βιομηχανίας μέσω θετικής νοοτροπίας (Make in India, 2021, 2021α).

Σχεδιασμένη για να μετατρέψει την Ινδία σε παγκόσμιο κόμβο σχεδιασμού και κατασκευής, η πρωτοβουλία αυτή απαντούσε σε σημαντικές προκλήσεις εκείνης της εποχής. Για παράδειγμα, ο ρυθμός ανάπτυξης της Ινδίας είχε πέσει στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας δεκαετίας. Επίσης, η συμμετοχή στη σύμπραξη BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα και Νότια Αφρική) δεν είχε αποδώσει τα αναμενόμενα, ενώ μάλιστα η Ινδία χαρακτηριζόταν ως το πιο «εύθραυστο» κράτος από αυτά τα πέντε. Οι επενδύσεις επίσης δεν παρουσίασαν σημαντική άνοδο, καθώς οι επενδυτές δεν ήταν σίγουροι αν η Ινδία αποτελεί ευκαιρία ή κίνδυνο, ενώ και οι ίδιοι οι πολίτες αμφισβητούσαν την οικονομική πορεία της χώρας. Σε αυτό το πλαίσιο, η πρωτοβουλία «Make in India» αποτελούσε επί της ουσίας μία έκκληση για συνεργασία και δράση από μέρους των πολιτών, των επιχειρήσεων, αλλά και των επενδυτών. Ως εκ τούτου, υποστηρίζεται ότι αποτελεί μία συνολική και άνευ προηγουμένου αναθεώρηση απαρχαιωμένων διαδικασιών και πολιτικών, μία πλήρης αλλαγή της νοοτροπίας της κυβέρνησης σύμφωνα με το δόγμα του Πρωθυπουργού για «Ελάχιστη Κυβέρνηση, Μέγιστη Διακυβέρνηση» (Make in India, 2021).

Η πρωτοβουλία «Make in India» βασίζεται σε τέσσερις πυλώνες, οι οποίοι έχουν προσδιοριστεί για να δώσουν ώθηση στην επιχειρηματικότητα στην Ινδία (Prime Minister's Office, 2021):

α. Νέες διαδικασίες: Η πρωτοβουλία «Make in India» αναγνωρίζει την

«ευκολία επιχειρηματικής δραστηριότητας» ως τον μοναδικό σημαντικό παράγοντα για την προώθηση της επιχειρηματικότητας. Ο στόχος είναι η απελευθέρωση αδειών και η απορρύθμιση του κλάδου κατά τη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου ζωής μιας επιχείρησης.

β. Νέες υποδομές: Η διαθεσιμότητα σύγχρονων και διευκολυντικών υποδομών είναι πολύ σημαντική προϋπόθεση για την ανάπτυξη της βιομηχανίας. Στο πλαίσιο αυτό στόχος της κυβέρνησης είναι να αναπτύξει βιομηχανικούς διαδρόμους και έξυπνες πόλεις για να παρέχει υποδομές βασισμένες σε τεχνολογία αιχμής με σύγχρονες επικοινωνίες υψηλής ταχύτητας και ολοκληρωμένες ρυθμίσεις εφοδιαστικής αλυσίδας. Οι υφιστάμενες υποδομές θα ενισχυθούν μέσω της αναβάθμισης των υποδομών σε βιομηχανικά clusters. Η καινοτομία και οι ερευνητικές δραστηριότητες υποστηρίζονται μέσω συστήματος εγγραφής με γρήγορο ρυθμό και, κατά συνέπεια, έχει αναβαθμιστεί η υποδομή της εγκατάστασης καταχώρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Επίσης, έμφαση θα δοθεί στον προσδιορισμό των απαιτήσεων των δεξιοτήτων για τη βιομηχανία και, κατά συνέπεια, στην αντίστοιχη ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

γ. Νέοι τομείς: Η πρωτοβουλία «Make in India» εντοπίζει 27 τομείς που θα συμβάλουν στην ανάπτυξη. Οι ΑΞΕ έχουν ανοίξει σε μεγάλο βαθμό στην αμυντική παραγωγή, τις κατασκευές και τις σιδηροδρομικές υποδομές.

δ. Νέα νοοτροπία: Η πρωτοβουλία «Make in India» σκοπεύει να αλλάξει την υφιστάμενη νοοτροπία του κράτους ως ρυθμιστής και να οδηγηθεί σε μια αλλαγή παραδείγματος στον τρόπο με τον οποίο η κυβέρνηση αλληλεπιδρά με τη βιομηχανία. Στο πλαίσιο αυτό η κυβέρνηση θα συνεργαστεί με τη βιομηχανία στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, με ρόλο διευκολυντή και όχι ρυθμιστή.

Για την προώθηση της εν λόγω πρωτοβουλίας η κυβέρνηση εστίασε στην έμπνευση εμπιστοσύνης στις δυνατότητες της Ινδίας μεταξύ των πιθανών εταίρων στο εξωτερικό, της ινδικής επιχειρηματικής κοινότητας και των πολιτών γενικότερα, στην παροχή των κατάλληλων πληροφοριών μέσω του επίσημου ιστότοπου που δημιουργήθηκε, αλλά και στην προσέγγιση ενός μεγάλου και διαφοροποιημένου

κοινού μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Η πρωτοβουλία Make in India βασιστεί σε μία συλλογική προσπάθεια. Το Τμήμα Προώθησης Βιομηχανίας και Εσωτερικού Εμπορίου (DPIIT) ξεκίνησε αυτή τη διαδικασία προσκαλώντας να συμμετάσχουν Υπουργοί της Ένωσης, Γραμματείς της κυβέρνησης της Ινδίας, κυβερνήσεις πολιτειών, ηγέτες του κλάδου και διάφορους εταίρους γνώσης. Στη συνέχεια, ένα Εθνικό Εργαστήριο για συγκεκριμένες βιομηχανίες τον Δεκέμβριο του 2014 συγκέντρωσε Γραμματείς στην κυβέρνηση της Ινδίας και ηγέτες του κλάδου για να συζητήσουν και να διαμορφώσουν ένα σχέδιο δράσης για τα επόμενα τρία χρόνια, με στόχο την αύξηση της συνεισφοράς του μεταποιητικού τομέα στο 25% του ΑΕΠ έως το 2020.

Αυτό το σχέδιο παρουσιάστηκε στον Πρωθυπουργό, τους Υπουργούς της Ένωσης, τις ενώσεις και τους ηγέτες του κλάδου από τους Γραμματείς της Κυβέρνησης της Ένωσης και τον Γενικό Γραμματέα Maharashtra εκ μέρους των κυβερνήσεων των πολιτειών της Ινδίας. Αυτές οι συναντήσεις κατέληξαν σε έναν οδικό χάρτη για μία μεγαλύτερη πρωτοβουλία παραγωγής και επίσης ανέδειξαν τη μετασχηματιστική δύναμη της εταιρικής σχέσης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και έχουν καταστεί χαρακτηριστικό γνώρισμα της πρωτοβουλίας. Αυτό το μοντέλο συνεργασίας έχει επίσης επεκταθεί με επιτυχία για να συμπεριλάβει τους παγκόσμιους εταίρους της Ινδίας, όπως αποδεικνύεται από τις πρόσφατες εις βάθος αλληλεπιδράσεις μεταξύ της Ινδίας και των ΗΠΑ (Make in India, 2021).

Περαιτέρω, παρέχεται υποστήριξη στις ινδικές αποστολές στο εξωτερικό και στις κυβερνήσεις των πολιτειών για τη διοργάνωση εκδηλώσεων, συνόδων κορυφής και άλλων προωθητικών δραστηριοτήτων για την προσέλκυση επενδύσεων στη χώρα. Διεξάγονται δραστηριότητες Ενίσχυσης Επενδύσεων για την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας για την προώθηση των άμεσων ξένων επενδύσεων και τη βελτίωση της ευκολίας επιχειρηματικότητας στη χώρα. Το Τμήμα Προώθησης Βιομηχανίας και Εσωτερικού Εμπορίου συντονίζει σχέδια δράσης για τους μεταποιητικούς τομείς, ενώ το Υπουργείο Εμπορίου συντονίζει τους τομείς των υπηρεσιών. Επιπλέον μέτρα περιλαμβάνουν τον αγωγό εθνικής υποδομής, τη μείωση του εταιρικού φόρου, τη χαλάρωση των προβλημάτων ρευστότητας στον χρηματοπιστωτικό τομέα, μέτρα εμπορικής πολιτικής για την ενίσχυση της εγχώριας μεταποίησης, εγχώρια παραγωγή αγαθών μέσω

παραγγελιών δημοσίων προμηθειών (Ministry of Commerce & Industry, 2021; Make in India, 2021α).

Ως αποτέλεσμα δημιουργήθηκε ένα διαφανές και φιλικό προς τον χρήστη σύστημα, το οποίο μπορεί να συμβάλλει στην προώθηση των επενδύσεων, στην προώθηση της καινοτομίας, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, στην προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και στη δημιουργία υποδομών παραγωγής. Επίσης, συντελέστηκε ένα σημαντικό άνοιγμα βασικών τομέων - συμπεριλαμβανομένων των σιδηροδρόμων, της άμυνας και των ιατροτεχνολογικών προϊόντων - σε σημαντικά υψηλότερα επίπεδα άμεσων ξένων επενδύσεων. Μια Κυψέλη Διευκόλυνσης Επενδυτών (Investor Facilitation Cell - IFC) δημιουργήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2014 με στόχο να βοηθήσει τους επενδυτές να αναζητήσουν ρυθμιστικές εγκρίσεις, να λάβουν υπηρεσίες υποστήριξης πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από την επένδυση. Το DPIIT έχει δημιουργήσει μια ειδική ομάδα διαχείρισης για τη διευκόλυνση και την ταχεία παρακολούθηση επενδυτικών προτάσεων από την Ιαπωνία («Japan Plus») και την Κορέα («Korea Plus») τον Οκτώβριο του 2014 και τον Ιούνιο του 2016 αντίστοιχα. Σε διάφορες περιοχές της χώρας αναπτύσσονται βιομηχανικοί διάδρομοι για να διευκολύνουν τις βιομηχανικές πόλεις (Make in India, 2021).

Aatmanirbhar Bharat Abhiyan

Ο στόχος «Aatmanirbhar Bharat Abhiyan» - που διαμορφώθηκε την άνοιξη του 2020 και πιο συγκεκριμένα ανακοινώθηκε στις 13 Μαΐου 2020 - ουσιαστικά αναφέρεται στην αυτοδυναμία της χώρας. Ο εν λόγω στόχος δεν αποτελεί ένα εγωκεντρικό σύστημα χαρακτηριζόμενο από οικονομική εσωστρέφεια, οικονομικό εθνικισμό, προστατευτισμό, υποκατάσταση εισαγωγών, αλλά μάλλον το όραμα για τη δημιουργία ενός έθνους που θα χαρακτηρίζεται από επάρκεια, συνεργασία και ευημερία (Government of India, 2021; Madhavan, 2021). Απώτερος στόχος είναι να καταστεί η χώρα και οι πολίτες της ανεξάρτητοι και αυτοδύναμοι από κάθε άποψη. Ουσιαστικά, το όραμα «Aatmanirbhar Bharat Abhiyan» στοχεύει να καταστήσει την Ινδία αυτοδύναμη, μέσα από τη δημιουργία ενός οικοσυστήματος που θα επιτρέψει στις ινδικές εταιρείες να είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικές στην παγκόσμια σκηνή (Madhavan, 2021).

Ο στόχος «Aatmanirbhar Bharat Abhiyan» βασίζεται σε πέντε πυλώνες: οικονομία, υποδομές, συστήματα, δυναμική δημογραφία και ζήτηση. Στον τομέα της οικονομίας η κυβέρνηση δεν εστιάζει σε σταδιακές αλλαγές, αλλά μάλλον σε «κβαντικά άλματα», όπως έχει χαρακτηριστεί. Ο πυλώνας των υποδομών αντιπροσωπεύει τη σύγχρονη Ινδία, ενώ έμφαση δίνεται και στα συστήματα που βασίζονται στην τεχνολογία και την καινοτομία. Επίσης, στόχος είναι και η πλήρης αξιοποίηση της δυναμικής της ζήτησης και της προσφοράς, λαμβάνοντας υπόψη και τις δημογραφικές αλλαγές που θα συντελεστούν στο μέλλον στη χώρα. Στο πλαίσιο αυτών των πέντε πυλώνων, η κυβέρνηση έχει προχωρήσει ήδη σε πολλές τολμηρές μεταρρυθμίσεις, όπως μεταρρυθμίσεις της εφοδιαστικής αλυσίδας για τη γεωργία, ορθολογικά φορολογικά συστήματα, απλούς και σαφείς νόμους, ικανό ανθρώπινο δυναμικό και ισχυρό χρηματοπιστωτικό σύστημα (Invest India, 2021).

Μία ακόμα σημαντική πρωτοβουλία για την χώρα είναι η προσπάθεια επίτευξης της ισότητας, που προωθείται από το Υπουργείο Φυλετικών Υποθέσεων (MoTA). Το MoTA σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Γεωργικών Επιστημών και Τεχνολογίας Sri Sri (SSIAST) εγκαινίασε το Κέντρο Αριστείας για τη φυσική γεωργία, προκειμένου να βοηθήσει τους αγρότες να αυτοεξυπηρετούνται. Το έργο στοχεύει στο να εκπαιδεύσει 10.000 αγρότες φυλών σε τεχνικές βιώσιμης φυσικής γεωργίας και ευκαιρίες μάρκετινγκ. Στις 2 Οκτωβρίου 2020, η MoTA και η ASSOCHAM ξεκίνησαν το «Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φυλετικής Επιχειρηματικότητας», μια τριετή πρωτοβουλία που επικεντρώνεται στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη των Φυλετικών ομάδων στην Ινδία. Επιπλέον, το MoTA σε συνεργασία με το FICCI Social Economic and Development Foundation πραγματοποίησε μια μελέτη για την ευημερία των φυλών και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στο Jharkhand με επίκεντρο της μελέτης την κατανόηση των σημερινών μέσων διαβίωσης της φυλετικής κοινότητας, τον εντοπισμό των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν και προτείνοντας κατάλληλες στρατηγικές για να καταστεί αυτό-βιώσιμη (Ministry of Tribal Affairs, Government of India, 2021).

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η ανακοίνωση του Πρωθυπουργού της χώρας την άνοιξη του 2020 για ένα οικονομικό πακέτο ύψους 20 lakh crore (που αντιστοιχεί στο 10% του ΑΕΠ της Ινδίας) ώστε να βοηθήσει την Ινδία να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις που δημιούργησε η υγειονομική κρίση της

πανδημίας Covid-19 (Government of India, 2021; Ministry of Tribal Affairs, Government of India, 2021). Εκτός από τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία οικονομικής υποστήριξης, η κυβέρνηση έχει εκδώσει προγράμματα κινήτρων που συνδέονται με την απόδοση για τομείς που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές. Αυτό θα βοηθήσει την Ινδία να δημιουργήσει μία εφοδιαστική αλυσίδα εντός της χώρας για προϊόντα που είναι κρίσιμα για την επιβίωση και την ανταγωνιστικότητα της χώρας στο απώτερο μέλλον, όπως ηλεκτρονικά προϊόντα (συμπεριλαμβανομένων των κινητών τηλεφώνων) και συστατικά για τη φαρμακευτική βιομηχανία. Επέκτεινε επίσης το καθεστώς σε κορυφαίους εξαγωγικούς τομείς, όπως τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, οι οποίοι στερούνται γνώσεων όσον αφορά τις τεχνητές ίνες, προκειμένου να υποστηριχθεί η ανάπτυξη της μεταποίησης στην Ινδία τα επόμενα χρόνια (Madhavan).

ΤΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ

Από το 2014 έως και τον Δεκέμβριο του 2019 το Υπουργείο Άμυνας έχει υπογράψει περισσότερες από 180 συμβάσεις με την ινδική βιομηχανία, με την αξία των συμβάσεων αυτών υπερβαίνει τα 25,8 δισ. δολαρίων ΗΠΑ. Η Ινδία έχει τον δεύτερο μεγαλύτερο μόνιμο στρατό στον κόσμο και συγκαταλέγεται στις πέντε πρώτες χώρες με τις υψηλότερες στρατιωτικές δαπάνες για το 2019. Οι συνολικές δαπάνες της Ινδίας για εκσυγχρονισμό και εξοπλισμό στον αμυντικό τομέα στα τρία τελευταία δημοσιονομικά έτη (Ιανουάριος 2018-Ιανουάριος 2020) ανήλθαν σε 37 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της για το οικονομικό έτος 2020-2021, η συνολική χρηματοδότηση της άμυνας ανέρχεται σε 62,85 δισ. δολάρια ΗΠΑ (15,49% των συνολικών δαπανών της κεντρικής κυβέρνησης), με το ¼ αυτού του ποσού να διατίθεται για κεφαλαιουχικές δαπάνες. Το 2020-2021, τηρώντας το *Atam nirbhar Bharat*, το 74% των συμβάσεων από τον στρατό ανατέθηκε σε εγχώριους προμηθευτές (*Make in India*, 2021β). Ο αμυντικός κατασκευαστικός τομέας της Ινδίας σημείωσε CAGR 3,9% μεταξύ 2016 και 2020. Η ινδική κυβέρνηση έχει θέσει τον στόχο αμυντικής παραγωγής στα 25,00 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ έως το 2025 (Ministry of Defence, Government of India, 2021).

Η ινδική κυβέρνηση εστιάζει σε καινοτόμες λύσεις για την ενδυνάμωση της άμυνας και της ασφάλειας της χώρας μέσω του «Innovations for Defense Excellence (iDEX)», το οποίο παρέχει μια πλατφόρμα για νεοφυείς επιχειρήσεις να συνδεθούν με τις αμυντικές εγκαταστάσεις και να αναπτύξουν νέες τεχνολογίες/προϊόντα κατά το χρονικό διάστημα 2021-2026 (Ministry of Defence, Government of India, 2021). Το iDEX στοχεύει στη δημιουργία ενός οικοσυστήματος για την προώθηση της καινοτομίας και της τεχνολογικής ανάπτυξης στην άμυνα και την αεροδιαστημική, εμπλέκοντας βιομηχανίες, συμπεριλαμβανομένων των MME, των νεοφυών επιχειρήσεων, των μεμονωμένων καινοτόμων, των ινστιτούτων έρευνας και ανάπτυξης, αλλά και του ακαδημαϊκού χώρου (Invest India, 2021β).

Δουλεύοντας μέσω θερμοκοιτίδων συνεργατών, το iDEX κατάφερε να προσελκύσει την κοινότητα των start-up να συμμετάσχει στο πρόγραμμα Defence India Start-up Challenge (DISC). Το Υπουργείο Άμυνας έχει θέσει ως στόχο 70% αυτοδυναμία στον τομέα των όπλων έως το 2027, δημιουργώντας τεράστιες προοπτικές για τους φορείς της βιομηχανίας. Εισηγήαγε την Green Channel Status Policy (GCS) για την προώθηση και την ενθάρρυνση των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα στην αμυντική παραγωγή για την προώθηση του ρόλου του ιδιωτικού τομέα στην αμυντική παραγωγή (Ministry of Defence, Government of India, 2021).

Τέλος, υπάρχει και το Ταμείο Τεχνολογικής Ανάπτυξης (TDF), το οποίο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του DRDO για την προώθηση της αυτοδυναμίας στην αμυντική τεχνολογία μέσω της συμμετοχής των δημόσιων και ιδιωτικών βιομηχανιών, ιδίως των MME και των νεοφυών επιχειρήσεων (Invest India, 2021β). Πιο συγκεκριμένα, το TDF ιδρύθηκε για την προώθηση της αυτοδυναμίας στην αμυντική τεχνολογία ως μέρος της πρωτοβουλίας «Make in India». Είναι πρόγραμμα του Υπουργείου Άμυνας και εκτελείται από τον Οργανισμό Άμυνας Έρευνας & Ανάπτυξης (DRDO). Το Σχέδιο ενθαρρύνει τη συμμετοχή των ανωτέρω έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένα οικοσύστημα για την ενίσχυση της ικανότητας τεχνολογίας αιχμής στον αμυντικό τομέα. Οι περιοχές εστίασης είναι (Invest India, 2020): α) σημαντική αναβάθμιση, βελτιώσεις και περαιτέρω εξελίξεις στα υπάρχοντα προϊόντα, διεργασίες και εφαρμογές, β) αναβάθμιση επιπέδου ετοιμότητας τεχνολογίας στην υλοποίηση προϊόντων, γ) ανάπτυξη φουτουριστικών

τεχνολογιών και καινοτόμων προϊόντων που μπορούν να είναι χρήσιμα για αμυντικές εφαρμογές, δ) αντικατάσταση εισαγωγής εξαρτημάτων των οποίων οι τεχνολογίες δεν υπάρχουν επί του παρόντος στην ινδική βιομηχανία, ε) το καθεστώς θα περιοριστεί στην ανάπτυξη τεχνολογιών ή πρωτοτύπων προϊόντων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εθνική άμυνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : Η ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το τρίτο κεφάλαιο βρίσκεται στο επίκεντρο της εργασίας μας. Ήταν απαραίτητο, στα προηγούμενα κεφάλαια, να ανακαλέσουμε στη μνήμη μας και να εμπλουτίσουμε ενδεχομένως το γνωστικό πεδίο μας, για να δεχτούμε εκ νέου τα ερεθίσματα εκείνα που θα πυροδοτήσουν την σκέψη. Από τη μια μεριά, μπορεί τα συμπεράσματα και οι προτάσεις της εργασίας τελικά να μην είναι ικανοποιητικές σε μεγάλο βαθμό, όμως από την άλλη μεριά μια οξυδερκής ανάλυση μπορεί να αναδείξει εκείνα τα ιδιαίτερα σημεία, που απαιτούν προσοχή και θα βοηθήσουν σε παρόμοια μελλοντική προσπάθεια κατανόησης της κατάστασης. Αυτή είναι η ιδιαίτερη συμβολή της ανάλυσης. Οπότε, να προχωρήσουμε με έναυσμα τις παρακάτω βασικές ερωτήσεις για την πολεμική βιομηχανία της Ινδίας;

- Καλύπτει τους στρατηγικούς στόχους της Ινδίας στην άμυνα και ασφάλεια;
- Ποιά είναι η εξέλιξη της στον χρόνο;
- Θεωρείται επιτυχημένη η αναπτυξιακή της πορεία;
- Παραμένει ως μια από τις πρώτες χώρες σε εισαγωγές σε οπλικά συστήματα;

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

Από την ανεξαρτησία της το 1947, ο στόχος της αυτοδυναμίας ώθησε την Ινδία να επεκτείνει την αμυντική της βιομηχανική βάση. Το 1947, η πλειονότητα της αμυντικής υποδομής και του εξοπλισμού στην Ινδία κληρονομήθηκε από τη Βρετανία. Κατά τη δεκαετία του 1950, η Ινδία εστίασε στην ικανότητά της να παράγει εγχώρια εξοπλισμό με λίγη τεχνογνωσία, με τις απαιτήσεις προηγμένου εξοπλισμού να αντιμετωπίζονται μέσω των εισαγωγών. Το 1956, μέσα από το αναθεωρημένο Ψήφισμα Βιομηχανικής Πολιτικής, δόθηκε η ευθύνη για τη βιομηχανία όπλων στον δημόσιο τομέα. Το 1958, τα εργοστάσια πυρομαχικών που είχαν δημιουργηθεί υπό τη βρετανική κυριαρχία έγιναν η βασική ομάδα

βιομηχανιών που σχημάτισαν τον Οργανισμό Αμυντικής Έρευνας και Ανάπτυξης (DRDO). Η ώθηση για την αμυντική βιομηχανία της Ινδίας δόθηκε όταν η χώρα αντιμετώπισε δραστικές ανατροπές στη σύγκρουσή της με την Κίνα στο 1962. Αυτό ώθησε την Ινδία να αυξήσει τις αμυντικές της δαπάνες από 1,5% του ΑΕΠ της χώρας σε 2,3%. Μετά τον πόλεμο της Ινδίας με το Πακιστάν το 1965, ένα εμπάργκο που επέβαλαν οι ΗΠΑ στις εξαγωγές όπλων στην Ινδία προανήγγειλε μια εποχή αμυντικών δεσμών με τη Σοβιετική Ένωση, η οποία κατέστη ο βασικός εισαγωγέας όπλων της Ινδίας. Η χώρα έλαβε προηγμένα όπλα και άρχισε ακόμη και την κατασκευή εξοπλισμού, έστω και με άδεια. Η κατασκευή μέσω της άδειας από κράτη και ξένες εταιρείες οδήγησε σε στασιμότητα στις εγχώριες δυνατότητες της Ινδίας από άποψη έρευνας, ανάπτυξης και παραγωγής. Στη δεκαετία του 1980, η Ινδία ξεκίνησε μια ανανεωμένη προσπάθεια να αναπτύξει την εγχώρια αμυντική της βιομηχανία επενδύοντας σε μεγάλο βαθμό στο DRDO και στην ανάπτυξη εγχώριων πυραυλικών συστημάτων όπως τα «Prithvi», «Akash» και «Nag». Η Ινδία ξεκίνησε επίσης την ανάπτυξη του εμβληματικού αεροναυτικού της έργου, του ελαφρού αεροσκάφους μάχης κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Το 1998, η Ινδία συνήψε συμφωνία με τη Σοβιετική Ένωση για την ανάπτυξη ενός υπερηχητικού συστήματος πυραύλων cruise, του «Brahmos», μέσω μιας κοινής επιχείρησης (Nishith Desai Associates, 2018, σελ. 1).

Έτσι, μέχρι τη δεκαετία του 1990 το μέγεθος, η σύνθεση και οι δυνατότητες των ινδικών αμυντικών δυνάμεων ήταν σε σταθερά επίπεδα από το 1947 και την ανεξαρτησία της χώρας. Στα τέλη της δεκαετίας του 1990 διαπιστώθηκε η ανάγκη για έναν σημαντικό μετασχηματισμό των ενόπλων δυνάμεων της χώρας. Ένας βασικός στόχος αυτού του μετασχηματισμού ήταν η βελτίωση της ικανότητας για κινητικότητα και προβολή ισχύος. Αυτό δεν απαιτούσε τίποτα λιγότερο από μια θεμελιώδη αναθεώρηση και εκσυγχρονισμό του αμυντικού τομέα, συμπεριλαμβανομένης της δομής, της στρατηγικής και του αμυντικού σχεδιασμού. Η στρατηγική αυτή συνοδεύτηκε από μια αρχιτεκτονική εθνικής ασφάλειας αποτελούμενη από ένα Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας (NSC), μια Ομάδα Στρατηγικής Πολιτικής (SPG) και μια Συμβουλευτική Επιτροπή Εθνικής Ασφάλειας (NSAB). Στόχος ήταν να διευκολυνθεί μια κουλτούρα με περισσότερο στρατηγικό προσανατολισμό και ένα διαφανές θεσμικό πλαίσιο. Ωστόσο, το πολιτικό σύστημα στην Ινδία είναι πολύ προσανατολισμένο στην προσωπικότητα και στην πράξη το

NSC είχε περιορισμένες δυνατότητες. Την περίοδο αυτή η Ινδία εξακολουθεί να στερείται μιας συνεκτικής στρατηγικής εθνικής ασφάλειας. Κατά συνέπεια, η ασφάλεια και η άμυνα συνεχίζουν να αντιμετωπίζονται με ad hoc τρόπο (Section for Policy Planning in the Department for Security Policy, Norwegian Ministry of Defense, 2009, σελ. 9).

Έκτοτε αρκετά βήματα έγιναν προς την κατεύθυνση του στρατιωτικού εκσυγχρονισμού, τα οποία βασίστηκαν στην εισαγωγή στρατιωτικών δόγμάτων, συμπεριλαμβανομένου του δόγματος της Πολεμικής Αεροπορίας (1997), του σχεδίου Πυρηνικού Δόγματος (1999), του Δόγματος «Ψυχρής Εκκίνησης» του Στρατού (2004) και του Ναυτικού Δόγματος και Στρατηγικής (2004/2007). Τα νέα στρατιωτικά δόγματα σήμαιναν μια ριζική μεταβολή σε σύγκριση με το παρελθόν, εισάγοντας μια καλύτερη ισορροπία μεταξύ των υπηρεσιών και δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην κινητικότητα και την επίθεση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η νέα ναυτική στρατηγική, με φιλοδοξία να αναπτύξει ένα ναυτικό με τέσσερις βασικούς ρόλους: α) πυρηνική αποτροπή, β) οικονομική και ενεργειακή ασφάλεια, γ) ενεργό παρουσία και δ) ναυτική διπλωματία. Οι ρόλοι αυτοί καθιστούν σαφές ότι η αμυντική πολιτική της χώρας δεν στοχεύει μόνο στην υπεράσπιση της Ινδίας, αλλά και των ευρύτερων συμφερόντων ασφαλείας της Ινδίας στον Ινδικό Ωκεανό (Section for Policy Planning in the Department for Security Policy, Norwegian Ministry of Defense, 2009, σελ. 11).

Κατά την έναρξη του 21ου αιώνα, η Ινδία προχώρησε σε σημαντικές οικονομικές μεταρρυθμίσεις, μειώνοντας τον παρεμβατικό ρόλο του κράτους και απελευθερώνοντας τον αμυντικό τομέα. Στον ιδιωτικό τομέα δόθηκε πλήρης πρόσβαση στην αμυντική βιομηχανία. Η εισαγωγή του τύπου προμηθειών «Make» στην Πολιτική Αμυντικών Προμηθειών το 2006 επέτρεψε στη βιομηχανία να αναπτύξει και να παράγει προηγμένο αμυντικό εξοπλισμό, με τη δέσμευση της κυβέρνησης να παρέχει το 80% του κόστους ανάπτυξης. Επιτρεπόταν επίσης ΑΞΕ 26% στον αμυντικό τομέα. Ωστόσο, η κυβέρνηση συνέχισε να βασίζεται στην εισαγωγή προηγμένων όπλων, με νέα μαχητικά αεροσκάφη όπως το Sukhoi 30 MKI, υποβρύχια και αντιτορπιλικά πυραύλων, οβίδες όπως το σύστημα BOFORS. Σε μια προσπάθεια να ενισχύσει τις εγχώριες προμήθειες, η κυβέρνηση άλλαξε τη σειρά προτίμησης στις προμήθειες σύμφωνα με την Πολιτική Προμηθειών Άμυνας

του 2013, καθιστώντας την προτιμώμενη επιλογή για την ανάπτυξη, το σχεδιασμό ή την κατασκευή αμυντικού εξοπλισμού εγχώρια (Nishith Desai Associates, 2018, σελ. 1).

Αν και η αμυντική βιομηχανία απελευθερώθηκε επιτρέποντας την είσοδο ιδιωτικών εγχώριων παραγόντων το 2001, υπάρχει περιορισμένη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στις συνολικές αμυντικές προμήθειες. Ο τομέας της ινδικής αμυντικής βιομηχανίας κυριαρχείται σε μεγάλο βαθμό από τις μονάδες αμυντικού δημόσιου τομέα (DPSUs) και το Ordnance Factory Board (OFB), ενώ ο τομέας Έρευνας και Ανάπτυξης ελέγχεται αποκλειστικά από τον Οργανισμό Αμυντικής Έρευνας και Ανάπτυξης (DRDO). Ως εκ τούτου, η αμυντική βιομηχανία της Ινδίας ελέγχεται κατά κύριο λόγο από την κυβέρνηση και τις υπηρεσίες της (Das, 2019, σελ. 123).

Επίσης, το Υπουργείο Εξωτερικών διαδραματίζει έναν καθολικό ρόλο στον αμυντικό τομέα. Ενεργεί ως ο μοναδικός προγραμματιστής, κατασκευαστής, πωλητής και αγοραστής αμυντικού εξοπλισμού και οπλικών συστημάτων εντός της χώρας μέσω των διαφόρων υπηρεσιών/οργανισμών του. Το Υπουργείο Ανάπτυξης συμβάλει στη διαμόρφωση ενός πλαισίου πολιτικής για διάφορες λειτουργίες που σχετίζονται με την αμυντική κατασκευή και τις αμυντικές προμήθειες. Διάφορα άλλα υπουργεία/τμήματα, όπως το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Εμπορίου και Εταιρικών Υποθέσεων, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Βιομηχανιών, συμβάλλουν επίσης σημαντικά στην αμυντική βιομηχανία μέσω έκδοσης πολιτικών/κατευθυντήριων γραμμών, που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τη λειτουργία του κλάδου. Ωστόσο, ο σημαντικότερος είναι ο ρόλος των ενόπλων δυνάμεων στην ανάπτυξη της βιομηχανικής βάσης εντός της χώρας. Δηλαδή, όντας οι απόλυτοι χρήστες, οι ένοπλες δυνάμεις έχουν μεγαλύτερο λόγο στην επιλογή και την απόκτηση αμυντικού εξοπλισμού και πλατφορμών όπλων από την κυβέρνηση (Das, 2019, σελ. 124).

Αμέσως παρακάτω παρατίθενται τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με την αμυντική βιομηχανία της Ινδίας κατά το έτος 2021 (Ministry of Defence, Government of India, 2021):

- Τον Οκτώβριο του 2021 η Ινδία υπέγραψε συμβόλαια και εκκαθάρισε έργα αξίας περίπου Rs. 54.000 crore (7,21 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ), σε λιγότερο από ένα μήνα, για την ενίσχυση της στρατιωτικής ικανότητας με όπλα και συστήματα τοπικής παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων αεροπλάνων μεταφοράς, δεξαμενών, ελικοπτέρων, αερομεταφερόμενων συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και όπλων αντι-drone.

- Τον Οκτώβριο του 2021, η Ινδία και οι ΗΠΑ στη 16η συνάντηση της Ομάδας Αμυντικής Πολιτικής Ινδίας-ΗΠΑ (DPG) στην Ουάσιγκτον συζήτησαν τη δυνατότητα επέκτασης της διμερούς αμυντικής τους συνεργασίας σε νέους τομείς, όπως το διάστημα, η κυβερνοασφάλεια, η τεχνητή νοημοσύνη και οι τεχνολογίες αντιμετώπισης drones.

- Στις 27 Οκτωβρίου 2021 η Ινδία εκτόξευσε με επιτυχία τον βαλλιστικό πύραυλο εδάφους-εδάφους, Agni-5, από το νησί APJ Abdul Kalam, Odisha. Ο πύραυλος έχει την ικανότητα και το βεληνεκές να χτυπήσει στόχους έως και 5.000 χιλιόμετρα με πολύ υψηλό βαθμό ακρίβειας.

- Τον Οκτώβριο του 2021, το Υπουργείο Άμυνας υπέγραψε σύμβαση με την κυβέρνηση των ΗΠΑ, στο πλαίσιο Foreign Military Sale (FMS), για την προμήθεια τορπίλης MK 54 και αναλωσίμων για το Ινδικό Ναυτικό, με κόστος Rs. 423 crore (56,53 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ).

- Στις 15 Οκτωβρίου 2021 ο Πρωθυπουργός, Narendra Modi, ανακοίνωσε τη δέσμευση των επτά αμυντικών επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα - που δημιουργήθηκαν μέσω της αναδιάρθρωσης του Ordnance Factory Board (OFB) - για τη βελτίωση της λειτουργικής αυτονομίας, της αποτελεσματικότητας, του αναπτυξιακού δυναμικού και της καινοτομίας στον αμυντικό τομέα.

- Η 12η διοργάνωση του DefExpo, της εκδήλωσης της Ινδίας που παρουσιάζει συστήματα χερσαίας, ναυτικής, αεροπορικής και εσωτερικής ασφάλειας, αναμένεται να λάβει χώρα στο Gandhinagar, Gujarat, από τις 10 Μαρτίου έως τις 13 Μαρτίου 2022. Ο στόχος του DefExpo-2022 είναι η κατασκευή και η επίτευξη του «Aatmanirbharta (αυτοδυναμία) στην άμυνα και αύξηση των

αμυντικών εξαγωγών στα πέντε δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ έως το 2024.

- Τον Σεπτέμβριο του 2021, το Υπουργείο Άμυνας ανακοίνωσε μία συμφωνία αξίας Rs. 22.000 crore (τρία δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) με την Tata-Airbus για την προμήθεια 56 μεταφορικών αεροσκαφών C-295 για την Ινδική Πολεμική Αεροπορία (IAF). Αυτή η συμφωνία αποτελεί μέρος μιας σειράς πρωτοβουλιών για την προβολή και προώθηση του μη δημόσιου τομέα στην αμυντική βιομηχανία.

- Τον Σεπτέμβριο του 2021, η Ινδία πρότεινε να γίνει ο Αμυντικός Διάλογος Ινδίας-Αφρικής παράλληλα με τη στρατιωτική έκθεση DefExpo που πραγματοποιείται κάθε δύο χρόνια. Ο εν λόγω Διάλογος θα βοηθήσει στην ανάπτυξη υφιστάμενων συνεργασιών μεταξύ αφρικανικών χωρών και Ινδίας για τη διερεύνηση νέων τομέων σύγκλισης για αμοιβαίες δεσμεύσεις, όπως η ανάπτυξη ικανοτήτων, η εκπαίδευση, η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, η θαλάσσια ασφάλεια και η αντιτρομοκρατία.

- Τον Σεπτέμβριο του 2021 ο υπουργός Άμυνας της χώρας, Rajnath Singh, στον υπουργικό διάλογο Ινδίας-Αυστραλίας 2+2, ανέφερε ότι και οι δύο χώρες διερευνούν νέους τομείς στους τομείς της τεχνητής νοημοσύνης και των μη επανδρωμένων οχημάτων.

- Τον Αύγουστο του 2021 ο υπουργός Άμυνας, Rajnath Singh, ενέκρινε την έναρξη του Σχεδίου Υποδομής Άμυνας Δοκιμών (DTIS) με δαπάνη Rs. 400 crore (54 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) για τη δημιουργία υποδομών δοκιμών τελευταίας τεχνολογίας και την ενίσχυση της εγχώριας αμυντικής και αεροδιαστημικής κατασκευής. Το εν λόγω πενταετές πρόγραμμα προβλέπεται να δημιουργήσει 6-8 νέες εγκαταστάσεις δοκιμών σε συνεργασία με ιδιωτικές βιομηχανίες και να διευκολύνει την εγχώρια αμυντική παραγωγή. • Τα έργα στο πλαίσιο του προγράμματος θα λάβουν κρατική χρηματοδότηση έως και 75% με τη μορφή «Grant-in-Aid». Το υπόλοιπο 25% του κόστους του έργου θα καλυφθεί από μία σύμπραξη (Special Purpose Vehicle) που θα περιλαμβάνει μέλη από ινδικούς ιδιωτικούς φορείς και τοπικές κυβερνήσεις.

- Τον Αύγουστο του 2021, πραγματοποιήθηκε διαδικτυακό σεμινάριο και έκθεση μεταξύ Ινδίας και Μαλαισίας με θέμα «Indian Defense Industry Global Outreach for Collaborative Partnership». Το διαδικτυακό σεμινάριο ήταν μέρος της σειράς που διοργανώθηκε με φιλικές ξένες χώρες για την ενίσχυση των αμυντικών εξαγωγών στα πέντε δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ έως το 2024.

- Τον Ιούλιο του 2021, το Υπουργείο Άμυνας της Ινδίας και το Υπουργείο Άμυνας των ΗΠΑ υπέγραψαν Συμφωνία Έργου (PA) για Air-Launched Unmanned Aerial Vehicle (ALUAV), στο πλαίσιο της κοινής ομάδας εργασίας Air Systems in the Defense Technology and Trade Initiative (DTTI). Αυτή η συμφωνία είναι ένα σημαντικό βήμα προς την εμπάθυση της συνεργασίας αμυντικής τεχνολογίας μεταξύ των δύο χωρών.

- Τον Ιούνιο του 2021 ο υπουργός Άμυνας, Rajnath Singh, ενέκρινε πρόταση για την κατασκευή έξι υποβρυχίων με εκτιμώμενο κόστος περίπου Rs. 43.000 crore (5,76 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ).

- Για να ενισχύσει την πρωτοβουλία της Ινδικής Κυβέρνησης για την «αυτοδύναμη» Ινδία τον Ιούνιο του 2021, ο υπουργός Άμυνας, Rajnath Singh, ενέκρινε τα δημοσιονομικά κονδύλια αξίας Rs. 498,8 crore (66,83 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) στην Innovations for Defense Excellence (iDEX), έναν Οργανισμό Αμυντικής Καινοτομίας για την περίοδο 2021-2025.

- Η κυβέρνηση προσκαλεί επίσης ξένους επενδυτές στην Ινδία ώστε να αξιοποιήσουν την ευκαιρία «Make in India». Στο πλαίσιο αυτό, τον Ιούνιο του 2021 ο υπουργός Άμυνας, Rajnath Singh, προσκάλεσε σουηδικές εταιρείες να επενδύσουν σε αμυντικούς διαδρόμους στο Uttar Pradesh και στο Tamil Nadu. Επενδύσεις ύψους 2,85 δισεκατομμυρίων δολαρίων έχουν προγραμματιστεί σε αμυντικούς διαδρόμους μέχρι το έτος 2024.

- Στις 12 Μαΐου 2021 το PM CARES Fund ενέκρινε την προμήθεια 150.000 μονάδων συστήματος παροχής οξυγόνου «Oxycare»—SpO2 που αναπτύχθηκε από τον Οργανισμό Αμυντικής Έρευνας και Ανάπτυξης (Defence Research and Development Organisation - DRDO) με κόστος Rs. 322,5 crore

(44,16 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ).

- Τον Απρίλιο του 2021, στο πλαίσιο του προγράμματος Development cum Production Partner (DcPP), ο Οργανισμός Άμυνας Έρευνας και Ανάπτυξης (DRDO) επέτρεψε σε εταιρείες του ιδιωτικού τομέα να αναπτύξουν και να παράγουν πυραυλικά συστήματα, όπως προγράμματα κάθετης εκτόξευσης πυραύλων επιφάνειας και αέρος, για την προώθηση της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας.

- Τον Απρίλιο του 2021, ο Οργανισμός Αμυντικής Έρευνας και Ανάπτυξης (DRDO) ανέπτυξε μια προηγμένη τεχνολογία αντίμετρου ραντάρ για την προστασία των πλοίων του πολεμικού ναυτικού από επίθεση με πυραύλους. Το Εργαστήριο Άμυνας Jodhpur (DLJ), ένα εργαστήριο που ανήκει στον οργανισμό DRDO, έχει αναπτύξει εγχώρια τρεις παραλλαγές αυτής της τεχνολογίας, συγκεκριμένα πυραύλων μικρού βεληνεκούς (short-range chaff rocket - SRCR), πυραύλους μεσαίου βεληνεκούς (medium-range chaff rocket - MRCR) και πυραύλους μεγάλου βεληνεκούς (long-range chaff rocket - LRRCR) που πληρούν τις ποιοτικές απαιτήσεις του Ινδικού Ναυτικού. Αυτή η επιτυχημένη ανάπτυξη προηγμένης τεχνολογίας από είναι ένα ακόμη βήμα προς το «Atmanirbhar Bharat».

- Τον Απρίλιο του 2021 ο Οργανισμός Άμυνας Έρευνας και Ανάπτυξης (DRDO) Defense Materials and Stores Research lab and Development Establishment (DMSRDE), στο Kanpur, ανέπτυξε ένα ελαφρύ αλεξίσφαιρο μπουφάν (BPJ) και πληροί τις ποιοτικές απαιτήσεις του Ινδικού Στρατού.

- Τον Απρίλιο του 2021, ο Οργανισμός Άμυνας Έρευνας και Ανάπτυξης (DRDO) ανέπτυξε τεχνολογία λεπίδων μονού κρυστάλλου και προμήθευσε 60 από αυτές τις λεπίδες στην Hindustan Aeronautics Limited (HAL), ως μέρος του προγράμματος ανάπτυξης εγχώριων ελικοπτήρων, για εφαρμογή κινητήρων ελικοπτήρων.

- Τον Μάρτιο του 2021 το Υπουργείο Άμυνας υπέγραψε Rs. Συμβόλαιο 1.188 crore (161,2 εκατ. Δολάρια ΗΠΑ) με την Bharat Dynamics Ltd.

(BDL) και την αμυντική επιχείρηση του δημόσιου τομέα (DPSE) για την κατασκευή και την προμήθεια των γαλλικής προέλευσης MILAN-2T Anti-Tank Guided Missiles.

- Τον Μάρτιο του 2021 το Υπουργείο Άμυνας υπέγραψε σύμβαση ύψους Rs. 1.056 crore (143,3 εκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ) με την Mahindra Defense Systems (MDSL) για την προμήθεια 1.300 ελαφρών εξειδικευμένων οχημάτων στον Ινδικό Στρατό.

- Τον Φεβρουάριο του 2021 χορηγήθηκαν στο Υπουργείο Άμυνας Rs. 70.000 crore (9,5 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) για εγχώριες προμήθειες τη διετία 2021-2022.

- Τον Φεβρουάριο του 2021, το Υπουργείο Άμυνας (MoD) και η Επιχείρηση Δημόσιου Τομέα Άμυνας Bharat Electronics Limited (BEL) υπέγραψαν σύμβαση αξίας Rs. 1.000 crore (137,50 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) για την προμήθεια του Software Defined Radio Tactical (SDR-Tac).

- Τον Φεβρουάριο του 2021, στην Aero India 2021 στο Bengaluru, η Hindustan Aeronautics Limited (HAL) και η Mishra Dhatu Nigam Limited (MIDHANI) υπέγραψαν μνημόνιο συμφωνίας για την ανάπτυξη και την παραγωγή σύνθετων πρώτων υλών.

Εκτός των παραπάνω, έχει κατατεθεί πρόταση της Ινδικής Πολεμικής Αεροπορίας για δορυφόρους και επίγειους κόμβους GSAT-7C για συνδεσιμότητα σε πραγματικό χρόνο ύψους Rs. 2.236 crores. Το έργο προβλέπει πλήρη σχεδιασμό, ανάπτυξη και εκτόξευση δορυφόρου στην Ινδία. Θα ενισχύσει την ικανότητα των Ενόπλων Δυνάμεων να επικοινωνούν πέρα από το Line of Sight (LoS) μεταξύ τους σε όλες τις περιστάσεις σε ασφαλή λειτουργία. Επίσης, η GOI έχει σχεδιάσει την αντικατάσταση του στόλου αεροσκαφών των αμυντικών δυνάμεων, συμπεριλαμβανομένων των ελικοπτέρων Cheetah και Chetak, με Naval Utility Helicopter, indigenous Light Utility Helicopter (LUH) που κατασκευάζεται από την HAL στο πλαίσιο του έργου «Buy (Indian-IDDM)» και ρωσικής κατασκευής Ka-226T στο πλαίσιο του «Buy & Make (Indian)». Τέλος, το

Defence Acquisition Council ενέκρινε Αποδοχή Αναγκαιότητας (Acceptance of Necessity) πρότασης απόκτησης κεφαλαίου της ινδικής πολεμικής αεροπορίας για τον εκσυγχρονισμό και τις επιχειρησιακές της ανάγκες ύψους Rs. 2.236 crore στην κατηγορία «Make in India» (Make in India, 2021β).

Ενέργειες ενίσχυσης της αμυντικής της βιομηχανίας είχαν ήδη ξεκινήσει από το 2020 στο πλαίσιο του στόχου «Aatmanirbhar Bharat» (Ministry of Defence, Government of India, 2021):

- Η κυβέρνηση διαμόρφωσε την «Πολιτική Προώθησης Αμυντικής Παραγωγής και Εξαγωγών 2020» για να δώσει ώθηση στην αυτοδυναμία στην αμυντική βιομηχανία στο πλαίσιο του στόχου «Aatmanirbhar Bharat». Στόχος του υπουργείου είναι να πραγματοποιήσει έναν κύκλο εργασιών 25 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένης μιας εξαγωγής Rs. 35.000 crore (πέντε δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) σε αγαθά και υπηρεσίες αεροδιαστημικής και άμυνας έως το 2025.

- Στις 20 Οκτωβρίου 2020 ο Υπουργός Άμυνας Rajnath Singh εξέδωσε μια νέα έκδοση του «Defence Research and Development Organisation (DRDO) Procurement Manual 2020» (εγχειρίδιο προμηθειών του DRDO), προκειμένου να ενθαρρύνει τη συμμετοχή από νεοσύστατες επιχειρήσεις και πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (MME) στην αμυντική έρευνα και ανάπτυξη στην επίτευξη του στόχου «Aatmanirbhar Bharat». Υπάρχουν σχέδια για τη δημιουργία νέας υποδομής, συμπεριλαμβανομένου ενός αμυντικού πάρκου στην Kerala για την κατασκευή αμυντικού εξοπλισμού για τις ένοπλες δυνάμεις της χώρας. Το έργο στοχεύει στην προώθηση των MME και στην ενίσχυση της πρωτοβουλίας «Make in India». Τον Νοέμβριο του 2020, το Υπουργείο Άμυνας, σε συνεργασία με το DGDE και τις Ένοπλες Δυνάμεις, δημιούργησε ένα σύστημα διαχείρισης γης (LMS) ως μέρος των προσπαθειών για τη βελτίωση της συνολικής αμυντικής διαχείρισης της γης. Τον Φεβρουάριο του 2021, ο Οργανισμός Αμυντικής Έρευνας και Ανάπτυξης (DRDO) παρέδωσε Συμφωνίες Άδειας Χρήσης για για 14 τεχνολογίες που ανέπτυξε η DRDO σε 20 βιομηχανίες στην Aero India 2021 στο Bengaluru.

- Για να αυξήσει την αμυντική παραγωγή στην Ινδία και να καταστήσει τη χώρα έναν αξιόπιστο προμηθευτή όπλων σε φιλικές χώρες, η ινδική κυβέρνηση επέτρεψε τα ακόλουθα όρια ΑΞΕ τον Σεπτέμβριο του 2020: α) για νέους δικαιούχους ΑΞΕ επιτρέπεται έως και 74% μέσω αυτόματης διαδρομής, β) ΑΞΕ πέραν του 74% θα πρέπει να επιτραπούν από την Κυβέρνηση, γ) Για υφιστάμενους Δικαιούχους Άδειας Χρήσης, νέες άμεσες ξένες επενδύσεις έως και 49% μπορούν να προστεθούν κάνοντας δηλώσεις αλλαγής/μεταβίβασης εντός 30 ημερών.

- Τον Φεβρουάριο του 2020, ο υπουργός Άμυνας Rajnath Singh στην Aero India 2021 ανακοίνωσε ότι θα μειώσει τις εισαγωγές άμυνας κατά τουλάχιστον 2 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ έως το 2022. Στο πλαίσιο αυτό το υπουργείο Άμυνας σχεδιάζει να θέσει 101 αμυντικά αντικείμενα (όπλα πυροβολικού και τυφέκια εφόδου) υπό εμπάργκο εισαγωγής για να προσφέρει πιθανές ευκαιρίες κατασκευής στρατιωτικού υλικού στην ινδική αμυντική βιομηχανία.

- Το υπουργείο Άμυνας εκτιμά πιθανή σύμβαση αξίας περίπου Rs. 4 lakh crore (57,2 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) για την εγχώρια βιομηχανία την περίοδο 2025-2027. Για να ενισχύσει την εγχώρια κατασκευή αμυντικού τομέα, το Υπουργείο Άμυνας, τον Δεκέμβριο του 2020, ενέκρινε την εξαγωγή του εγχωρίου ανεπτυγμένου πυραυλικού συστήματος εδάφους-αέρος Akash και δημιούργησε μια επιτροπή για να διασφαλίσει ταχύτερες εγκρίσεις για προτάσεις από διάφορες χώρες. Στο πλαίσιο αυτό το Υπουργείο Άμυνας έχει υπογράψει πρόσφατα σύμβαση αξίας Rs. 423 εκ. crore με τις ΗΠΑ για την προμήθεια όπλων για το ινδικό ναυτικό που θα χρησιμοποιηθούν για θαλάσσια επιτήρηση μεγάλης εμβέλειας, ανθυποβρυχιακό πόλεμο και πόλεμο κατά της επιφάνειας (ASV) (Make in India, 2021β).

Επιπλέον, το Υπουργείο Άμυνας διαμόρφωσε ένα προσχέδιο Πολιτικής Αμυντικής Παραγωγής και Προώθησης Εξαγωγών 2020 (DPEPP) για να τοποθετήσει την Ινδία μεταξύ των κορυφαίων χωρών στον κόσμο στους τομείς της άμυνας και της αεροδιαστημικής. Οι οκτώ Πυλώνες του DPEPP 2020 είναι: 1) Μεταρρύθμιση του οικοσυστήματος προμηθειών, 2) Ενημέρωση και υποστήριξη

των ΜΜΕ και των νεοφυών επιχειρήσεων, 3) Βελτιστοποίηση της κατανομής πόρων, 4) Προώθηση επενδύσεων, ΑΞΕ και διευκόλυνσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, 5) Προώθηση της καινοτομίας καθώς και της έρευνας και ανάπτυξης, 6) Ενθάρρυνση και μεταρρύθμιση των κυβερνητικών οργανισμών DPSU (Defence Public Sector Undertakings) και OFB (Ordnance Factory Board), 7) Παροχή υποδομής διασφάλισης ποιότητας και δοκιμών, 8) Προώθηση των εξαγωγών (Invest India, 2021β).

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, αλλά και του μοντέλου στρατηγικής συνεργασίας που εισήχθη ήδη από το 2014 για να ενθαρρύνει τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, στην κατασκευή αμυντικών πλατφορμών και εξοπλισμού όπως αεροσκάφη, υποβρύχια, ελικόπτερα και τεθωρακισμένα οχήματα, κατά την περίοδο 2020-2021 έλαβαν χώρα τα εξής γεγονότα στον αμυντικό τομέα της Ινδίας (Make in India, 2021β):

- Αμυντικά προϊόντα που έχουν ήδη αναπτυχθεί στην Ινδία περιλαμβάνουν το σύστημα πυραύλων επιφανείας προς αέρα Akash, το σύστημα πυροβόλων πυροβολικού Dhanush και ένα ελαφρύ αεροσκάφος μάχης.
- Σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε από το DRDO's Aeronautical Development Establishment το DRDO Abhyas, ένας υψηλής ταχύτητας αναλώσιμος εναέριος στόχος, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση διαφόρων πυραυλικών συστημάτων.
- Η παρθενική πτήση του αυτόματου συστήματος ελέγχου πτήσης (AFCS) που αναπτύχθηκε εγχώρια, ενσωματωμένο στο LCH πραγματοποιήθηκε με επιτυχία από την Hindustan Aeronautics Limited (HAL).
- Ο ενισχυμένος πύραυλος PINAKA, που αναπτύχθηκε από τον Οργανισμό Αμυντικής Έρευνας και Ανάπτυξης (DRDO) δοκιμάστηκε με επιτυχία σε πτήση από το Integrated Test Range. Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη έχουν πραγματοποιηθεί από εργαστήρια DRDO με έδρα το Pune.

- Ο Οργανισμός Αμυντικής Έρευνας και Ανάπτυξης (DRDO) πέτυχε ένα σημαντικό ορόσημο με την εκτόξευση του πυραύλου επιφανείας προς αέρος μέσου βεληνεκούς (MRSAM). Ο πύραυλος κατέστρεψε ολοσχερώς έναν μη επανδρωμένο εναέριο στόχο υψηλής ταχύτητας που μιμούνταν ένα αεροσκάφος με απευθείας χτύπημα.
- Το Agni-5 ικανό να πλήξει στόχους σε βεληνεκές έως και 5.000 km με πολύ υψηλό βαθμό ακρίβειας εκτοξεύεται επιτυχώς από το νησί APJ Abdul Kalam.
- Το Συμβούλιο Άμυνας, με επικεφαλής τον Raksha Mantri, εγκρίνει προτάσεις αξίας 7.965 INR crore για τον εκσυγχρονισμό των Ενόπλων Δυνάμεων στο πλαίσιο του «Make in India». Η πρόταση περιλαμβάνει δώδεκα ελαφρά ελικόπτερα από την HAL, σύστημα ελέγχου πυρκαγιάς Lynx U2 από την BEL και Mid Life Upgradation του αεροσκάφους Dornier από την HAL.
- Το τέταρτο υποβρύχιο του Project – 75, Yard 11878 παραδίδεται στο Ινδικό Ναυτικό.
- Δύο πτητικές δοκιμές έξυπνου αντιαεροπορικού όπλου εγχώριας ανάπτυξης πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία από κοινού από το DRDO και την Ινδική Πολεμική Αεροπορία.
- Το έργο Kaveri Engine έχει επιτύχει υψηλότερο επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας σε πολλούς κρίσιμους τομείς τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής εννέα πλήρους πρωτότυπων κινητήρων και τεσσάρων πυρήνων κινητήρων, διεξαγωγή 3.217 ωρών δοκιμών και ολοκλήρωσης δοκιμών ύψους και δοκιμών Flying Test Bed.
- Υπεγράφη η πρώτη Συμφωνία Έργου στο πλαίσιο του DTTI για Μη Επανδρωμένα Αεροπορικά Οχήματα στο πλαίσιο της Κοινής Ομάδας Εργασίας Air Systems.

- Ο Ινδικός Στρατός έχει υπογράψει Μνημόνιο Συνεννόησης με το Εθνικό Ινστιτούτο Διαστημικών Εφαρμογών και Γεω-Πληροφορικής της Bhaskaracharya (BISAG-N).

- Η DRDO και η Διεύθυνση Αμυντικής Έρευνας και Ανάπτυξης (DDR&D), και το Υπουργείο Άμυνας, Ισραήλ έχουν συνάψει Διμερή Συμφωνία Καινοτομίας για την προώθηση της καινοτομίας και την επιτάχυνση της έρευνας και της ανάπτυξης σε νεοφυείς επιχειρήσεις και MME και των δύο χωρών για την ανάπτυξη τεχνολογιών.

- Ο Ινδικός Στρατός συνήψε Μνημόνιο Συνεννόησης με το Πανεπιστήμιο Rashtriya Raksha (RRU) για τη συνέργεια καινοτομιών, έρευνας, επώασης τεχνολογίας, κοινών έργων, δημοσιεύσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, κατάρτισης, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στον Στρατό.

- Στον αμυντικό τομέα, έχουν εκδοθεί πάνω από 350 άδειες σε ιδιωτικές βιομηχανίες την περίοδο 2014-2021 ενώ 200 άδειες εκδόθηκαν μεταξύ 2000 και 2014.

- Σχεδιάζεται ολοκληρωμένη εγκατάσταση παραγωγής μετάλλων υπό τις βιομηχανίες PTC που θα παράγει βασικές πρώτες ύλες σε τιτάνιο και άλλα κράματα για αεροδιαστημικές εφαρμογές. Αυτό το εργοστάσιο θα μειώσει σημαντικά την εξάρτηση της χώρας από τις εισαγωγές για όλες τις πλατφόρμες που απαιτούν υπερκράματα τιτανίου και νικελίου.

- Εγκαινιάζεται η πρώτη επιχειρησιακή μονάδα παραγωγής άμυνας του ιδιωτικού τομέα στο UPDIC στο Lucknow. Η εγκατάσταση, που διευθύνεται από την Aerolloy Technologies, μια εξ ολοκλήρου θυγατρική των βιομηχανιών PTC, θα κατασκευάζει ανταλλακτικά για κινητήρες αεροσκαφών, κινητήρες ελικοπτερωτών, δομικά μέρη για αεροσκάφη, drones και UAV, υποβρύχια, υπερελαφρά πυροβόλα, οχήματα εκτόξευσης διαστήματος και συστήματα στρατηγικής.

Ο Das (2019, σελ. 133) παραθέτει ορισμένες προτάσεις για μελλοντική ανάπτυξη του τομέα της αμυντικής βιομηχανίας της Ινδίας που έχουν ως εξής:

α. Ενθάρρυνση των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα: Υπάρχει ανάγκη ενθάρρυνσης της αλληλεπίδρασης και των πραγματικών συνεργασιών μεταξύ των εταιρειών/οργανισμών του δημόσιου τομέα και του ιδιωτικού τομέα. Τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία και των δύο πρέπει να αναγνωριστούν και για αυτό απαιτείται από κοινού συνεργασία. Οι ειδικές δυνατότητες και η τεχνογνωσία του ιδιωτικού τομέα πρέπει να αξιοποιηθούν και να ληφθούν υπόψη. Αν και θα πρέπει να υπάρχει δίκαιος ανταγωνισμός μεταξύ των δύο για το ευρύτερο εθνικό συμφέρον, αρχικά, τουλάχιστον, θα πρέπει να υπάρχει οριοθέτηση των κατασκευαστικών ευθυνών μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.

β. Προβολή εφικτών και ρεαλιστικών απαιτήσεων από τις Ένοπλες Δυνάμεις: Οι τρεις πτέρυγες των ενόπλων δυνάμεων πρέπει να συνεργαστούν ώστε να δημιουργήσουν ένα Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Ολοκληρωμένης Προοπτικής το οποίο θα πρέπει να είναι ολοκληρωμένο, ορθολογικό, ρεαλιστικό και συνεκτικό. Επιπλέον, οι ένοπλες δυνάμεις πρέπει να προβάλλουν τις απαιτήσεις των οπλικών συστημάτων και εξοπλισμού, οι οποίες θα είναι εφικτές, ρεαλιστικές και βασισμένες στις αντιλήψεις τους για τις απειλές.

γ. Ενθάρρυνση της εξαγωγής αμυντικού εξοπλισμού: Η κυβέρνηση θα πρέπει να ενθαρρύνει την εξαγωγή αμυντικού εξοπλισμού, τομέας για τον οποίο υπάρχει επαρκής εμπειρογνωμοσύνη με τα DPSU/Ord Fys και τον ιδιωτικό τομέα. Μπορεί επίσης να διερευνηθεί η παροχή κινήτρων στον κλάδο.

δ. Συνεργασία ακαδημαϊκής κοινότητας και ερευνητικών ινστιτούτων: Το DRDO θα πρέπει να συνεργαστεί με τον ακαδημαϊκό χώρο, τα πανεπιστήμια όπως τα Ινδικά Ινστιτούτα Τεχνολογίας, τα Ινδικά Ινστιτούτα Επιστημών και άλλα τεχνικά ιδρύματα σε ερευνητικές δραστηριότητες στον τομέα της άμυνας για να αξιοποιήσουν τις δεξιότητες, τις γνώσεις και τις δυνατότητές τους.

ε. Δημιουργία Αμυντικών Αποκλειστικών Οικονομικών Ζωνών: Υπάρχει ανάγκη δημιουργίας αποκλειστικών οικονομικών ζωνών ειδικά για την αμυντική

βιομηχανία. Αυτό θα παράσχει την επιθυμητή συντονισμένη ώθηση προς την ανάπτυξη της αμυντικής βιομηχανίας. Ο ορισμός δύο αμυντικών διαδρόμων στο Uttar Pradesh και στο Tamil Nadu είναι ένα σωστό βήμα, αλλά απαιτούνται περισσότερες τέτοιες προσπάθειες.

στ. Χορήγηση κινήτρων για την αμυντική βιομηχανία: Υπάρχει ανάγκη να δοθούν κίνητρα στην εγχώρια αμυντική βιομηχανία προκειμένου να καταστεί πιο επικερδής και να επιφέρει ταχύτερη ανάπτυξη στον αμυντικό τομέα. Αυτά θα μπορούσαν να είναι με τη μορφή χορήγησης εθνικού βραβείου αριστείας, φοροαπαλλαγών για τον ιδιωτικό τομέα, χορήγησης άδειας εξαγωγής των παραγόμενων προϊόντων, εύκολης διαθεσιμότητας κεφαλαίων και παροχής γης.

ζ. Μείωση του γραφειοκρατικού ελέγχου: Στο μέτρο του δυνατού, η κυβέρνηση θα πρέπει να αποφεύγει να είναι ο ελεγκτής του αμυντικού τομέα. Αντίθετα, θα πρέπει να είναι ο διευκολυντής για την ανάπτυξη της αμυντικής βιομηχανίας στη χώρα.

η. Μοντέλο στρατηγικής συνεργασίας: Υπάρχει η ανάγκη για γρήγορη εφαρμογή και λειτουργικότητα αυτής της πολιτικής.

θ. Απορρόφηση τεχνολογίας: Θα πρέπει να γίνουν συντονισμένες προσπάθειες για την απορρόφηση της εισαγόμενης τεχνολογίας από τον δημόσιο τομέα καθώς και από τις μονάδες του ιδιωτικού τομέα.

ι. Αίσθηση υγιούς ανταγωνισμού: Θα πρέπει να υπάρχει υγιής ανταγωνισμός μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Υπάρχει ανάγκη να γεφυρωθεί το μακροχρόνιο χάσμα εμπιστοσύνης μεταξύ της ιδιωτικής βιομηχανίας και της κυβέρνησης. Ως εκ τούτου, η κυβέρνηση θα πρέπει να εξασφαλίσει ίσους όρους ανταγωνισμού για την ιδιωτική βιομηχανία, την DRDO, τις DPSU και την Ord Fys.

ια. Εστίαση στην έρευνα και ανάπτυξη, τις καινοτομίες και την αναβάθμιση της τεχνολογίας: Υπάρχει ανάγκη συνεχούς εστίασης στην έρευνα και ανάπτυξη, τις καινοτομίες και την αναβάθμιση τεχνολογιών στον τομέα της

άμυνας. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα η Ινδία να αποκτήσει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε παγκόσμιο επίπεδο και να γίνει σύντομα μέρος των στρατιωτικά ανεπτυγμένων εθνών. Το υπάρχον χάσμα μεταξύ της ανάπτυξης του πρωτοτύπου και της μαζικής παραγωγής εξοπλισμού μπορεί να γεφυρωθεί με τη βοήθεια της ιδιωτικής βιομηχανίας.

ιβ. Αναδιάρθρωση των DPSU και Ord Fys: Υπάρχει επείγουσα ανάγκη αναδιάρθρωσης της οργάνωσης, της λειτουργίας, του συστήματος και των διαδικασιών που ακολουθούνται από τα DPSU και Ord Fys προκειμένου να ενισχυθεί η παραγωγικότητα, η αποδοτικότητα και η υπευθυνότητά τους.

Η ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΙΡΡΟΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου, η Ινδία και η Ρωσία είχαν στενές σχέσεις, βασισμένες σε μεγάλο βαθμό στο κοινό συμφέρον να αντιμετωπίσουν τις ΗΠΑ. Η Ρωσία λειτουργούσε ως διπλωματικός υποστηρικτής της Ινδίας, κύριος εμπορικός εταίρος και προμηθευτής στρατιωτικού υλικού. Η διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης το 1991 είχε επιπτώσεις και στις σχέσεις με την Ινδία. Το άμεσο αποτέλεσμα ήταν η δραστική μείωση του διμερούς εμπορίου και η μείωση των διπλωματικών σχέσεων. Με βάση την ευρεία συνεργασία του Ψυχρού Πολέμου, η σχέση 'αναζωογονήθηκε' στα τέλη της δεκαετίας του 1990. Αυτό οδήγησε στη δημιουργία μιας στρατηγικής εταιρικής σχέσης που υποστηρίζεται από συμφωνίες οικονομικής και αμυντικής συνεργασίας το 2002. Η σχέση Ινδίας-Ρωσίας δεν αποτελούσε άμεση συνέχεια της σχέσης του Ψυχρού Πολέμου, καθώς ήταν περισσότερο μια ισότιμη συνεργασία στηριζόμενη σε ορισμένα κοινά συμφέροντα: α) ενδιαφέρον προσπαθειών για έναν πιο πολυπολικό κόσμο, β) η Ρωσία ήταν ένας από τους πιο ένθερμους υποστηρικτές της Ινδίας για μια θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, γ) η Ρωσία συνέχιζε να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στις αμυντικές προμήθειες της Ινδίας, ακόμη και αν η Ινδία έδινε πλέον μεγαλύτερη σημασία στη διαφοροποίηση, δ) η Ρωσία θα μπορούσε επίσης να αναλάβει ρόλο στην ενεργειακή στρατηγική της Ινδίας, ως αποτέλεσμα των ινδικών επενδύσεων σε έργα πετρελαίου και φυσικού αερίου στη Σαχαλίνη, ε) και οι δύο έχουν κοινό συμφέρον να αποτρέψουν τη διάχυση του ριζοσπαστικού Ισλάμ στην Κεντρική Ασία (Section for Policy Planning in the Department for Security

Policy, Norwegian Ministry of Defense, 2009, σελ. 24).

Στις 9 Αυγούστου 2020, ο Ινδός υπουργός Άμυνας Rajnath Singh ανακοίνωσε στο Twitter ότι η Ινδία θα θέσει εμπάργκο στην εισαγωγή 101 ειδών που προορίζονται για τις ένοπλες δυνάμεις, συνολικού ύψους 47 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Το εμπάργκο επρόκειτο να τεθεί σε ισχύ από τον Δεκέμβριο του 2020 και θα εφαρμοστεί σταδιακά σε διάστημα τεσσάρων ετών. Καθώς η Ινδία επιδιώκει να προβεί στην εγχώρια παραγωγή για να καλύψει τις αμυντικές προμήθειές της, οι ξένοι προμηθευτές όπλων, όπως η Ρωσία, θα επηρεαστούν από αυτήν την απόφαση – κυρίως η Ρωσία. Παραδοσιακά, η Ινδία εισήγαγε τα περισσότερα προϊόντα αμυντικής βιομηχανίας από τη Σοβιετική Ένωση. Η Ινδία είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος εισαγωγέας στον κόσμο και εξακολουθεί να αγοράζει τα περισσότερα όπλα της από τη Ρωσία. Μεταξύ 2015 και 2019 το 56% των συνολικών εισαγωγών όπλων της Ινδίας ήταν από τη Ρωσία. Αντίθετα, η Ρωσία ως ο δεύτερος μεγαλύτερος εξαγωγέας στον κόσμο εξαρτάται από την Ινδία ως τον κύριο αγοραστή της (25%), υπογραμμίζοντας την αλληλοεξαρτώμενη φύση της ρωσο-ινδικής σχέσης εμπορίου όπλων. Η ώθηση της Ινδίας προς την αυτοδυναμία θα μπορούσε να βλάψει τα έσοδα από τις εξαγωγές όπλων της Ρωσίας, ειδικά σε μια εποχή που η ρωσική αμυντική βιομηχανία εξαρτάται όλο και περισσότερο από τις εξαγωγές (Tavenier, 2020).

Οι εισαγωγές όπλων της Ινδίας μειώθηκαν κατά 33% μεταξύ 2011-2015 και 2016-20, σύμφωνα με έκθεση από το Διεθνές Ινστιτούτο Ερευνών για την Ειρήνη της Στοκχόλμης (Sipri). Η έκθεση για τις διεθνείς μεταφορές όπλων απέδωσε τη μείωση των εισαγωγών όπλων της Ινδίας κυρίως σε μια προσπάθεια να μειώσει την εξάρτησή της από τα ρωσικά όπλα και τις περίπλοκες διαδικασίες προμηθειών. Οι εξαγωγές όπλων από τη Ρωσία, η οποία αντιπροσώπευε το 20% όλων των εξαγωγών μεγάλων όπλων την περίοδο 2016-2020, μειώθηκαν κατά 22%, ανέφερε η έκθεση. Το μεγαλύτερο μέρος - περίπου το 90% - αυτής της μείωσης αποδόθηκε στη μείωση κατά 53% των εξαγωγών όπλων της προς την Ινδία. Η Ινδία ήταν ο μεγαλύτερος εισαγωγέας ρωσικού στρατιωτικού υλικού τα τελευταία πέντε χρόνια, αντιπροσωπεύοντας το 23% των συνολικών εξαγωγών της Ρωσίας (Singh, 2021; Pandit, 2021).

Οι επιπτώσεις του εμπόργκο στη Ρωσία πιθανότατα θα παραμείνουν περιορισμένες, τουλάχιστον αρχικά, καθώς η ρητορική φαίνεται να υπερισχύει της πραγματικής υποκατάστασης των εισαγωγών. Ο κρίσιμος εξοπλισμός που δεν μπορεί να παράγει η Ινδία, όπως το σύστημα αεράμυνας S-400, θα εξακολουθήσει να εισάγεται, το οποίο θα παρέχει στις ρωσικές αμυντικές εταιρείες μια σχετικά σταθερή εισροή κεφαλαίων. Το εμπόργκο, ωστόσο, υπογραμμίζει την επιθυμία της Ινδίας να αλλάξει τη θέση της έναντι της Ρωσίας. Από την άλλη πλευρά, η κίνηση της Ινδίας προς την αμυντική της αυτονομία, όπως και η Ρωσία, θα μπορούσαν να θέσουν τα θεμέλια μίας νέας σχέσης σε επίπεδο συνεργασιών ανθρωπίνου κεφαλαίου και έρευνας και ανάπτυξης στην αμυντική βιομηχανία (Tavenier, 2020).

ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΙΝΔΙΚΕΣ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

Ξένοι επενδυτές στον τομέα της άμυνας στην Ινδία είναι: Airbus (Γαλλία), Dassault Aviation SA (Γαλλία), BAE India Systems (Ηνωμένο Βασίλειο), Pilatus (Ελβετία), Lockheed Martin (ΗΠΑ), Boeing India (ΗΠΑ), Raytheon (ΗΠΑ), Israel Aerospace Industries (Ισραήλ) και Rafael Advanced Defense Systems Ltd. (Ισραήλ) (Make in India, 2021β). Ωστόσο, υπάρχουν και σημαντικές ινδικές πολεμικές βιομηχανίες, που παρουσιάζονται αμέσως παρακάτω (Indian Companies, 2021):

1. Hindustan Aeronautics Ltd: Τον Αύγουστο του 1951 σχεδιάστηκε και παρήχθη το αεροσκάφος HT-2 Trainer. Το 1970, δημιουργήθηκε ένα ξεχωριστό τμήμα αποκλειστικά για την κατασκευή ελικοπτέρων «Chetak» και «Cheetah» στη Bangalore με άδεια από την M/s SNIAS της Γαλλίας. Ένα νέο τμήμα ιδρύθηκε επίσης για την κατασκευή οργάνων και αξεσουάρ αεροσκαφών στο Lucknow. Τον Αύγουστο του 1963, η Aeronautics India Limited (AIL) συστάθηκε ως εταιρεία που ανήκει εξ ολοκλήρου στην κυβέρνηση της Ινδίας, για να αναλάβει την κατασκευή αεροσκαφών MiG-21 με άδεια. Εγκαταστάθηκαν εργοστάσια στο Nasik (Maharashtra) και το Koraput (Odisha). Τον Ιούνιο του 1964, η Αποθήκη Κατασκευής Αεροσκαφών που δημιουργήθηκε το 1960 στο Kanpur ως μονάδα της Πολεμικής Αεροπορίας για την παραγωγή του πλαισίου αεροσκαφών για το μεταφορικό αεροσκάφος HS-748 μεταφέρθηκε στην AIL. Τα κυριότερα προγράμματα εγχώριας ανάπτυξης από την εταιρεία είναι τα ελαφρά αεροσκάφη

μάχης (LCA) MK 1A, Light Combat Helicopter (LCH), Light Utility Helicopter (LUH), Basic Turboprop Trainer HTT 40 και Indian Multi Role Helicopter (IMRH). Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη των κινητήρων HTFE-25 και HTSE-1200 έχουν επίσης αναληφθεί από την εταιρεία. Τα προγράμματα κατασκευής που βρίσκονται σε εξέλιξη στη HAL είναι η παραγωγή αεροσκαφών SU-30 MKI, LCA & DO-228 και ελικοπτέρων ALH-Dhruv, Chetak, Cheetal & LCH. Τα προγράμματα Repair Overhaul (ROH) που εκτελούνται αυτή τη στιγμή είναι Jaguar (με αναβάθμιση), Mirage (με αναβάθμιση), Kiran, HS-748, AN-32, MiG 21, Su-30 MKI, Hawk, Dornier Do-228, ALH, Cheetal, Cheetah και Chetak.

2. Bharat Electronics Ltd: Η BEL ιδρύθηκε για να καλύψει τις απαιτήσεις εξειδικευμένου ηλεκτρονικού εξοπλισμού των Ινδικών υπηρεσιών άμυνας. Ενώ αυτό εξακολουθεί να είναι η πρωταρχική της εστίαση, η εταιρεία έχει επίσης ορισμένα από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της σε ορισμένες χώρες. Η BEL έχει εδραιώσει την παρουσία της σε ολόκληρη τη χώρα, ιδρύοντας άλλες οκτώ Μονάδες (Ghaziabad, Pune, Machilipatnam, Panchkula, Kotdwara, Navi Mumbai, Chennai και Hyderabad). Η BEL έχει επίσης δημιουργήσει ένα ευρύ δίκτυο γραφείων και κέντρων εξυπηρέτησης σε όλη τη χώρα, καθώς και δύο γραφεία στο εξωτερικό, στη Νέα Υόρκη και τη Σιγκαπούρη. Η BEL παράγει ένα ευρύ φάσμα υπερσύγχρονου εξοπλισμού σε τομείς όπως αμυντικές επικοινωνίες, ραντάρ, ναυτικά συστήματα, συστήματα C4I, οπλικά συστήματα, εσωτερική ασφάλεια, συστήματα τηλεπικοινωνιών & εκπομπών, ηλεκτρονικός πόλεμος, ηλεκτρονικά τανκ, ηλεκτροοπτικά, επαγγελματικά ηλεκτρονικά εξαρτήματα και ηλιακά φωτοβολταϊκά συστήματα.

3. Bharat Dynamics Ltd: Η BDL είναι ένας από τους κατασκευαστές πυρομαχικών και πυραυλικών συστημάτων στην Ινδία. Ιδρύθηκε το 1970 στο Hyderabad, Telangana ως κατασκευαστική βάση για κατευθυνόμενα οπλικά συστήματα. Η εταιρεία είναι η τρίτη μεγαλύτερη αμυντική εταιρεία στην Ινδία. Εκκινώντας με μια ομάδα μηχανικών που προέρχονται από τα Ινδικά εργοστάσια πυρομαχικών, την DRDO και τις αεροδιαστημικές βιομηχανίες, η BDL ξεκίνησε με την παραγωγή ενός κατευθυνόμενου πυραύλου πρώτης γενιάς - του γαλλικού SS11B1. Αυτό το προϊόν ήταν το επιστέγασμα μιας συμφωνίας άδειας χρήσης που συνήψε η κυβέρνηση της Ινδίας με την Aerospatiale. Η BDL έχει τρεις

μονάδες παραγωγής (Kanchanbagh, Hyderabad. Bhanur, περιοχή Medak, Telangana και Visakhapatnam, Andhra Pradesh).

4. Astra Microwave Products Ltd: Η AMPL ιδρύθηκε το 1991 από μια ομάδα διακεκριμένων επιστημόνων με εμπειρία σε RF/Microwave/Digital electronics και διαχείριση έργων με περιεχόμενο υψηλής τεχνολογίας. Η εταιρεία διαθέτει τρεις μονάδες παραγωγής και δύο μονάδες έρευνας και ανάπτυξης. Η AMPL διαθέτει σήμερα μια σειρά από εγκαταστάσεις συναρμολόγησης και δοκιμών που περιλαμβάνουν τρεις αυτόματες γραμμές συναρμολόγησης για συναρμολόγηση PCBA, λειτουργική υποδομή δοκιμών που εκτείνεται από 30 MHz έως 40 GHz, εσωτερικές εγκαταστάσεις δοκιμών περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης EMI/EMC. Η AMPL διαθέτει πιστοποίηση ISO9001:2008 και AS 9100 Rev D.

5. Apollo Micro Systems Ltd: Η AMS, που ιδρύθηκε το 1985, είναι πρωτοπόρος στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη συναρμολόγηση προσαρμοσμένων ηλεκτρονικών και ηλεκτρομηχανολογικών λύσεων. Η AMS προσφέρει λύσεις που βασίζονται σε τεχνολογίες αιχμής για την αεροδιαστημική, την άμυνα και το διάστημα και επίσης παρέχει λύσεις για τις αγορές σιδηροδρόμων, αυτοκινήτων και οικιακής ασφάλειας. Το ευρύ φάσμα τεχνολογικών λύσεων της εταιρείας και οι δυνατότητες σχεδιασμού, συναρμολόγησης και δοκιμών δίνουν ένα πλεονέκτημα έναντι του ανταγωνισμού. Η εταιρεία κατατάσσεται στην πέμπτη θέση της λίστας με τις κορυφαίες αμυντικές εταιρείες στην Ινδία.

6. Reliance Naval & Engineering Ltd: Η RNaval (πρώην Reliance Defense and Engineering Limited / Pipavav Defense and Offshore Engineering Company Limited) διαθέτει τη μεγαλύτερη μηχανική υποδομή στην Ινδία και είναι μία από τις μεγαλύτερες στον κόσμο. Η RNaval είναι η πρώτη εταιρεία του ιδιωτικού τομέα στην Ινδία που έλαβε την άδεια και το συμβόλαιο ναυπήγησης πολεμικών πλοίων. Η RNaval λειτουργεί τη μεγαλύτερη ολοκληρωμένη ναυπηγική εγκατάσταση της Ινδίας με 662 M x 65 M Dry dock. Η εγκατάσταση εκτείνεται σε 2,1 εκατομμύρια τετραγωνικά πόδια. Το ναυπηγείο διαθέτει αγκυροβόλιο 980 μέτρων μήκους και 40 μέτρων πλάτους και δύο γερανούς Goliath με συνδυασμένη ανυψωτική ικανότητα

1.200 τόνων, εκτός από τον εξοπλισμό μήκους κουκέτας 780 μέτρων.

7. Sika Interplant systems Ltd: Η SIKA είναι μια εταιρεία με γνώμονα τη μηχανική και επικεντρώνεται στους τομείς της αεροδιαστημικής, της άμυνας και του διαστήματος και της αυτοκινητοβιομηχανίας στην Ινδία. Ιδρύθηκε το 1969 και έχει την έδρα της στο Bangalore, όπου έχει επίσης δημιουργήσει ένα τεχνολογικό πάρκο Greenfield και διατηρεί ένα δίκτυο πωλήσεων στην Ινδία. Είναι δημόσια εισηγμένη εταιρεία στο Χρηματιστήριο της Βομβάης και οι κύριοι τομείς δραστηριότητας της SIKA περιλαμβάνουν: μηχανικά έργα και συστήματα, λύσεις διασύνδεσης και ενσωμάτωση, συντήρηση, επισκευή και γενική επισκευή ηλεκτρικών μονάδων (MRO). Διαθέτει πιστοποίηση AS 9100D. Επιπλέον, η SIKA είναι πιστοποιημένος ινδικός συνεργάτης Offset (IOP) με άδεια για αμυντική παραγωγή από την κυβέρνηση της Ινδίας και έχει συνεχή έγκριση σχεδιασμού από το Κέντρο Στρατιωτικής Αξιοπλοΐας & Πιστοποίησης του Υπουργείου Άμυνας της Ινδίας (CEMILAC) από το 1999. Η SIKA έχει αναπτύξει ικανότητα κατασκευής, συναρμολόγησης, ενοποίησης και δοκιμών, τεκμηρίωσης και πιστοποίησης συστημάτων.

	HAL	BEL	BDL	AMPL	AMS	RNAVAL	SIKA
Πωλήσεις	Rs 21,438 Cr	Rs 12,968 Cr	Rs 3,095 Cr	Rs 535 Cr	Rs 263 Cr	Rs 180 Cr	Rs 62.77 Cr
Κεφαλαιοποίηση αγοράς	27,891 Cr.	26,084 Cr.	5,771 Cr.	1,057 Cr.	243.35 Cr.	269.22 Cr.	95.32 Cr.
Απόδοση μερίσματος	3.99 %		2.79 %				0.49 %
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων	22.03 %	19.01 %	21.94 %	8.15 %	4.85 %		14.56 %
Ανάπτυξη πωλήσεων (τελευταία τρία έτη)	6.10 %	14.53 %	-14.12 %	6.23 %	6.97 %		22.42 %
Ονομαστική αξία	10.00	1.00	10.00	2.00	10.00	10.00	10.00
Ποσοστό ιδιοκτησίας στο μετοχικό κεφάλαιο	89.97 %	51.14 %	87.75 %	10.05 %	63.93 %		71.72 %
Χρέος προς ίδια κεφάλαια	0.44	0.00	0.01	0.11	0.28		0.01
Τιμή / βιβλίο	2.10	2.65	2.21	1.96	0.82		1.81

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο : ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΙΝΔΙΚΕΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Ινδία είναι μια από τις μεγαλύτερες στρατιωτικές δυνάμεις στον πλανήτη και μάλιστα κατατάσσεται στην πέμπτη θέση το 2020, διαθέτοντας έναν προϋπολογισμό 50 δισεκατομμυρίων δολαρίων, ένα ενεργό προσωπικό 1.325.000 ατόμων, 6.464 τεθωρακισμένα, 1.905 αεροσκάφη και 15 υποβρύχια (Business Insider, 2021). Σύμφωνα με τον δείκτη Global Firepower¹, η Ινδία για το 2021 κατατάσσεται στην τέταρτη θέση σε σύνολο 140 χωρών, με βαθμολογία 0,1207 (Global Firepower, 2021). Στον πιο κάτω πίνακα αποτυπώνονται στατιστικά στοιχεία σχετικά με το στρατιωτικό προσωπικό της χώρας (Global Firepower, 2021). Εν συνεχεία, αποτυπώνονται οι κύριοι και δευτερεύοντες προμηθευτές των ινδικών ενόπλων δυνάμεων (World Directory of Modern Military Aircraft, 2021).

Πίνακας 4.1 Στοιχεία στρατιωτικού δυναμικού της Ινδίας

Σύνολο Στρατιωτικού Προσωπικού	5.127.000
Διαθέσιμο στρατιωτικό ανθρώπινο δυναμικό	623.263.826
Ενεργό στρατιωτικό προσωπικό	1.445.000
Προσωπικό κατάλληλο για στρατιωτική θητεία	492.378.423
Έφεδρο στρατιωτικό ανθρώπινο δυναμικό	1.155.000
Πληθυσμός που φθάνει σε στρατιωτική ηλικία κάθε χρόνο	23.141.786
Ισχύς παραστρατιωτικής δύναμης	2.527.000

Πηγή: Global Firepower, 2021

Κυριότεροι προμηθευτές αεροπορίας στρατού: Ινδία, Γαλλία.

Δευτερεύοντες προμηθευτές αεροπορίας στρατού: Ρωσία, ΗΠΑ.

Κυριότεροι προμηθευτές πολεμικής αεροπορίας: Ρωσία, Γαλλία, ΗΠΑ.

Δευτερεύοντες προμηθευτές πολεμικής αεροπορίας: Καναδάς, Ελβετία, Βραζιλία, Αγγλία, Κίνα, Ρουμανία.

Κυριότεροι προμηθευτές αεροπορικού εξοπλισμού ναυτικών δυνάμεων: Ρωσία,

¹ Ο δείκτης χρησιμοποιεί περισσότερους από 50 μεμονωμένους παράγοντες για τον προσδιορισμό της βαθμολογίας μιας χώρας με κατηγορίες που κυμαίνονται από στρατιωτική ισχύ και οικονομικά στοιχεία έως υλικοτεχνική ικανότητα και γεωγραφία.

Ινδία, Αμερική.

Δευτερεύοντες προμηθευτές αεροπορικού εξοπλισμού ναυτικών δυνάμεων:

Αγγλία, Γερμανία, Γαλλία.

ΕΠΙΓΕΙΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

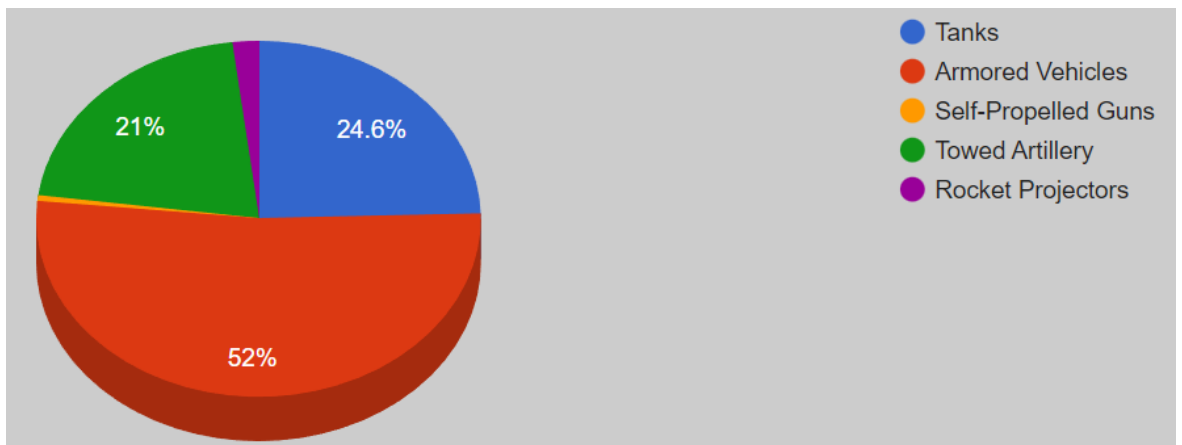
Στον πιο κάτω πίνακα αποτυπώνονται στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις επίγειες δυνάμεις της χώρας.

Πίνακας 4.2 Στοιχεία επίγειων δυνάμεων της Ινδίας

Τεθωρακισμένα οχήματα μάχης	4.730
Πολλαπλός Εκτοξευτής Πυραύλων (MLRS)	374
Τεθωρακισμένα οχήματα	10.000
Αυτοκινούμενα πυροβόλα	100
Ρυμουλκούμενα πυροβόλα	4.040

Πηγή: Global Firepower, 2021;

Σχήμα 4.1 Σύθεση εξοπλισμού

Πηγή: Global Firepower, 2021

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

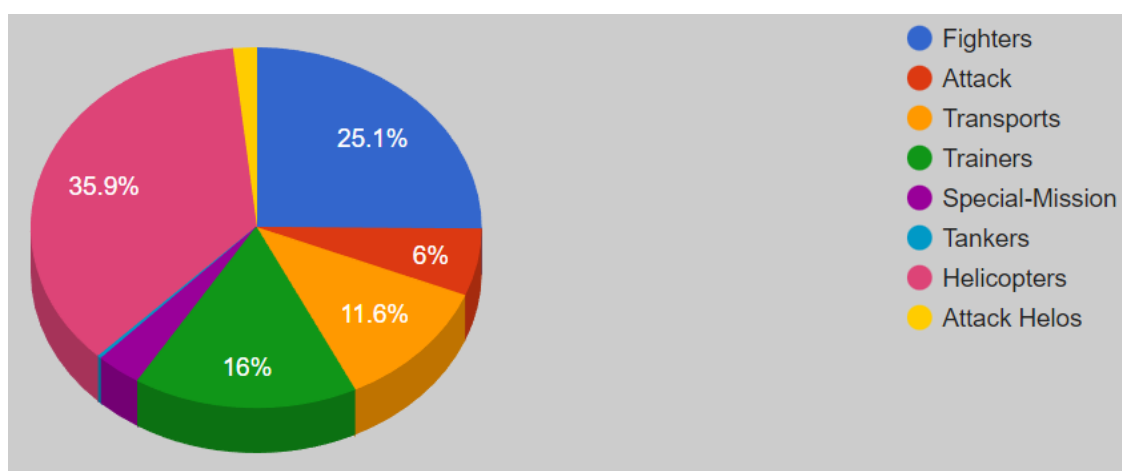
Στον πιο κάτω πίνακα αποτυπώνονται στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις αεροπορικές δυνάμεις της χώρας.

Πίνακας 4.3 Στοιχεία αεροπορικών δυνάμεων της Ινδίας

Στρατιωτικά αεροσκάφη	2.119
Εκπαιδευτικά αεροσκάφη	345
Επιθετικά ελικόπτερα	37
Αεροσκάφη ειδικής αποστολής	70
Μαχητικά	542
Βομβαρδιστικά	130
Tankers	6
Μεταγωγικά	251
Ελικόπτερα	775

Πηγή: Global Firepower, 2021

Σχήμα 4.2 Σύθεση εξοπλισμού

Πηγή: Global Firepower, 2021

ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

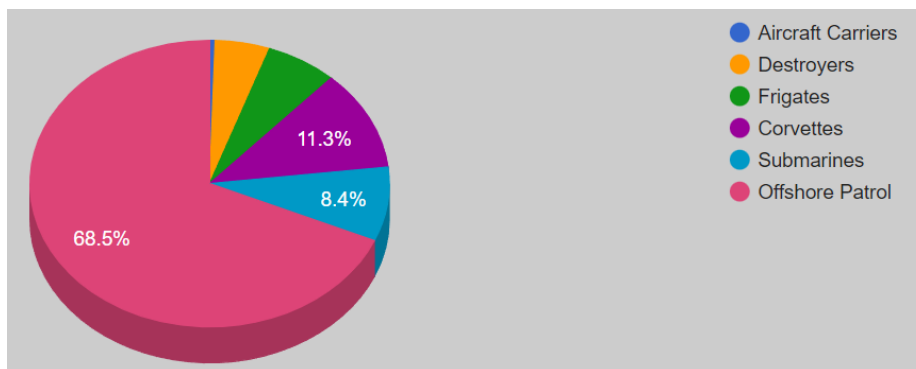
Στον πιο κάτω πίνακα αποτυπώνονται στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις ναυτικές δυνάμεις της χώρας.

Πίνακας 4.4 Στοιχεία ναυτικών δυνάμεων της Ινδίας

Σύνολο εξοπλισμού	285
Φρεγάτες	13
Σκάφος ναρκών	0
Αεροπλανοφόρα	1
Κορβέτες	23
Μεταφορείς ελικοπτέρων	0
Υποβρύχια	17
Αντιτορπιλικά	10
Περιπολικά σκάφη	139

Πηγή: Global Firepower, 2021

Σχήμα 4.3 Σύθεση εξοπλισμού

Πηγή: Global Firepower, 2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο : ΤΑ ΠΥΡΗΝΙΚΑ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα πυρηνικά όπλα είναι ένα συστατικό μιας ολοκληρωμένης αμυντικής στρατηγικής που περιλαμβάνει τη διπλωματία και τις συμβατικές δυνάμεις. Ο πρωταρχικός ρόλος των πυρηνικών όπλων ήταν και συνεχίζει να είναι να αποτρέπουν τυχόν πιθανούς αντιπάλους από μια επίθεση. Αυτός ο ρόλος αναμένεται να συνεχιστεί για όσο διάστημα τα πυρηνικά όπλα έχουν την ονομασία «ανώτατα» όργανα στρατιωτικής δύναμης, αλλά οι αλλαγές στο γεωπολιτικό περιβάλλον και η πρόοδος της στρατιωτικής τεχνολογίας υποδηλώνει ότι η θέση των πυρηνικών όπλων στην πολιτική εθνικής ασφάλειας θα εξελιχθεί με την πάροδο του χρόνου (Younger, 2000).

Τα πυρηνικά όπλα διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στη διεθνή ασφάλεια κατά το δεύτερο μισό του 20ου αιώνα (Younger, 2000). Όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει ο Waltz (1981), «τα πυρηνικά όπλα είναι η δεύτερη δύναμη που εργάζεται για την ειρήνη στον μεταπολεμικό κόσμο. Καθιστούν το κόστος του πολέμου να φαίνεται τρομακτικά υψηλό και έτσι αποθαρρύνουν τα κράτη από την έναρξη οποιουδήποτε πολέμου που θα μπορούσε να οδηγήσει στη χρήση τέτοιων όπλων. Τα πυρηνικά όπλα έχουν βοηθήσει στη διατήρηση της ειρήνης μεταξύ των μεγάλων δυνάμεων». Άλλωστε, σύμφωνα με τη θεωρία του νέο-ρεαλισμού, η ισορροπία ισχύος που βασίζεται στην πυρηνική αποτροπή λόγω της αμυντικής υπεροχής μειώνει το δίλημμα ασφαλείας και μπορεί να οδηγήσει στη διεθνή σταθερότητα (Suzuki & Loizides 2011, σελ. 22).

Η πυρηνική αποτροπή είναι μια στρατηγική έννοια που στοχεύει στην αποτροπή του πολέμου. Το σκεπτικό είναι ότι, η κατοχή πυρηνικού οπλοστασίου ή δυνατοτήτων από μία χώρα θα αποτρέψει τις μη φιλικές χώρες από το να δράσουν εναντίον της ή να διεξαγάγουν πόλεμο. Ουσιαστικά, η κατοχή πυρηνικής ικανότητας προορίζεται για αποτροπή. Η έννοια της πυρηνικής αποτροπής ακολουθεί τη βάση της αρχής του «πρώτου χρήστη», που σημαίνει ότι μια χώρα μπορεί να χρησιμοποιήσει πυρηνικά όπλα για αυτοάμυνα έναντι επίθεσης που απειλεί τα βασικά της συμφέροντα ασφαλείας. Τα πυρηνικά όπλα θεωρούνται

επίσης ως ένας προσδιοριστικός παράγοντας επιτυχούς διαπραγμάτευσης, καθώς οι χώρες με πυρηνική ικανότητα θα ήταν σε ισχυρότερη θέση να εξασφαλίσουν καλύτερους όρους στις διεθνείς διαπραγματεύσεις (Leghari & Moorthy, 2017, σελ. 2). Τα παραπάνω βρίσκουν εφαρμογή στην περίπτωση της Ινδίας (Sasikumar, 2019, σελ. 156).

Η αποτροπή είναι η πρακτική της αποθάρρυνσης ή του περιορισμού ενός έθνους-κράτους από τη λήψη ανεπιθύμητων ενεργειών, όπως μια ένοπλη επίθεση. Περιλαμβάνει μια προσπάθεια να σταματήσει ή να αποτραπεί μια ενέργεια, σε αντίθεση με τη στενά συνδεδεμένη αλλά ξεχωριστή έννοια της «υποχρέωσης», η οποία είναι μια προσπάθεια να εξαναγκάσει έναν δρών να κάνει κάτι. Οι στρατηγικές αποτροπής μέσω άρνησης επιδιώκουν να αποτρέψουν μια ενέργεια καθιστώντας την αδύνατη ή απίθανη να πετύχει, στερώντας έτσι την εμπιστοσύνη ενός δυνητικού επιτιθέμενου για την επίτευξη των στόχων του - την ανάπτυξη επαρκών τοπικών στρατιωτικών δυνάμεων για να νικήσει μια εισβολή, για παράδειγμα. Η αποτροπή μέσω τιμωρίας, από την άλλη πλευρά, απειλεί αυστηρές κυρώσεις, όπως πυρηνική κλιμάκωση ή αυστηρές οικονομικές κυρώσεις, σε περίπτωση επίθεσης. Το επίκεντρο της αποτροπής με τιμωρία δεν είναι η άμεση υπεράσπιση της αμφισβητούμενης δέσμευσης, αλλά μάλλον οι απειλές για ευρύτερη τιμωρία που θα αύξανε το κόστος μιας επίθεσης (Mazarr, 2018, σελ. 2).

Τα Ηνωμένα Έθνη προσπάθησαν να εξαλείψουν τέτοια όπλα από την ίδρυσή τους. Το πρώτο ψήφισμα που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ το 1946 ίδρυσε μια Επιτροπή για την αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με την ανακάλυψη της ατομικής ενέργειας. Η Επιτροπή επρόκειτο να υποβάλει προτάσεις για τον έλεγχο της ατομικής ενέργειας στον βαθμό που είναι απαραίτητος για να διασφαλιστεί η χρήση της μόνο για ειρηνικούς σκοπούς. Το ψήφισμα αποφάσισε επίσης ότι η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει προτάσεις για την εξάλειψη από τους εθνικούς οπλισμούς όπλων και όλων που μπορούν να οδηγήσουν σε μαζική καταστροφή. Έκτοτε έχουν καθιερωθεί διάφορες πολυμερείς συνθήκες με στόχο την πρόληψη της διάδοσης και των δοκιμών των πυρηνικών όπλων, προωθώντας παράλληλα τον πυρηνικό αφοπλισμό. Αυτές περιλαμβάνουν τη Συνθήκη για τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων (NPT), τη Συνθήκη για την απαγόρευση των δοκιμών πυρηνικών όπλων στην ατμόσφαιρα, στο διάστημα και

κάτω από το νερό, επίσης γνωστή ως Συνθήκη Μερικής Απαγόρευσης Δοκιμών (PTBT), τη Συνολική Πυρηνική Δοκιμή -Η Συνθήκη Απαγόρευσης (CTBT) και τη Συνθήκη για την Απαγόρευση των Πυρηνικών Όπλων (TPNW) (United Nations, 2020).

Σύμφωνα με τον Waltz (1981), τα κράτη επιθυμούν να έχουν στην κατοχή τους πυρηνικά όπλα για επτά λόγους. Πρώτον, οι μεγάλες δυνάμεις αντιμετωπίζουν δια της μίμησης τα όπλα άλλων μεγάλων δυνάμεων. Δεύτερον, από φόβο ότι ο σύμμαχος ενός κράτους δεν θα παράσχει βοήθεια εάν δεχτεί επίθεση από μία άλλη μεγάλη δύναμη. Τρίτον, μια χώρα χωρίς πυρηνικούς συμμάχους θα θέλει ακόμη περισσότερο τα πυρηνικά όπλα εάν τα διαθέτουν κάποιοι από τους αντιπάλους της. Τέταρτον, λόγω του φόβου της σημερινής ή μελλοντικής συμβατικής ισχύος των αντιπάλων της. Πέμπτον, ορισμένες χώρες μπορεί να θεωρήσουν τα πυρηνικά όπλα μια χαμηλότερου κόστους και ασφαλέστερη εναλλακτική λύση για τη διεξαγωγή οικονομικά καταστροφικών και στρατιωτικά επικίνδυνων αγώνων συμβατικών εξοπλισμών. Έκτον, μία χώρα μπορεί να θέλει να κατέχει πυρηνικά για επιθετικούς σκοπούς (αν και αυτό σύμφωνα με τον συγγραφέα είναι ένα μάλλον απίθανο κίνητρο). Τέλος, με την κατασκευή πυρηνικών όπλων μια χώρα μπορεί να ελπίζει να ενισχύσει τη διεθνή της θέση.

Η ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΝΔΙΑΣ

Από την ανεξαρτησία της το 1947, η απάντηση της Ινδίας στις παγκόσμιες πολιτικές μη διάδοσης των πυρηνικών όπλων ήταν ένα κυρίαρχο θέμα στη συνολική εξέλιξη της πυρηνικής πολιτικής της χώρας. Η Ινδία πραγματοποίησε πυρηνική δοκιμή το 1974, την οποία ονόμασε «ειρηνική πυρηνική έκρηξη» και το 1998 πραγματοποίησε πυρηνική δοκιμή πλήρους κλίμακας, ισχυριζόμενη εν συνεχεία ότι είχε αποκτήσει πυρηνική ικανότητα (Alam, 2002, σελ. 1). Στην ουσία το δίλημμα ήταν αν θα ακολουθηθεί η «λογική της μη διάδοσης» που σημαίνει ένα σαφές πλεονέκτημα στην επιδίωξη μιας προορατικής πολιτικής, ή η «λογική της αποτροπής», η οποία υποδηλώνει ότι η διάδοση έχει σταθεροποιητικά αποτελέσματα και μπορεί να αποτρέψει μελλοντικές πολεμικές συγκρούσεις. Αυτή ήταν και η κυρίαρχη άποψη στην Ινδία, αλλά σε έναν ευρύτερο ορισμό της αποτροπής που εξετάζει την κατάσταση στην οποία η μία πλευρά (ο αμυνόμενος)

απειλεί την άλλη πλευρά (τον αμφισβητία) με κάποιας μορφής αντίποινα, εάν η άλλη πλευρά λάβει ορισμένα μέτρα. Μπορεί επίσης να υποστηριχθεί ότι σε περίπτωση πυρηνικής ασυμμετρίας, μπορεί να καταφύγει κανείς σε αποτρεπτικές δυνάμεις απέναντι στον πυρηνικό εκβιασμό και την ηγεμονία και την πιθανή χρήση των πυρηνικών όπλων από την άλλη πλευρά (Alam, 2002, σελ. 5). Σύμφωνα με δήλωση του πρωθυπουργού Vajpayee που έγινε το 1998 στο ινδικό κοινοβούλιο, η Ινδία δεν σκοπεύει να χρησιμοποιήσει αυτά τα όπλα για επιθετικότητα ή για απειλές κατά οποιασδήποτε χώρας, αλλά για αυτοάμυνα, για να διασφαλίσει ότι η Ινδία δεν υπόκειται σε πυρηνικά απειλές ή εξαναγκασμούς (Alam, 2002, σελ. 3).

Οι προσπάθειες της Ινδίας για την απόκτηση πυρηνικής ικανότητας ξεκίνησαν ήδη από τη δεκαετία του '60 και η πρώτη πυρηνική δοκιμή της χώρας το 1974 συνοδεύτηκε από την άρνηση υπογραφής της NPT (Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons) και της CTBT (Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty). Αυτό οδήγησε σε κυρώσεις των ΗΠΑ και της Δύσης με τη μορφή απαγορεύσεων σε κάθε είδους πυρηνική βοήθεια. Μια σειρά πυρηνικών δοκιμών από την Ινδία το 1998 - μόλις δύο χρόνια μετά την καταψήφιση της ανανέωσης του CTBT - τερμάτισε τρεις δεκαετίες ασάφειας και άλλαξε το καθεστώς της Ινδίας ως κράτος πυρηνικών όπλων από παθητικό σε ενεργό (Section for Policy Planning in the Department for Security Policy, Norwegian Ministry of Defense, 2009, σελ. 12).

Η πυρηνική δοκιμή της Ινδίας το 1998 έγινε σε μια εποχή που η Ινδία είχε αυξανόμενη ανάγκη για οικονομική ενοποίηση με άλλες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας για την πολιτική πυρηνική ενέργεια. Αυτό τελικά οδήγησε στη συμφωνία πολιτικής πυρηνικής συνεργασίας μεταξύ των ΗΠΑ και της Ινδίας το 2006, που επέτρεψε τη μεταφορά πυρηνικής τεχνολογίας για πολιτική χρήση. Σε αντάλλαγμα, η Ινδία έπρεπε να παράσχει αυξημένη διαφάνεια στις πυρηνικές της δραστηριότητες και επίσης να επιδιώξει να περιορίσει τις εγχώριες δυνατότητες επαν-επεξεργασίας. Η πυρηνική συμφωνία ΗΠΑ-Ινδίας είναι σημαντική από πολλές απόψεις. Πρώτον, διότι κατέργησε τις κυρώσεις και παρέιχε στην Ινδία πρόσβαση στην πυρηνική τεχνολογία που απαιτείται για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της χώρας. Δεύτερον, οδήγησε στην προσέγγιση ΗΠΑ-Ινδίας. Τρίτον μετέτρεψε έναν από τους πιο ένθερμους επικριτές του καθεστώτος NPT σε βασικό υποστηρικτή της μη διάδοσης πυρηνικών (Section for Policy Planning in the Department for Security Policy, Norwegian Ministry of Defense,

2009, σελ. 12).

Το περίπλοκο περιβάλλον ασφαλείας της Ινδίας απαιτεί μια αξιόπιστη στρατηγική πυρηνικής αποτροπής. Η χώρα υποστηρίζει έναν αξιόπιστο «ελάχιστο» αποτρεπτικό παράγοντα (Prakash, 2014, σελ. 5). Συνεπώς, η αποτροπή για την Ινδία σημαίνει μία πιο γενικού ορισμού αποτροπή, προκειμένου να διασφαλίσει την άμυνά της. Αυτό, όμως, δεν θα την εμποδίσει να κάνει χρήση των πυρηνικών της και σε περιπτώσεις όπως τρομοκρατικές ενέργειες. Όπως επισημαίνουν και οι Dalton και Perkonich (2016, σελ. 1), η Ινδία συνεχίζει να αναπτύσσει επιθετικές συμβατικές στρατιωτικές επιλογές για να ανταποκριθεί σε μελλοντικές τρομοκρατικές επιθέσεις που προέρχονται από το Πακιστάν, παρά το γεγονός ότι αυτές οι επιλογές δεν συνάδουν με το πυρηνικό δόγμα της. Περαιτέρω, καθώς υποστηρίζεται η ανάπτυξη τακτικών πυρηνικών όπλων από την Ινδία για την αντιμετώπιση των πυρηνικών όπλων του Πακιστάν, η προοπτική χρήσης περιορισμένων πυρηνικών επιλογών εγείρει νέα ερωτήματα σχετικά με το εάν ο πυρηνικός πόλεμος μπορεί να περιοριστεί και σχετικά με τις δυνατότητες της Ινδίας να αποκτήσει και να διαχειριστεί δυνάμεις για τη δίωξη περιορισμένου πυρηνικού πολέμου.

Επίσης, υπάρχει και το ερώτημα κατά πόσο αυτή η πυρηνική αποτροπή της Ινδίας μπορεί να χαρακτηριστεί ως επιτυχημένη. Σύμφωνα με τους Leghari και Moorthy (2017, σελ. 1), η πυρηνική αποτροπή φαίνεται να οδήγησε στην αποτροπή ενός πολέμου μεταξύ Ινδίας και Πακιστάν, παρά τις πέντε στρατιωτικές κρίσεις τους μεταξύ 1986-1987 και 2008. Στην πραγματικότητά όμως, όπως επισημαίνουν οι συγγραφείς, παρά τον ρόλο της «πυρηνικής αποτροπής», ήταν η λειτουργία της διπλωματίας που εμπόδισε αυτά τα δύο πυρηνικά κράτη να εμπλακούν σε ολοκληρωτικούς πολέμους. Επίσης, ο Wilson (2008, σελ. 135) υποστηρίζει ότι η θεωρία της αποτροπής όχι μόνο έχει προβλήματα σε θεωρητικό επίπεδο, αλλά έχει αποτύχει και πρακτικά. Η αποτροπή που επεκτείνεται σε άλλο κράτος φαίνεται πιθανό να είναι ακόμη λιγότερο αξιόπιστη. Δεύτερον, τα κράτη πρέπει να αναπτύξουν πολιτικές ασφαλείας που δίνουν έμφαση στις συμβατικές στρατιωτικές δυνάμεις, καθώς η στρατιωτική χρησιμότητα των πυρηνικών όπλων για λόγους ασφαλείας είναι αρκετά αμφίβολη.

Τέλος, ενδιαφέρον έχει να εξεταστεί και η αποτελεσματικότητα και χρησιμότητα της έννοιας της πυρηνικής αποτροπής εν μέσω σημαντικών μετασχηματισμών και πιο συγκεκριμένα (Abbasi, 2020): α) η χρήση εξυπνότερων τεχνολογιών όπως τα drones, η τεχνητή νοημοσύνη, τα υπερηχητικά ολισθηρά οχήματα, τα GPS, οι αυξανόμενες ασυμμετρίες, οι μεταβαλλόμενες δογματικές στρατηγικές των κρατών, β) οι προκλήσεις ασφαλείας που προκύπτουν τόσο από τις υβριδικές απειλές όσο και από τον υβριδικό πόλεμο. Τα πυρηνικά όπλα δεν μπορούν να αποτρέψουν τις προαναφερθείσες απειλές, ιδίως τις υβριδικές. Σε αυτό το πλαίσιο, η θεωρία της αποτροπής θα πρέπει ενδεχομένως να μετασχηματιστεί. Για παράδειγμα, για να λειτουργήσει η αποτροπή με τιμωρία, η απειλή του αμυνόμενου πρέπει να είναι αξιόπιστη, ενώ παράλληλα η προσπάθεια αποτροπής μέσω τιμωρίας θα πρέπει να στρέφεται κατά των πιο σοβαρών υβριδικών απειλών, μεταδίδοντας ταυτόχρονα μήνυμα στον αντίπαλο ότι τέτοιες πράξεις ξεπερνούν τις «κόκκινες γραμμές». Εκτός των ανωτέρω, προσθέτει η Abbasi (2020) ότι, η εμφάνιση νέων τεχνολογιών και οπλικών συστημάτων, όπως τα συστήματα άμυνας βαλλιστικών πυραύλων (BMD) και τα πολλαπλά ανεξάρτητα οχήματα επανεισόδου (MIRVs), τα συστήματα που βασίζονται στη θάλασσα και οι πύραυλοι μικρού βεληνεκούς, καθιστούν την αποτρεπτική σταθερότητα στη Νότια Ασία ολοένα και περισσότερο εύθραυστη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6° : ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ - ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΝΔΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

ΓΕΝΙΚΑ

Οι κύριες προκλήσεις ασφαλείας της Ινδίας εξακολουθούν να είναι περιφερειακές, λόγω της έντασης της Ινδίας με την Κίνα κυρίως για την περιοχή του Θιβέτ, αλλά και με το Πακιστάν κυρίως για την περιοχή του Κασμίρ.

Βορειοανατολικά της Ινδίας υπάρχει το οροπέδιο Tawang που γειτνιάζει με το Θιβέτ, μία περιοχή που διεκδικεί η Κίνα αλλά ελέγχεται από την Ινδία. Το 1950 η Κίνα εισέβαλε στο Θιβέτ (Sikri, 2011, σελ. 55). Το 1959 ο Δαλάι Λάμα κατέφυγε στην Ινδία για να γλιτώσει από μια κινεζική στρατιωτική επιχείρηση. Τρία χρόνια αργότερα διεξήχθη μία πολεμική σύγκρουση στην περιοχή (Farsnews, 2021).

Σήμερα, 50.000 στρατιώτες του Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού (PLA) συνεχίζουν να καταλαμβάνουν εκτάσεις γης στο ανατολικό τμήμα της Ινδικής επικράτειας του Ladakh στο βορειοδυτικό άκρο της Γραμμής Ελέγχου έπειτα από τη σύγκρουσή τους με Ινδούς στρατιώτες στην περιοχή Pangong Tso στις 5 Μαΐου 2020, οδηγώντας σε πρόσθετα μέτωπα κατά μήκος των συνόρων με τις πολιτείες της Ινδίας Uttarakhand, Arunachal Pradesh και Sikkim. Η Κίνα έχει συγκεντρώσει επιπλέον στρατεύματα πέρα από τα σύνορα, οπλισμένα με πυροβολικό, αεροπορική άμυνα, μαχητικά drones και βαρέα οχήματα. Μερικοί από αυτούς φέρεται να διέσχισαν τη Γραμμή Ελέγχου τον Ιούλιο για να καταλάβουν εκ νέου ορισμένες θέσεις στην οροσειρά Kailash που είχαν εκκενώσει μετά από μια συμφωνία αποστρατικοποίησης, και άλλοι μετακινήθηκαν σε σημεία κοντά στον ποταμό Galwan και το Pangong Tso. Σύμφωνα με την ινδική υπηρεσία πληροφοριών, ο PLA στρατολογεί νεαρούς Θιβετιανούς και τους παρέχει στρατιωτική εκπαίδευση με βαριά πολυβόλα, βόμβες όλμων και εκτοξευτές ρουκετών. Κάθε θιβετιανή οικογένεια έχει εντολή να στείλει τουλάχιστον ένα νεαρό μέλος για στρατολόγηση. Σε μια άλλη πρόσφατη επιθετική ενέργεια, πάνω από 100 στρατιώτες του PLA και 55 άλογα εισέβαλαν σε απόσταση πέντε χιλιομέτρων σε ινδικό έδαφος στις 30 Αυγούστου 2021 και κατέστρεψαν υποδομές, συμπεριλαμβανομένης μιας γέφυρας, στο Barahoti στην πολιτεία των Ιμαλαΐων Uttarakhand (Bana, 2021).

Εξαιτίας του φόβου για την άνοδο της Κίνας, αλλά και τις διμερείς σχέσεις ΗΠΑ και Ινδίας, οι ΗΠΑ υποστηρίζουν με στρατιωτικό εξοπλισμό (ελικόπτερα Chinook, ρυμουλκούμενα οβιδοβόλα και τυφέκια αμερικανικής παραγωγής, πύραυλοι cruise ινδικής παραγωγής) την Ινδία σε περιοχές που συνορεύουν με το Ανατολικό Θιβέτ. Εξαιτίας αυτής της απειλής, η Ινδία καλλιεργεί περαιτέρω τις διμερείς της σχέσεις με τις ΗΠΑ στη βάση των στρατιωτικών προμηθειών (Farsnews, 2021). Περαιτέρω, μια νεοσυσταθείσα στρατιωτική μονάδα του Ινδικού Στρατού, που βασίζεται περίπου 300 χιλιόμετρα (186 μίλια) νότια του Tawang, αποτελεί ένα νέο στοιχείο του νέου επιθετικού σχεδίου της Ινδίας. Επίσης, μηχανικοί στην Ινδία σκάβουν τη μεγαλύτερη σήραγγα δύο λωρίδων στον κόσμο, η οποία είναι 13.000 πόδια (4.000 μέτρα) πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας και περνά κάτω από ένα κρίσιμο ορεινό πέρασμα, το οποίο είναι επί του παρόντος προσβάσιμο από έναν ελικοειδή δρόμο 317 χιλιομέτρων προς τα σύνορα. Ένας νέος δρόμος έχει κατασκευαστεί κοντά στα αμφισβητούμενα σύνορα για τη μεταφορά στρατευμάτων και προμηθειών (Bloomberg, 2021).

Λόγω ανησυχιών από τις εξελίξεις στα σύνορά της, η Ινδία προέβη στην παραγγελία όπλων από τις ΗΠΑ αξίας 3,4 δισεκατομμυρίων δολαρίων το 2020, έναντι 6,2 εκατομμύρια δολάρια το 2019, και επιδίωξε ταχύτερες παραδόσεις όπλων από τις ΗΠΑ, τη Ρωσία και το Ισραήλ. Ο Ινδικός Στρατός ενίσχυσε την παρουσία του εκεί με πυροβολικό, εφεδρείες και αεροσκάφη. Έχει αναπτύξει το αυτοκινούμενο σύνταγμα οβίδων K9-Vajra, τα 155 mm M777 Ultra-Light Howitzer της BAE Systems, αναβαθμισμένα αντιαεροπορικά πυροβόλα L70 και vintage πυροβόλα Bofors. Η ινδική Πολεμική Αεροπορία έχει αναπτύξει επιθετικά ελικόπτερα Boeing AH-64 Apache για την παροχή τακτικής υποστήριξης στις επίγειες δυνάμεις, ελικόπτερα Boeing CH-47 Chinook για μετακίνηση ανδρών και υλικού και μαχητικά αεροσκάφη Dassault Mirage 2000, παράλληλα με το Boeing P- του Ινδικού Ναυτικού και οκτώ αεροσκάφη θαλάσσιας περιπολίας (Bana, 2021).

Η διαμάχη μεταξύ Πακιστάν και Ινδίας οφείλεται στη διεκδίκηση της περιοχής Τζαμού και Κασμίρ.στις 16.03.1846 το Τζαμού και το Κασμίρ δημιουργήθηκε ως Πριγκηπικό κράτος με τη Συνθήκης του Αμριτσάρ. Οι δύο αυτές περιοχές αποτέλεσαν σημείο διεκδίκησης και επομένως διαφωνίας μεταξύ της Ινδίας και του Πακιστάν για λόγους τόσο γεωστρατηγικούς, όσο και ιδεολογικούς, έπειτα από την ανεξαρτησία των δύο χωρών (Asoori 2020), οδηγώντας σε τρεις πολεμικές

συγκρούσεις στο Κασμίρ το 1948, το 1965 και το 1999 (Adhikari & Kamle 2010, σελ. 63). Βάσει του Νόμου Ανεξαρτησίας της Ινδίας, το Κασμίρ ήταν ελεύθερο να προσχωρήσει σε ένα από αυτά τα δύο κράτη. Εν τέλει επιλέχθηκε η Ινδία, λόγω της βοήθειας που παραχωρήθηκε στο Κασμίρ ενάντια στην εισβολή φυλών από το Πακιστάν (BBC News, 2019). Οι εντάσεις επανεμφανίστηκαν το 2002, με αποτέλεσμα μια στρατιωτική αντιπαράθεση. Η σύγκρουση συνδέεται στενά με το μαχητικό Ισλάμ και τον ινδουιστικό εθνικισμό, που αντιπροσωπεύουν μια αυξανόμενη απειλή για την εσωτερική σταθερότητα και των δύο χωρών και τις διμερείς τους σχέσεις (Section for Policy Planning in the Department for Security Policy, Norwegian Ministry of Defense, 2009, σελ. 17). Επιπλέον, τον Αύγουστο του 2019 ο Modi ανακάλεσε το προνομιακό καθεστώς του Κασμίρ, βάσει του οποίου υπάρχει η αυτονομία της περιοχής, η οποία έχει δικό της Σύνταγμα και αυτόνομη λήψη αποφάσεων σε όλα τα θέματα με εξαίρεση την άμυνα και την εξωτερική πολιτική (BBC News 2019).

Η διαμάχη αυτή επηρεάζει τον εξοπλισμό της Ινδίας, όπως επίσης και την ταυτότητά της σε όρους ασφαλείας. Ακόμα κι αν και οι δύο χώρες έχουν μεγάλο αριθμό στρατευμάτων σταθμευμένων κατά μήκος των κοινών συνόρων τους, και ακόμα και αν και οι δύο διαθέτουν πυρηνικά, η Ινδία είναι πολύ ανώτερη από άποψη πληθυσμού, οικονομίας και στρατιωτικής ισχύος. Τις υπόγειες πυρηνικές δοκιμές της Ινδίας το 1998 ακολούθησαν γρήγορα παρόμοιες δοκιμές από το Πακιστάν, ενώ αμφότερες έχουν αρνηθεί να υπογράψουν το CTBT. Η πραγματική σημασία, επομένως, της κατοχής πυρηνικών από την Ινδία έγκειται στο γεγονός ότι μια πυρηνική διάσταση έχει προστεθεί σε έναν περιφερειακό ανταγωνισμό. Επιπλέον, η εικόνα της Ινδίας για τον εαυτό της είναι πρωτίστως αυτή μιας παγκόσμιας, παρά μιας περιφερειακής, δύναμης, κάτι που εντείνει την προοπτική ασφαλείας της (Section for Policy Planning in the Department for Security Policy, Norwegian Ministry of Defense, 2009, σελ. 18). Υπό αυτό το πρίσμα μπορεί να υποτεθεί ότι, το ζήτημα του Κασμίρ δεν είναι μόνο μια πιθανή απειλή για την περιφερειακή σταθερότητα, αλλά και μία απειλή για τον ρόλο της Ινδίας ως πιο ενεργή παγκόσμια δύναμη, καθώς και για την οικονομία στο εσωτερικό της χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο : ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΓΕΝΙΚΑ

Τον Μάρτιο του 2019 η Ινδία κατέρριψε έναν δορυφόρο στο διάστημα με έναν αντιδορυφορικό πύραυλο. Ο Modi χαιρέτησε αυτή τη δοκιμή αναφέροντας ότι «η Ινδία έχει επιτύχει κάτι άνευ προηγουμένου σήμερα. Η Ινδία κατοχύρωσε το όνομά της ως διαστημική δύναμη» (Reuters, 2019), μαζί με τις ΗΠΑ, τη Ρωσία και την Κίνα (The Associated Press, 2019). Η δοκιμή της Ινδίας, που ονομάστηκε «Αποστολή Shakti», πραγματοποιήθηκε από τον DRDO. Ο Shambhu Hakki, εκπρόσωπος της Ινδικής Πρεσβείας, ανακοίνωσε ότι η Ινδία είναι ενάντια στην ‘οπλοποίηση’ του διαστήματος και πως δεν έχει καμία πρόθεση να οδηγηθεί σε μία «κούρσα εξοπλισμών στο διάστημα», καθώς η χώρα πάντα υποστήριζε ότι ο χώρος του διαστήματος «πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο για ειρηνικούς σκοπούς» (Macias & Sheetz, 2021).

Παρά το ότι οι αντιδορυφορικοί πύραυλοι δεν είναι νέοι, μόνο λίγες χώρες κατάφεραν να αναπτύξουν, να δοκιμάσουν και να αποδείξουν την ικανότητά τους σε αυτόν τον τομέα. Αν και διεξάγονται σε σχετικά χαμηλή τροχιά 300 χιλιομέτρων, τα συντρίμια από τη δοκιμή όπλων της Ινδίας μπορεί να «αποτελούν απειλή» για οτιδήποτε βρίσκεται σε υψηλότερες τροχιές (Macias & Sheetz, 2021), αν και αυτό χρειάζεται περαιτέρω μελέτη (Clark, 2019). Το υψόμετρο της δοκιμής είναι ακριβώς κάτω από την τροχιά του Διεθνούς Διαστημικού Σταθμού (Macias & Sheetz, 2021). Έπειτα από τη δοκιμή αυτή, ο Brian Weeden του Ιδρύματος Secure World πρότεινε στις εταιρείες να εξετάσουν το ενδεχόμενο να μπιϊκοτάρουν το Polar Satellite Launch Vehicle (PSLV) της Ινδίας. Πολλές startups της διαστημικής βιομηχανίας δίνουν έμφαση στην κοινωνική ευθύνη. Μικρές εταιρείες αρνήθηκαν να σχολιάσουν την πιθανότητα μπιϊκοτάζ του PSLV του Οργανισμού Διαστημικής Έρευνας της Ινδίας. Ωστόσο, η Planet, η οποία συνεργάζεται με την ινδική κυβέρνηση, καταδίκασε την αντιδορυφορική δοκιμή, προσθέτοντας ότι το διάστημα θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για ειρηνικούς σκοπούς και η καταστροφή δορυφόρων σε τροχιά απειλεί σοβαρά τη μακροπρόθεσμη σταθερότητα του διαστημικού περιβάλλοντος για όλους τους ενδιαφερόμενους (Werner, 2019). Επίσης, εγείρονται ανησυχίες σχετικά με την αντι-δορυφορική αμυντική πολιτική που ακολουθούν αρκετές χώρες (Κίνα, Ινδία, ΗΠΑ, Ρωσία). Σε συνδυασμό με την

αυξημένη εξάρτηση από το διάστημα για στρατιωτικούς σκοπούς από πολλές χώρες, σημαίνει ότι υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα μια μελλοντική σύγκρουση να περιλαμβάνει επιθέσεις σε δορυφόρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΑ

Οι απαιτήσεις της Ινδίας για την άμυνα καλύπτονται επί του παρόντος σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές. Το άνοιγμα του αμυντικού τομέα για συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, που έχει ήδη ξεκινήσει, θα βοηθήσει τους ξένους κατασκευαστές πρωτότυπου εξοπλισμού να συνάψουν στρατηγικές συνεργασίες με ινδικές εταιρείες. Αυτό θα τους επιτρέψει να αξιοποιήσουν τις εγχώριες αγορές καθώς και να στοχεύσουν στις παγκόσμιες αγορές. Εκτός από τη βοήθεια στην οικοδόμηση εγχώριων ικανοτήτων, θα ενισχύσει επίσης τις εξαγωγές μακροπρόθεσμα. Με βάση την προηγηθείσα ανάλυση, στον τομέα της άμυνας οι επενδυτικές ευκαιρίες παρουσιάζονται στους ακόλουθους τομείς: εφοδιαστική αλυσίδα, εκσυγχρονισμός των ενόπλων δυνάμεων, ανάπτυξη υποδομών, έρευνα και ανάπτυξη, κατασκευή αμυντικών προϊόντων, δεδομένου ότι ο εγχώριος σχεδιασμός, ανάπτυξη και κατασκευή (IDDM) είναι η νέα μέθοδος προμήθειας κεφαλαίων

Ο βασικός στόχος της αμυντικής πολιτικής είναι η μόχλευση εξαγορών κεφαλαίων για την ανάπτυξη της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας. Η πολιτική ορίζει την υποχρεωτική απαίτηση αντιστάθμισης τουλάχιστον 30% για την προμήθεια αμυντικού εξοπλισμού από ξένους προμηθευτές, σε κατηγορίες προμηθειών όπου το εκτιμώμενο κόστος της πρότασης εξαγοράς είναι τουλάχιστον 286,04 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ. Επίσης, βασικός στόχος είναι η ενίσχυση της εγχώριας αμυντικής και αεροδιαστημικής κατασκευής (Make in India, 2021β).

Το Υπουργείο Άμυνας έχει θέσει ως στόχο την επίτευξη κύκλου εργασιών 1,75 lakh σε αεροδιαστημικά και αμυντικά αγαθά και υπηρεσίες έως το 2024, συμπεριλαμβανομένων εξαγωγών Rs. 35.000 crore. Αυτός ο στόχος θα επιτευχθεί μέσω και της κυβερνητικής πολιτικής που προωθεί την αυτοδυναμία και την τεχνολογική αναβάθμιση, όπως και στην επίτευξη οικονομιών κλίμακας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ικανοτήτων για τις εξαγωγές στον αμυντικό τομέα. Τα εκτεταμένα σχέδια εκσυγχρονισμού της Ινδίας με αυξημένη εστίαση

στην εσωτερική ασφάλεια και την αυξανόμενη ελκυστικότητα ως κόμβο προμήθειας άμυνας μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό παράγοντα προσέλκυσης ΑΞΕ στην αμυντική βιομηχανία και παράλληλα πηγή εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης αυτού του τομέα, ιδίως στους τομείς που καλύπτουν τεχνολογίες σε μη επανδρωμένα συστήματα, τεχνολογίες αντιμετώπισης τέτοιων συστημάτων καθώς και αναδυόμενες λύσεις για την ενίσχυση των ικανοτήτων αεράμυνας (Make in India, 2021β).

Η Ινδία έχει προχωρήσει σταθερά προς τον στόχο της για αυτοδυναμία, καθιστώντας ένα από τα λίγα έθνη που κατέχουν και αναπτύσσουν προηγμένα όπλα, όπως διηπειρωτικούς βαλλιστικούς πύραυλους, αεροπλανοφόρα και πυρηνικά υποβρύχια. Ωστόσο, περαιτέρω ενέργειες απαιτούνται προκειμένου να επιτύχει αποτελεσματικά και ολοκληρωμένα αυτόν τον στόχο. Πιο συγκεκριμένα, είναι απαραίτητο να εισάγει μεταρρυθμίσεις τόσο σε επίπεδο εσωτερικής (οικονομικής) πολιτικής, όσο και εξωτερικής. Σε επίπεδο εσωτερικής πολιτικής θα πρέπει να απελευθερώσει σημαντικούς τομείς, να εφαρμόσει μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας, να συνεχίσει να προσελκύσει ΑΞΕ, να μειώσει το κόστος παραγωγής, να αναπτύξει συνεργασίες με ξένα πανεπιστήμια για την εξειδίκευση του εργατικού δυναμικού, αλλά και να δημιουργήσει ένα δίκτυο κοινωνικής ασφάλισης για να αντιμετωπίσει την ανισότητα, την ανεργία, την απαξίωση των δεξιοτήτων και τη γήρανση του πληθυσμού. Σε επίπεδο εξωτερικής πολιτικής θα πρέπει να είναι ανοικτή σε μεγαλύτερες εταιρικές σχέσεις και παγκόσμια έργα, καθώς και σε μονομερή δράση, αλλά και να δώσει έμφαση στον κυβερνοπόλεμο και την αντιμετώπισή του (Kaniseti, Kotasthane & Manur, 2018, σελ. 3).

Η Ινδία θα πρέπει να προσπαθήσει να αναπτύξει τις ικανότητες και τις δυνατότητες της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας της. Στόχος θα πρέπει να είναι η ικανοποίηση της απαίτησης των αμυντικών δυνάμεων για εκσυγχρονισμό καθώς και αναβάθμιση οπλικών συστημάτων και εξοπλισμού στην εγχώρια αγορά. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές, την εξοικονόμηση αποθεμάτων συναλλάγματος και θα οδηγήσει στην επίτευξη στρατηγικής αυτονομίας με την πραγματική έννοια. Σε αυτό το πλαίσιο υπάρχει η ανάγκη να αναπτυχθούν οι επιθυμητές ικανότητες, δεξιότητες και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στους τομείς της έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας.

Αυτό θα οδηγήσει σε αυξημένη παραγωγή (υπερ)σύγχρονων οπλικών συστημάτων και εξοπλισμού. Καθώς αυτό δεν μπορεί να γίνει μόνο από τον δημόσιο τομέα/την κυβέρνηση, πρέπει να επιτραπεί μεγαλύτερη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα σε αυτές τις δραστηριότητες. Εάν χρειαστεί, μπορούν να παρασχεθούν ορισμένα κίνητρα στον ιδιωτικό τομέα αρχικά μέχρι να αναπτύξει επαρκή ικανότητα στον τομέα της άμυνας.

Συνολικά, προκειμένου να επιτευχθούν τα ανωτέρω, θα πρέπει να υπάρξει μία ανασκόπηση των υφιστάμενων κυβερνητικών πολιτικών και διαδικασιών. Σε αυτό το πλαίσιο ενδεχομένως η κυβέρνηση να πρέπει να προβεί σε ουδέτερη επανεξέταση από τρίτους των διαφόρων υφιστάμενων κυβερνητικών πολιτικών, διαδικασιών και κατευθυντήριων γραμμών, οι οποίες επηρεάζουν άμεσα/έμμεσα την αμυντική παραγωγή εντός της χώρας. Η επιτροπή αναθεώρησης θα πρέπει να συμβουλευτεί όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της αμυντικής βιομηχανίας της Ινδίας και να διερευνήσει τις απόψεις τους σχετικά με το θέμα και στη συνέχεια να εκδώσει συστάσεις για τη βελτίωση της αμυντικής παραγωγής στη χώρα. Η ουδέτερη ή ανεξάρτητη αναθεώρηση της πολιτικής είναι η πιο σημαντική πτυχή του σχεδιασμού πολιτικής, καθώς θα δημιουργήσει πιο ρεαλιστικά σχόλια από οποιαδήποτε επιτροπή που αποτελείται από εκπροσώπους των υπουργείων ή κρατικών οργανισμών. Επίσης σημαντική είναι και η ενθάρρυνση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στην αμυντική έρευνα και ανάπτυξη και την αμυντική παραγωγή: Οι DPSU/Ord Fys/DRDO εξακολουθούν να θεωρούν τον ιδιωτικό τομέα ως προμηθευτή πρώτων υλών/εξαρτημάτων/υποσυστημάτων και όχι ως κύριο παραγωγό που μπορεί να τους ανταγωνιστεί. Ωστόσο, ο ιδιωτικός τομέας θα πρέπει να ενθαρρύνεται από την κυβέρνηση να συμμετάσχει ενεργά στην αμυντική έρευνα και ανάπτυξη, καθώς και στην αμυντική βιομηχανία εντός της χώρας. Εάν απαιτείται, η κυβέρνηση θα πρέπει να παράσχει κατάλληλα κίνητρα, όπως φορολογικές ελαφρύνσεις, χρηματοδότηση και διαχείριση για την αρχική περίοδο των δέκα έως δεκαπέντε ετών. Ο ορισμός δύο αμυντικών βιομηχανικών διαδρόμων από την κυβέρνηση είναι το σωστό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση, ωστόσο, μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο δημιουργίας ειδικών αμυντικών Ειδικών Οικονομικών Ζωνών.

Εκτός των ανωτέρω, θα πρέπει να υπάρξουν περαιτέρω πρωτοβουλίες ενθάρρυνσης των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ινδία, με έμφαση στην αμυντική βιομηχανία, αλλά και σε τομείς που υποστηρίζουν αυτή τη βιομηχανία περιφερειακά (π.χ. τεχνολογία, πληροφορική. Επιπλέον, οι ΑΞΕ θα βοηθήσουν στην απόκτηση των πιο πρόσφατων σύγχρονων τεχνολογιών υψηλής τεχνολογίας από τις ανεπτυγμένες χώρες. Κυβερνητική υποστήριξη και συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα κρίνονται ως ζωτικής σημασίας παράγοντες προς αυτήν την κατεύθυνση.

Τέλος, αξίζει να γίνει μία αναφορά στο πώς η ανάπτυξη της αμυντικής βιομηχανίας της Ινδίας μπορεί να ωφελήσει την Ελλάδα. Η εξέλιξη της Ινδίας σε επίπεδο αμυντικής βιομηχανίας, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητάς της στο διάστημα μπορεί να είναι ωφέλιμη για την Ελλάδα, δεδομένων των διμερών σχέσεων Ελλάδας-Ινδίας, αλλά και τη βιομηχανία διαστήματος που υφίσταται στην Ελλάδα. Η Ελλάδα καταρχήν έχει πολύ καλές διμερείς σχέσεις με την Ινδία, υποστηρίζοντας την εξωτερική της πολιτική, αλλά και εμβαθύνοντας περαιτέρω τις σχέσεις αυτές τα τελευταία χρόνια, επεκτεινόμενες στον τομέα της αμυντικής βιομηχανίας. Επιπλέον, η Ελλάδα το 2005 έγινε το 16ο μέλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος. «Ακολούθησε η ίδρυση της Ένωσης Ελληνικών Βιομηχανιών Διαστημικής Τεχνολογίας και Εφαρμογών το 2008 και το 2009 η δημιουργία του si-Cluster (space industry cluster), του Ελληνικού Συνεργατικού Σχηματισμού Διαστημικών Τεχνολογιών και Εφαρμογών, που άντλησε τεχνολογίες από τομείς όπως είναι η μικροηλεκτρονική, η τεχνολογία νέων υλικών, το λογισμικό ευφυών συστημάτων και η δορυφορική τηλεπισκόπηση» (Καραϊσκάκη, 2021).

Το 2021 δημιουργήθηκε η θερμοκοιτίδα ESA BIC Greece στο Corallia του ερευνητικού κέντρου «Αθηνά», υπό τον συντονισμό της ESA και την αιγίδα και χρηματοδότηση του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Το Corallia ήταν η πρώτη θερμοκοιτίδα για τη στήριξη startups που παράγουν τεχνολογίες, λύσεις και υπηρεσίες για το Διάστημα, ενώ η ESA BIC Greece (European Space Agency Business Incubation Centre in Greece) στοχεύει να ενισχύσει τη μεταφορά της διαστημικής τεχνολογίας και των εφαρμογών για το Διάστημα στην καθημερινότητα. «Το ελληνικό ενδιαφέρον εστιάζεται στις τεχνολογίες μικροδορυφόρων, στις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών 5G και χαρτογράφησης, στη μικροηλεκτρονική, στα

προηγμένα υλικά, στη ρομποτική και κάθε μορφής εφαρμογές πλοήγησης και παρατήρησης της Γης, με έμφαση στην υποστήριξη του πρωτογενούς τομέα και των δραστηριοτήτων στη θάλασσα» (Καραϊσκάκη, 2021).

Επιπλέον, ο αμυντικός εξοπλισμός Ινδίας και Ελλάδας μπορεί να συμβάλει περαιτέρω στη βελτίωση και των αμυντικών σχέσεων των δύο χωρών. Για παράδειγμα, τόσο η Ελλάδα όσο και η Ινδία έχουν αποκτήσει τα μαχητικά αεροσκάφη Rafale. Τον Ιανουάριο του 2021 ο Ινδός πρωθυπουργός την Ελλάδα, καθώς και τη Γαλλία, τη Σαουδική Αραβία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα για τη συνδρομή τους στη μεταφορά των μαχητικών αεροσκαφών Rafale. Τρία γαλλικής κατασκευής μαχητικά αεροσκάφη Rafale έφτασαν στην Ινδία μετά από ανεφοδιασμό με καύσιμα πάνω από την Ελλάδα. Ο Ινδός υπουργός Εξωτερικών Subrahmanyam Jaishankar δήλωσε τον Σεπτέμβριο του 2020 ότι η χώρα του θεωρεί την Ελλάδα «στρατηγικό εταίρο» με τον οποίο έχει «μακροχρόνια φιλία» (Antonopoulos, 2021). Μάλιστα, καθώς η Τουρκία και το Πακιστάν ενισχύουν τη συνεργασία για να υπονομεύσουν την ινδική κυριαρχία στο Κασμίρ, την ελληνική κυριαρχία στην Ανατολική Μεσόγειο και τη συνεχιζόμενη τουρκική κατοχή της βόρειας Κύπρου, οι σχέσεις Ελλάδας και Ινδίας μπορούν να αποβούν ιδιαίτερα ωφέλιμες και για τις δύο χώρες.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η στροφή του άξονα ενδιαφέροντος των ΗΠΑ από την περιοχή της Ευρώπης στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ασίας και του Ειρηνικού, είχε επισημανθεί από την υπουργό εξωτερικών Χίλαρι Κλίντον επί Προεδρίας Μπαράκ Ομπάμα. Ο λόγος είναι για να μην χάσουν η ΗΠΑ την προνομιακή θέση του παγκόσμιου ηγέτη. Αυτή η περιοχή αναμένεται να οδηγήσει τις εξελίξεις και την πρόοδο και ανάπτυξη στο μέλλον και όλοι αποζητάν ένα κομμάτι της πίτας. Οι τρέχουσες εξελίξεις είναι ένας προάγγελος των τεράστιων δυνατικών δυνατοτήτων των πληθυσμών της περιοχής, που δεν θα πρωτοστατήσουν μόνο στον οικονομικό, αλλά και στο πολιτικό, διακυβερνητικό και αμυντικό τομέα.

Σε ένα τέτοιο περιβάλλον αλλαγών, η Ελλάδα δεν πρέπει να μείνει αδρανής. Είτε ατομικά, είτε συλλογικά στα πλαίσια της ΕΕ, πρέπει να δράσει για να εκμεταλλευτεί τις αλλαγές που θα επέλθουν και να δημιουργήσει νέες αξίες και ευκαιρίες για αξιοποίηση, όπως οφείλουν να κάνουν τα μικρά, αλλά «έξυπνα» και «επιχειρηματικά» κράτη.

Η επίτευξη διμερών ή πολυμερών εμπορικών και συνεργατικών συμφωνιών, πρέπει να είναι στην καθημερινή ατζέντα των αρμόδιων υπηρεσιών του κράτους. Αυτό δημιουργεί «αξία» σε εμάς και σε άλλους και αυξάνει την «επιρροή» μας.

Ταυτόχρονα, η διεθνής κοινότητα έχει πληγεί ανεπανόρθωτα από τη μάστιγα του COVID-19 και ψάχνει εσπευσμένα δυναμικό τρόπο για να αντιδράσει. Νέοι τομείς θα προκύψουν στην πολεμική βιομηχανία και οικονομία γενικότερα, και οι ήδη υπάρχοντες θα εξελιχθούν. Οφείλουμε να είμαστε μπροστά, μαζί με τους πρωτοπόρους, τουλάχιστον στον Ευρωπαϊκό χώρο.

Σύνολο Λέξεων: 20.600

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Abbasi, R. (2020). New Warfare Domains and the Deterrence Theory Crisis. Ανακτήθηκε από: <https://www.e-ir.info/2020/05/13/new-warfare-domain-and-the-deterrence-theory-crisis/>
- Adhikari, S., & Kamle, M. (2010). The Kashmir: An Unresolved Dispute Between India and Pakistan. *Geopolitics Quarterly*, 6(4), 58-107.
- AIR News (2021). Make in India initiative completes seven years today. Ανακτήθηκε από: <https://newsonair.com/2021/09/25/make-in-india-initiative-completes-seven-years-today/>
- Alam, Z. (2015). Geo-Strategic Dimensions of India's Foreign Policy. *International Journal of Science and Research*, 4(1), 819-822.
- Alam, M. B. (2002). India's Nuclear Doctrine: Context and Constraints. Ανακτήθηκε από: <http://archiv.ub.uni-heidelberg.de/volltextserver/4122/1/hpsacp11.pdf>
- Antonopoulos, P. (2021). Prime Minister Modi thanks Greece for assisting India in transferring Rafale fighter jets. Ανακτήθηκε από: <https://greekcitytimes.com/2021/01/31/modi-thanks-greece-rafale/>
- Asoori, P. (2020). A Look into the Conflict Between India and Pakistan over Kashmir. Ανακτήθηκε από: <https://www.e-ir.info/2020/10/07/a-look-into-the-conflict-between-india-and-pakistan-over-kashmir/>.
- Bana, S. (2021). Bully at the Border: The Looming Chinese Threat to India. Ανακτήθηκε από: <https://rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/bully-border-looming-chinese-threat-india>
- Bava, U. S. (2007). New Powers for Global Change? India's Role in the Emerging World Order. Ανακτήθηκε από: <https://library.fes.de/pdf-files/iez/global/04372.pdf>
- BBC News (2019). Kashmir: Why India and Pakistan fight over it. Ανακτήθηκε από: <https://www.bbc.com/news/10537286>.
- Bloomberg (2021). India deploys US weapons to fortify disputed border with China. Ανακτήθηκε από: <https://english.alarabiya.net/News/world/2021/10/28/India-deploys-US->

[weapons-to-fortify-disputed-border-with-China](#)

Business Insider (2021). RANKED: The world's 20 strongest militaries.

Ανακτήθηκε από: <https://www.businessinsider.in/defense/ranked-the-worlds-20-strongest-militaries/slidelist/51930339.cms>

Career Launcher (2021). List of International Organizations of which India Is

Member. Ανακτήθηκε από: <https://www.careerlauncher.com/upsc/international-organizations/>

Clark, C. (2019). India Anti-Satellite Strike: Less Debris Likely, Not Like China's.

Ανακτήθηκε από: <https://breakingdefense.com/2019/03/india-anti-satellite-strike-less-debris-likely-not-like-chinas/>

Dalton, T., & Perkovich, Γ. (2016). India's nuclear options and escalation dominance.

Ανακτήθηκε από: https://carnegieendowment.org/files/CP_273_India_Nuclear_Final.pdf

Das, S. P. (2013). An Overview of Indian Defence Industry: A Transformative Perspective. *CLAWS Journal, Summer*, 123-137.

Farsnews (2021). China-India Border Dispute: India Deploys US-Made Weaponry

Including Chinook Helicopters. Ανακτήθηκε από: <https://www.farsnews.ir/en/news/14000807000402/China-India-Brder-Dispe-India-Deplys-US-Made-Weaponry-Inclding-Chink>

Global Firepower (2021). 2021 India Military Strength. Ανακτήθηκε από:

https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.php?country_id=india

Government of India (2021). AatmaNirbharBharat Abhiyan. Ανακτήθηκε από:

<https://aatmanirbharbharat.mygov.in/>

Invest India (2020). DRDO Technology Development Fund (TDF) Desk.

Ανακτήθηκε από: <https://static.investindia.gov.in/s3fs-public/2020-09/Brochure%20-%20Technology%20Development%20Fund%20%28TDF%29%20Scheme.pdf>

Jaishankar, D. (2020). India. Στο: P. B. Stares, Q. Jia, N. Tocci, D. Jaishankar, &

A. Kortunov (Eds.), *Perspectives on a Changing World Order* (σελ. 18-23). New York: Council on Foreign Relations.

Jamir, A. (2020). Review – The New World Disorder and the Indian Imperative.

Ανακτήθηκε από: <https://www.e-ir.info/2020/09/29/review-the-new-world-disorder-and-the-indian-imperative/>

- Jannace, W., & Tiffany, P. (2019). A New World Order: The Rule of Law, or the Law of Rulers?. *Fordham International Law Journal*, 42(5), 1379-1418.
- India Brand Equity Foundation (2021). About Indian economy growth rate & statistics. Ανακτήθηκε από: <https://www.ibef.org/economy/indian-economy-overview>
- India Brand Equity Foundation (2021α). Foreign Direct Investment (FDI). Ανακτήθηκε από: <https://www.ibef.org/economy/foreign-direct-investment.aspx>
- Indian Companies (2021). Top 7 Defense Manufacturing Companies in India. Ανακτήθηκε από: <https://indiancompanies.in/top-7-defense-manufacturing-companies-in-india/>
- Invest India (2021). Atmanirbhar Bharat Abhiyaan. Ανακτήθηκε από: <https://www.investindia.gov.in/atmanirbhar-bharat-abhiyaan>
- Invest India (2021α). FDI Policy. Ανακτήθηκε από: <https://www.investindia.gov.in/foreign-direct-investment>
- Invest India (2021β). Defence Manufacturing. Ανακτήθηκε από: <https://www.investindia.gov.in/sector/defence-manufacturing>
- Καραϊσκάκη, Τ. (2021). Η διαστημική πρόκληση της Ελλάδας. Ανακτήθηκε από: <https://www.kathimerini.gr/society/561429511/i-diastimiki-proklisi-tis-elladas/>
- Kaniseti, A., Kotasthane, P., & Manur, A. (2018). Deriving India's Strategies for a New World Order. Ανακτήθηκε από: <https://takshashila.org.in/wp-content/uploads/2018/07/TDD-Indias-Strategies-New-World-Order-AK-PK-AM-2018-02.pdf>
- Macias, A., & Sheetz, M. (2021). India joined an exclusive club with its latest anti-satellite missile test - here's what it means for the world. Ανακτήθηκε από: <https://www.cnbc.com/2019/03/27/india-joined-exclusive-club-with-anti-satellite-missile-test-heres-what-it-means-for-the-world.html>
- Madhavan, N. (2021). What exactly is Atmanirbhar Bharat?. Ανακτήθηκε από: <https://www.thehindubusinessline.com/opinion/what-exactly-is-atmanirbhar-bharat/article34328520.ece>
- Make in India (2021). About us. Ανακτήθηκε από: <https://www.makeinindia.com/about>
- Make in India (2021α). Make in India 2.0. Ανακτήθηκε από: <https://pib.gov.in/PressReleasePage.aspx?PRID=1694804>
- Make in India (2021_). Defence Manufacturing. Ανακτήθηκε από:

<https://www.makeinindia.com/sector/defence-manufacturing>

Mazarr M. J. (2014). Understanding Deterrence. Ανακτήθηκε από:

<https://www.rand.org/pubs/perspectives/PE295.html>

Ministry of Commerce & Industry (2021). Make in India and Startup India.

Ανακτήθηκε από: <https://pib.gov.in/Pressreleaseshare.aspx?PRID=1703787>

Ministry of Defence, Government of India (2021). Defence Manufacturing Industry

in India. Ανακτήθηκε από: <https://www.ibef.org/industry/defence-manufacturing.aspx>

Ministry of Finance, Union Budget (2021). Macro-Economic Framework Statement

2021-22. Ανακτήθηκε από: <https://www.indiabudget.gov.in/doc/frbm1.pdf>

Ministry of Tribal Affairs, Government of India (2021). Aatmanirbhar Bharat

Abhiyan. Ανακτήθηκε από: <https://tribal.nic.in/atmanirbhar-bharat.aspx>

Mukherjee, R. (2020). Chaos as opportunity: the United States and world order in

India's grand strategy. *Contemporary Politics*, 26(4), 420-438.

Nishith Desai Associates (2018). The Indian Defence Industry. Redefining

Frontiers. Ανακτήθηκε από:

https://nishithdesai.com/fileadmin/user_upload/pdfs/Research_Papers/Indian-Defence-Industry-Redefining_Frontiers-web.pdf

Pandit, R. (2021). India's weapon imports fell by 33% in last five years but remains

world's second-largest arms importer. Ανακτήθηκε από:

<https://timesofindia.indiatimes.com/india/indias-weapon-imports-fell-by-33-in-last-five-years-but-remains-worlds-second-largest-arms-importer/articleshow/81516403.cms>

Pillalamarri, A. (2014). Geography and Indian Strategy. Ανακτήθηκε από:

<https://thediplomat.com/2014/07/geography-and-indian-strategy/>

Prakash, A. (2014). India's Nuclear Deterrent: The More Things Change....

Ανακτήθηκε από: https://www.rsis.edu.sg/wp-content/uploads/2014/07/PR140301_India_Nuclear_Deterrent.pdf

https://www.rsis.edu.sg/wp-content/uploads/2014/07/PR140301_India_Nuclear_Deterrent.pdf

Prime Minister's Office (2021). Major initiatives. Ανακτήθηκε από:

https://www.pmindia.gov.in/en/major_initiatives/make-in-india/

Reuters (2019). India shoots down satellite in space; Modi hails major

breakthrough. Ανακτήθηκε από: <https://www.cnbc.com/2019/03/27/india-shoots-down-satellite-in-space-modi-hails-major-breakthrough.html>

<https://www.cnbc.com/2019/03/27/india-shoots-down-satellite-in-space-modi-hails-major-breakthrough.html>

Saran, S. (2018). India's future as a world power depends on 4 key relationships.

- Ανακτήθηκε από: <https://www.weforum.org/agenda/2018/07/india-power-democratic-geostrategic-relationships/>
- Sasikumar, K. (2019). India-Pakistan Crises under the Nuclear Shadow: The Role of Reassurance. *Journal for Peace and Nuclear Disarmament*, 2(1), 151-169.
- Section for Policy Planning in the Department for Security Policy, Norwegian Ministry of Defense (2009). India and the future global order. Ανακτήθηκε από: https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/fd/dokumenter/india-studie_ssek_301109.pdf
- Shahi, D. (2014). India in the Emerging World Order: A status quo power or a revisionist force?. Ανακτήθηκε από: https://www.tni.org/files/download/shifting_power-india.pdf
- Sikri, R. (2011). The Tibet factor in India-China relations. *Journal of International Affairs*, 64(2), 55-71.
- Singh, R. (2021). India's arms imports down by 33%, says Sipri report. Ανακτήθηκε από: <https://www.hindustantimes.com/india-news/indias-arms-imports-down-by-33-says-sipri-report-101615806230302.html>
- Statistics Times (2021). GDP of India. Ανακτήθηκε από: <https://statisticstimes.com/economy/country/india-gdp.php>
- Suzuki, A., & Loizides, N. (2011). Escalation of interstate crises of conflictual dyads: Greece-Turkey and India-Pakistan. *Cooperation and Conflict*, 46(1), 21-39.
- Tavenier, R. (2020). Russian-Indian Arms Trade: Between Autarky and Interdependence. Ανακτήθηκε από: <https://globalriskinsights.com/2020/12/russian-indian-arms-trade-between-autarky-and-interdependence/>
- The Associated Press (2019). India flexes its 'space power' muscles with anti-satellite missile launch. Ανακτήθηκε από: <https://www.defensenews.com/space/2019/03/27/india-flexes-its-space-power-muscles-with-anti-satellite-missile-launch/>
- United Nations (2020). Nuclear Weapons. Ανακτήθηκε από: <https://www.un.org/disarmament/wmd/nuclear/>
- Waltz, K. (1981). The Spread of Nuclear Weapons: More May Better. *Adelphi Papers*, 171. Ανακτήθηκε από:

<https://www.mtholyoke.edu/acad/intrel/waltz1.htm>

werner, D. (2019). Boycott Indian launchers? Industry reacts to India's anti-satellite weapon test. Ανακτήθηκε από: <https://spacenews.com/reactions-to-indian-asat/>

Wojczewski, T. (2019). Identity and world order in India's post-Cold War foreign policy discourse. *Third World Quarterly*, 40(1), 180-198.

World Directory of Modern Military Aircraft (2021). 2021 rankings. Ανακτήθηκε από: <https://www.wdmma.org/>

World Population Review (2021). GDP Ranked by Country 2021. Ανακτήθηκε από: <https://worldpopulationreview.com/countries/countries-by-gdp>

Younger, S. M. (2000). Nuclear Weapons in the Twenty-First Century. Ανακτήθηκε από: <https://nuke.fas.org/guide/usa/doctrine/doe/younger.htm>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας 1. Στρατιωτικές δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕγΠ, 1956-2020

1956	2.0%
1957	2.5%
1958	1.9%
1959	2.1%
1960	2.0%
1961	2.1%
1962	2.7%
1963	4.0%
1964	3.8%
1965	3.9%
1966	3.6%
1967	3.2%
1968	3.2%
1969	3.1%
1970	3.2%
1971	3.7%
1972	3.7%
1973	3.2%
1974	3.2%
1975	3.5%
1976	3.5%
1977	3.2%
1978	3.1%
1979	3.3%
1980	3.1%
1981	3.2%
1982	3.3%
1983	3.3%
1984	3.4%
1985	3.6%
1986	4.1%
1987	4.2%
1988	3.7%
1989	3.5%
1990	3.1%
1991	2.9%
1992	2.7%
1993	2.8%
1994	2.7%
1995	2.6%

1996	2.5%
1997	2.6%
1998	2.7%
1999	3.0%
2000	2.9%
2001	2.9%
2002	2.8%
2003	2.7%
2004	2.8%
2005	2.8%
2006	2.5%
2007	2.5%
2008	2.6%
2009	3.1%
2010	2.9%
2011	2.7%
2012	2.6%
2013	2.5%
2014	2.5%
2015	2.5%
2016	2.5%
2017	2.5%
2018	2.4%
2019	2.5%
2020	2.9%

Πηγή: SIPRI, 2021